Α.Ο.Δ.Ο.

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟ ΕΧΟΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΝ
6,000 ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ:
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 8.—ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 6

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 15

Α.Ο.Δ.Ο.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ, ΚΥΡΙΑΚΗ 15 Ὀκτωβρίου 1906 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: **Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ** | ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 149—46

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΟΥ

Διήγημα ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ

Ἠρωτήσαμεν τὸν συνταγματάρχην πῶς συνέβη νὰ παραιτήσῃ τὸν στρατὸν τόσον νέος, καθόσον μάλιστα ὁ ἴδιος εἶχεν ἐκλέξει τὸ στρατιωτικὸν στάδιον καὶ εἶχε κερδίσει τὴν προαγωγήν του τόσον ταχέως καὶ ἐνδόξως.

Προαγωγή, τῷ ὄντι!... Ναί, εὔμορφον πρᾶγμα, βεβαίως, νὰ ἔχῃ κανεὶς ἐξουσίαν, ἀντεῖπε μετὰ πικρίας. Ποσάκις συνέβη νὰ ἐπιθυμῶ ἀκόμη καὶ νὰ ὑπακούω εἰς τὰς διαταγὰς ἄλλου ἀντὶ νὰ δίδω ἐγὼ τοιαύτας—ἡ εὐθύνη ἦτο τόσον τρομερὰ εἰς μερικὰς περιστάσεις. Ἂν χρειάζεσθαι νὰ μάθετε τί μὲ ἔκαμε νὰ παραιτήσω τὸν στρατόν, θὰ σᾶς τὸ διηγηθῶ, διότι δὲν ἔχω λόγον νὰ τὸ ἀποκρύψω. Ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ταραχῶν τῆς Κοινότητος καὶ τὴν 25 Μαΐου 1871, ἐμβῆκα ἀκριβῶς εἰς τὸ Παρίσι μὲ τὸν στρατὸν τῶν Βερσαλλιῶν.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς περιγράψω τὴν τρομερὰν κατάστασιν πραγμάτων, μὲ τὴν ὁποίαν οἱ στρατιῶταί μας εἶχον νὰ ἀντιπαλαίσουν, καὶ μὲ ποίους φοβεροὺς ἀγῶνας ἐκέρδισαν τὴν νίκην. Εἴχομεν νὰ βαδίζωμεν ἐπὶ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο ὅτι ἦτο ὑπεσκαμμένον· μᾶς ἐπυροβολοῦσαν ἀπὸ κάθε παράθυρον· ἐνῷ ὁ ὁρίζων τὸν ὁποῖον διεβλέπομεν πρὸ ἡμῶν ἦτο ἡ λάμψις τῶν πυρπολουμένων δημοσίων κτιρίων τῆς ἀγαπητῆς μας πόλεως.

Εἴχομεν οὐχ ἧττον προχωρήσει, βῆμα πρὸς βῆμα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς φρικώδους σφαγῆς, τοῦ πυρὸς καὶ τῆς προδοσίας. Οἱ στρατιῶταί μας εἶχον ἀγρίως ἐξερεθισθῆ ὑπὸ τῆς σφαγῆς τῶν ὁμήρων μας καὶ ἔπνεον μένεα κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν. Ἦσαν καθ' ὁλοκληρίαν ἄγριοι, ὄχι μόνον εἰς τὸν ἀγῶνά των, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀγωνιώδη ἀνυπομονησίαν των ὅπως ἴδουν ἐκτελουμένην τὴν θανατικὴν ποινὴν ὅλων ὅσοι συνελαμβάνοντο ἔνοπλοι. Εἶνε τρομερὸν νὰ τὸ εἴπῃ τις, ἀλλ' εἶνε οὐχ ἧττον ἀληθέστατον ὅτι κατά τινας μάχας, καὶ ἂν ἀκόμη μάχεταί τις ἐναντίον τοῦ ἰδίου του ἀδελφοῦ, περιέρχεται εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην, ἥτις τὸν ὠθεῖ εἰς τὰς πλέον ἐκτρόπους σκληρότητας χωρὶς ἴχνος τύψεως.

Ἀτυχῶς δι' ἐμέ, ποτὲ δὲν ἐμεθύσθην ὑπὸ τοῦ ἀγρίου ἐρεθισμοῦ, ὑπὸ τοῦ καπνοῦ τῆς μάχης, ὅτε βλέπει τις τὰ πάντα κόκκινα. Εἶχα πάντοτε ἐκτελέσει τὸ καθῆκόν μου, καί, ὅπως τὸ παρελθόν μου θὰ τὸ ἀποδείξῃ, ἐπολέμησα ἀδιαφόρως πάντα ἐχθρὸν χωρὶς νὰ λεπτολογῶ, φρονῶν ὅτι κατὰ τὴν γιγάντειον μονομαχίαν, τὴν ὁποίαν καλοῦμεν πόλεμον, ἕκαστος ἀνὴρ ὀφείλει νὰ ὑπερασπίζεται ἑαυτὸν καὶ τὸ μόνον του καθῆκον εἶνε νὰ προσέχῃ ὅπως ἡ σημαία τῆς πατρίδος του τιμᾶται.

Ὅταν ἡ μάχη παρέλθῃ, ἐν τούτοις, καὶ βλέπω νικητὰς καὶ ἡττημένους νὰ κεῖνται παραπλεύρως ἀλλήλων εἰς τὰς βασάνους τῆς ἐπιθανατίου ἀγωνίας ἢ καὶ ἄψυχα ἤδη πτώματα, ἡ καρδία μου καταθλίβεται καὶ ἀποβάλλω ὁλοτελῶς τὴν τραχύτητα τοῦ στρατιώτου.

Δύνασθε λοιπὸν νὰ φαντασθῆτε πόσον φρικῶδες ἦτο κατὰ τὰς τρομερὰς ἐκείνας ἡμέρας τοῦ Μαΐου νὰ προεδρεύω τοῦ στρατοδικείου καὶ νὰ βλέπω νὰ παρελαύνουν πρὸ ἐμοῦ, σωρηδόν, ὁμάδας ἐγκληματιῶν—τεράτων ἢ ὅπως ἄλλως προτιμᾶτε νὰ τοὺς ἀποκαλέσητε, ἀλλ' οὐχ ἧττον, ἀνθρώπινα ὄντα, τὰ ὁποῖα εἶχον νὰ καταδικάσω ψυχραίμως εἰς θάνατον... Θεέ! μοῦ φαίνεται, ὅτι ἐν τοιοῦτο ἔργον ὤφειλε νὰ διεξάγεται ἀπὸ θεράποντας τοῦ νόμου καὶ ἀπὸ ἐνόρκους οἱ ὁποῖοι ν' ἀναλαμβάνουν εἰς τὴν συνείδησίν των τὸ πρᾶγμα. Ὁ στρατιωτικὸς δὲν πρέπει ν' ἀγαπᾷ νὰ καταδικάζῃ τοὺς συντρόφους του εἰς θάνατον ἐκτὸς ὅταν πρὸς τοῦτο διακυβεύει τὴν ἰδίαν του ζωήν.

Λοιπόν, κατὰ τὴν περίφημον αὐτὴν 25 Μαΐου, εἶχον ἀκριβῶς ἀπέλθει ἀπὸ ἐν στρατιωτικὸν συμβούλιον τὸ ὁποῖον εἴχομεν αὐτοσχεδιάσει καὶ τοῦ ὁποίου προήδρευον. Οἱ συνάδελφοί μου ταχέως εἶχον διασκορπισθῆ, καὶ ἐγὼ εἶχον παραιτήσει τὸ κτίριον τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποιήσαμεν ὡς στρατοδικεῖον. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι διετέλουν ὑπὸ τὸ κράτος ἐφιάλτου, καὶ ὅλαι αἱ ὄψεις τὰς ὁποίας εἶχα ἰδῆ μοὶ ἐβασάνιζον τὸν νοῦν. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦσαν ὡραῖαι καὶ ἄλλαι εἰδεχθεῖς· νέοι εἰς τὴν πρώτην των ἰκμάδα, νέοι οἵτινες ὤφειλον νὰ σκέπτονται μᾶλλον δι' ἐρωτικὰς ὑποθέσεις ἢ διὰ φόνους καὶ ἐμπρησμοὺς οἰκιῶν διὰ πετρελαίου· γυναῖκες μὲ τὴν κόμην ἐν ἀταξίᾳ καὶ μὲ γλῶσσαν βλάσφημον, καὶ ὅλοι των ἄγριοι ἀπὸ ἐρεθισμὸν καὶ μῖσος, αἱμοχαρεῖς, ἀλλὰ—καὶ τοῦτο δέον νὰ λεχθῇ πρὸς ὄφελός των,—ἀνδρεῖοι καὶ εἰλικρινεῖς.

Αἴφνης εὑρέθην ἀντιμέτωπος ἑνὸς λοχίου καὶ τοῦ ἀποσπάσματός του φερόντων εἰς τὸ στρατοδικεῖον ἕνα στασιαστὴν τῆς Κοινότητος τὸν ὁποῖον εἶχον πρὸ μικροῦ μόλις αἰχμαλωτίσει, καὶ ἐγνώριζα ὅτι εἶχον ν' ἀποφασίσω τὸν θάνατον τοῦ κακοτύχου ἀνθρώπου.

Ὤθησαν αὐτὸν ἐνώπιόν μου, καὶ ὅταν ἔρριψα βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ μοῦ ἐφάνη ὅτι ἀνεγνώρισα τὸν υἱόν μου Ἰωάννην. Ἐπροχώρησεν εὐτόλμως χωρὶς νὰ πειραθῇ ἀντίστασίν τινα. Ἡ στολή του ἦτο ξεσχισμένη, καὶ εἶχε προφανῶς ἀγωνισθῆ γενναίως ὑπὲρ ἐλευθερίας, ἀλλὰ τώρα ὅτε ἠχμαλωτίσθη ἐφαίνετο ἀδιαφορῶν διὰ τὰ πάντα.

Ἡ σύζυγός μου εἶχεν ἀποθάνῃ ὀλίγα ἔτη πρότερον, καὶ ὁ υἱός μου ἦτο τὸ πᾶν δι' ἐμέ.

— Εἴδαμε καὶ πάθαμε νὰ τὸν συλλάβουμε, Συνταγματάρχα, εἶπεν ὁ λοχίας. Εἶχε μόλις ἔβγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι ὅπου ἐκάμνομεν ἔρευναν, καὶ τὸν ἀνεγνώρισα διότι μᾶς ἐπυροβολοῦσε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὸ παράθυρον. Τὰ χέρια του εἶνε μαῦρα ἀπὸ τὸ μπαρούτι καὶ ἐκέρδισε βέβαια τὴν ἀμοιβὴν ποῦ θὰ τοῦ δοθῇ.

Καταβάλλων ἀπελπιστικὴν προσπάθειαν ὅπως συγκεντρώσω τὰς σκέψεις μου, ἔρριψα ἅπαξ ἔτι βλέμμα ἐπὶ τοῦ δεσμώτου, καὶ πρὸς ἄμετρον χαράν μου ἀνεκάλυψα ὅτι εἶχα κάμῃ λάθος. Ἡ ὁμοιότης ἦτο καταπληκτική, ἀλλὰ—δὲν ἦτο ὁ υἱός μου! Μοὶ ἐφάνη ὡς ν' ἀφυπνιζόμην ἀφὸ φρικῶδες ὄνειρον, καὶ ἐνῷ ἐθεώρουν τὸν πρὸ ἐμοῦ νεανίαν ἡ καρδία μου ἐπληρώθη ἀπείρου οἴκτου. Ἦτο νεώτερος ἀπὸ τὸν Ἰωάννην καὶ μοῦ ὑπεμίμνησκε τὸ τέκνον μου πρὸ τῆς προαγωγῆς του εἰς ὑπολοχαγόν.

— Ποῖον τὸ ὄνομά σας καὶ ἡ ἡλικία σας; ἠρώτησα ὁμιλῶν μὲ τόνον ὅσον ἠδυνάμην αὐστηρότερον.

— Λεοπόλδος Φουρνιέ. Εἶμαι 19 ἐτῶν καὶ κατετάχθην ὡς ἐθελοντὴς ὅταν ὁ πόλεμος ἐξερράγη.

«Καύμενο παιδί,» ὑπῆρξαν τὰ ἐνδόμυχά μου σχόλια, ἕνας νέος ἐνθουσιώδης ὅστις παρεσύρθη ἀπὸ ἓν ἄγριον δόγμα, ἤρκει ὅτι ἤχει πομπωδῶς εἰς τὰ ὦτα καὶ ἦτο γενναιόφρον.

— Ἦσο σήμερον τὸ πρωὶ μέσα εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου ἀκριβῶς συνελήφθης, καὶ ἐπυροβόλησες, καθὼς μοῦ λέγουν, κατὰ τοῦ στρατοῦ μου; ἠρώτησα.

— Ἤμην εἰς τὴν οἰκίαν τὸ πρωί, Συνταγματάρχα, καὶ ἐπυροβόλησα κατὰ τοῦ στρατοῦ.

Ἤλπιζα ὅτι θὰ ἠρνεῖτο τὴν ἐνοχήν τὴν ὁποίαν τῷ ἐπέρριπτον, ἀλλ' ἡ ὁμολογία του ὑπῆρξεν ἐναργὴς καὶ ἐλευθέριος. Ἐσκέφθην ὅτι καὶ ὁ υἱός μου παρομοίως θὰ ἐφέρετο εἰς περίστασιν ὁποία ἡ παροῦσα.

Εὐτυχῶς δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ τοῦ δεσμώτου δὲν ἤχει ὅπως ἡ τοῦ Ἰωάννου, ἀλλ' ἦτο καθαρὰ καὶ συμπαθητική. Κατέβαλα πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως εὕρω ἐλαφρυντικάς τινας περιστάσεις.

— Διατί ἐπαναστάτησας ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως τῆς πατρίδος σου; Ἠρώτησα.

Οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησίν μου ταύτην.

— Μεταμελεῖσαι διὰ τὴν πλάνην σου; ἠρώτησα μὲ συμπαθητικὸν βλέμμα τὸ ὁποῖον ἤλπιζα ὅτι θ' ἀσκήσῃ ἐπήρειάν τινα ἐπ' αὐτοῦ. Σὲ ἠπείλησαν οἱ σύντροφοί σου, καὶ εἶσαι μὲ τὸ μέρος των ὅπως προσπείσῃς τὸν ἑαυτόν σου;

Ἔσεισεν ὑπερηφάνως τὴν κεφαλὴν εἰς αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν.

— Οὐδέποτε ἐφοβήθην τι, ἀπεκρίθη, καί, τονίζων τὰς λέξεις του, ἐξηκολούθησε.

—Ἂν ἡ Κοινότης ἦτο πλάνη, ἦτο πολὺ ὡραία πλάνη, καὶ δὲν αἰσχύνομαι ὅτι ἔδωκα χεῖρα βοηθείας

Τί εἶχα νὰ πράξω; Ὁ πρὸ ἐμοῦ παῖς εἶχεν ἐνεργήσει σύμφωνα μὲ τὰς πεποιθήσεις του—ἦτο ἀπολύτως εἰλικρινὴς καὶ ἡρωϊκός. Οἱ ἄνδρες ἔτεινον τὸ οὖς εἰς κάθε λέξιν, διψῶντες ἐκδίκησιν. Ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ, ὅσῳ περισσότερον προσσέβλεπον τὸν νεαρὸν δεσμώτην, τοῦ ὁποίου διεκυβεύετο ἡ ζωή, τόσῳ πλέον ἔβλεπον εἰς αὐτὸν τὸν ἀδελφόν, τὸν «σωσίαν» τοῦ ἰδίου μου υἱοῦ.

Ἡ θέσις τοῦ πράγματος μοὶ ἐπροκάλει φρίκην. Δὲν ἠδυνάμην νὰ παραβῶ τὸ καθῆκόν μου ὡς συνταγματάρχου χάριν τῆς ζωῆς αὐτοῦ τοῦ νέου. Ἐὰν τὸν παρέδιδα εἰς ἄλλον δικαστὴν ἁπλῶς τὸν παρέδιδα εἰς βέβαιον θάνατον.

Διὰ νὰ κερδίσω χρόνον ἤρχισα νὰ ἐξετάζω τὸν πρὸ ἐμοῦ ὡραῖον νέον. Ἐφαίνετο τόσον ἀνδρεῖος καὶ εὐγενὴς ὥστε ἦτο τρομερὸν ὅτι οὕτω παρεπλανήθη ὑπὸ εὐτελῶν, μικρῶν πολιτικῶν.

Ἔμαθα ὅτι ἦτο ὁ μονογενὴς υἱὸς μιᾶς χήρας, καὶ ὅτι ἐκείνη, ἡ πτωχή, ἔζη ἁπλῶς δι' αὐτόν.

Τὸν ἐνεθάρρυνα νὰ ἐκφράσῃ τὰς γνώμας του, καὶ ἐδοκίμασα νὰ τοῦ ἀποδείξω ὅτι παρεσύρθη ἀπὸ τὰ ἰδανικά του καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παρίδῃ τὰς καταχρήσεις τῆς μερίδος του.

Ὡμολόγησεν ὅτι πολλὰ ἦσαν τὰ ἄδικα ἀλλ' ὅτι ἁπλῆ ἀπελπισία ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ, καὶ ἔψεξε τοὺς παρεκτραπέντας,, ἐνῷ ἐξ ἄλλου μὲ ἔνθερμον ζῆλον ὑπεστήριζε τὴν θρησκείαν τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς οὗτος ὑπῆρξε λειτουργός.

— Ἠξεύρεις, τοῦ εἶπα, ἐνῷ ἐκινδύνευον ν' ἀφήσω νὰ γίνῃ καταφανὴς ἡ θανάσιμός μου ἀγωνία, «ἠξεύρεις ὅτι ἔχω νὰ σὲ καταδικάσω εἰς θάνατον;»

— Ναί, τὸ ἠξεύρω, ἀπεκρίθη ἁπλῶς.

Ἤμην εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ἀπογνώσεως, καὶ ἐξηκολούθουν νὰ ὁμιλῶ, ἀσυναρτήτως μοὶ ἐφαίνετο, διότι τὰ χείλη μου ἀπέφευγον νὰ διατυπώσουν τὴν εἰς θάνατον καταδίκην. Ἡ μόνη μου ἀγωνία ἦτο νὰ ἀναβάλω τὴν μοιραίαν στιγμήν.

— Καὶ λοιπόν, εἶπα, δὲν σὲ μέλει διὰ τὴν ζωήν· δὲν σὲ μέλει διὰ τίποτε ἢ διὰ κανένα; Τί λέγεις διὰ τὴν πτωχήν σου μητέρα ἡ ὁποία περιμένει ἐναγωνίως τὴν ἐπάνοδόν σου, καὶ ἡ ὁποία θ' ἀνακαλύψῃ αὔριον ὅτι ὁ υἱός της ἐθανατώθη; Θ' ἀκούσῃ ὅτι διέπραξας αὐτόχρημα αὐτοκτονίαν, ὅτι δὲν ἔλαβες οἶκτον δι' αὐτήν—διότι ἠξεύρεις εἶνε αὐτοκτονία αὐτὸς ὁ θάνατος τὸν ὁποῖον ἐπεζήτησας.

Αὐτὴν τὴν φορὰν τὸ βέλος μου ἔπληξεν εἰς τὰ καίρια, καὶ ὁ νεαρὸς στασιαστὴς δὲν ἠδυνήθη οὐδὲ κἂν ἐπεχείρησε ν' ἀποκρύψῃ τὴν συγκίνησίν του.

— Πτωχὴ μητέρα, εἶπε μὲ φωνὴν ἀκουσίως ἠλλοιωμένην. Νὰ ἠμποροῦσα μόνον νὰ κρύψω τὴν εἴδησιν τοῦ θανάτου μου ἀπὸ αὐτήν. Νὰ ἠμποροῦσε μόνον νὰ περιμένῃ νὰ μὲ ξαναϊδῇ εἰς τὸ σπίτι, θὰ εἶχε τουλάχιστον αὐτὴν τὴν ἐλπίδα ἐπὶ ζωῆς της, ἀντὶ τῆς ὑπερτάτης ἀπελπισίας.

Αἰφνιδία ἔμπνευσις μοὶ ἐπῆλθεν.

— Καλά, εἶπα, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι σοῦ ἐπιτρέπω νὰ ὑπάγῃς εἰς αὐτὴν καὶ νὰ τὴν κάμῃς νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν Γαλλίαν;...

— Ὦ! θὰ μοῦ τὸ ἐπιτρέψετε—θὰ μοῦ τὸ ἐπιτρέψετε πραγματικῶς; ἠρώτησε μετὰ παραφόρου ζέσεως.

— Ναί, ἂν θελήσῃς νὰ μοῦ δώσῃς τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου, ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃς ἕως τὴν νύκτα.

— Σᾶς δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, Συνταγματάρχα, εἶπεν.

Εὐθὺς ἔγραψα βιαστικὰ ὀλίγας λέξεις, αἱ ὁποῖαι θὰ τοῦ ἐχρησίμευαν ὡς διαβατήριον, καὶ δὲν ἔλαβα ὑπ' ὄψιν μου τὸν ψίθυρον ἀποδοκιμασίας, τὸν ὁποῖον ἤκουσα περὶ ἐμέ.

— Ποτὲ δὲν θὰ ξανάρθῃ, ἐψέλλισεν ὁ λοχίας πρὸς ἕνα ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ἄνδρας·

Ἆ, ἐγὼ τὸ ἤλπιζον ὅτι δὲν θὰ ἐπανέλθῃ. Ἤλπιζον ὅτι πρὸ τῆς θλίψεως τῆς μητρός του ἠδύνατο νὰ καμφθῇ ὁ ὑπερήφανος ἡρωισμός, τὸν ὁποῖον εἶχε τηρήσει ἐνώπιόν μου.

. . . . . .

Ἐπανῆλθεν ἐν τούτοις, τὴν νύκτα ἔφθασε κατάκοπος καὶ ἀσθμαίνων, διότι εἶχε τρέξει ὅπως τηρήσῃ τὸν λόγον του.

— Ἀργησα, εἶπεν, ἀλλὰ τόσο ἐδυσκολεύθηκα νὰ φύγω. Ἡ πτωχή μου μητέρα ἐχάλασε τὸν κόσμο διὰ νὰ μὲ κάμῃ νὰ μείνω. Ἦτο ὡσὰν νὰ εἶχε ὑποπτευθῆ τὴν ἀλήθειαν.

Τὸν ἀπεμόνωσαν καὶ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἀπηγγέλθη παρ' ἄλλων δικαστῶν. Ἡ ἀκατανόητος ἀδυναμία καὶ ἐπιείκειά μου ἐσχολιάσθησαν καὶ κατεκρίθησαν εἰς ὑψηλοὺς κύκλους.

Κατεδικάσθη, φυσικά, εἰς θάνατον. Ἐζήτησα νὰ τοῦ δοθῇ χάρις, πλὴν εἰς μάτην. Μίαν ὥραν μετὰ τὸν συμπυροβολισμόν, ὅστις ἐξαπέστειλε τὸν πτωχὸν νέον εἰς τὸν ἄλλον κόσμον εἶχα ὑποβάλει τὴν παραίτησίν μου ἀπὸ τὸν στρατόν.

Αὐτὰ μοῦ ἔφθαναν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΩΡΙΔΗΣ

Ἡ

ΣΚΗΝΑΙ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΟΥ 1770

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΥΠΟ

ΓΑΣΠΑΡ ΔΕ ΛΑΣΤΙΚ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τοιοῦτος ὁ βίος τοῦ Κωνσταντίνου, οἱ πόδες του εἶχον πληγωθῆ ἀπὸ τὰς ἁλύσεις, αἱ φθεῖρες κατέτρωγον τὸ σῶμά του, οὐδεμία ἐλπὶς σωτηρίας! Πολλάκις ἡ ψυχή του ἀγανακτοῦσα ἐκάλει τὸν θάνατον, ἄλλοτε δὲ πάλιν ἀνυψῶν τὸ πνεῦμά του πρὸς τὸν Πλάστην τοῦ Παντὸς, ἀπεκαλεῖτο τὸ ἔλεός του, ὑποβάλλων εἰς τοὺς πόδας τοῦ θρόνου του τὴν εὐγενῆ καὶ γενναίαν πρόθεσιν ὅλων τῶν πράξεών του, καὶ ζητῶν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτημάτων του. Καὶ ἀκτὶς ἐλπίδος, ἀκτὶς παρήγορος εἰσέδυε τότε ἐν τῇ πεπονημένῃ καρδίᾳ του. Ἔβλεπε τὸν υἱόν του χαριεντιζόμενον καὶ περιβάλλοντα αὐτὸν διὰ τῶν τρυφερῶν βραχιόνων του!... Ἆ! τότε δὲν εὑρίσκετο εἰς τὸ κάτεργον, τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν τὸν ἐβάρυνον αἱ ἁλύσεις, ἡ ψυχή του δὲν εὑρίσκετο πλέον ἐν τῷ σεσηπότι ἐκείνῳ σώματι, ἔπλεεν εἰς οὐρανίους χώρας περιρρεόμενος ὑπὸ ἀρρήτων ἡδονῶν!.. ἀλλά, φεῦ! ὅταν ἐπανήρχετο εἰς τὴν πραγματικότητα τῆς θέσεώς του, δάκρυα ποταμηδὸν ἔβρεχον τὰς ὠχρὰς παρειάς του, καὶ πικρῶς ἀνεφώνει: «Θεέ μου! Θεέ μου! ἕως πότε!...»

Ἐνῷ ἡ Αἰκατερίνη, ἡ ἔκτακτος ἐκείνη γυνὴ διὰ τὰς ἀναμορφωτικὰς αὐτῆς μεταρρυθμίσεις καὶ διὰ τὸ ἀκόλαστον τοῦ βίου της, ἐγίνετο δεκτή, ἐν τῇ τουρκικῇ χερσονήσῳ, ὑπὸ τῶν κατοίκων, ὡς θεῖον ὄν, ἀπολαύουσα πράγματι λατρείας, αἱ ὀρδαὶ τῶν Ἀλβανῶν, ἡ θηριωδία τῶν Γιανιτσάρων, περιέφερον τὴν καταστροφήν, τὰς δηώσεις, ἀπὸ τὰς ὄχθας τοῦ Δουνάβεως μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς Πελοποννήσου. Οἱ ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ εἶχον ἐγκαταλειφθῆ εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ Τούρκου. Ἆ! ποῖος δύναται νὰ περιγράψῃ τὰ ὅσα ὑπέφερον!

Ἡ θεία πρόνοια ἔλαβεν ἐπὶ τέλους οἶκτον πρὸς τὴν δεινὴν θέσιν τῶν κατοίκων. Ἡ Αὐστρία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία δὲν εἶδον μὲ εὐμενὲς βλέμμα τὰς προόδους τῆς Ρωσσίας καὶ ἐκ συμφώνου ἐπενέβησαν μεταξὺ τῶν διαμαχομένων εἰς τὴν διαπραγμάτευσιν τῆς εἰρήνης. Καί, τέσσαρα ἔτη μετὰ τὴν κάθοδον τῶν ρωσσικῶν δυνάμεων εἰς τὰ ἑλληνικὰ ὕδατα, ὑπεγράφη ἡ συνθήκη τοῦ Κιουτζοὺκ Καϊναρτζῆ τῷ 1774.

Διὰ τῆς συνθήκης ἐκείνης, ἡ Αἰκατερίνη ἐξησφάλισε τὴν κατοχὴν τῆς Κριμαίας, συνωμολόγησεν ὅρους τινάς, ὑπὲρ τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων, γενικὴν ἀπεργίαν τῶν ἐξεγερθεισῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἀπελευθέρωσιν τῶν ἐπὶ ἀνταρσίᾳ φυλακισμένων.

Ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος μας, οὐδεμίαν γνῶσιν ἔλαβε τῶν τοιούτων ὅρων, οἱ συγγενεῖς του, οἱ φίλοι του, τὸν συγκατερίθμουν μεταξὺ τῶν μαρτύρων τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος. Οἱ Τοῦρκοι, καίτοι γνωρίζοντες ὅτι ἐκρατεῖτο ὡς ἀντάρτης, δὲν εἶχον διάθεσιν νὰ τὸν ἀπολύσωσιν. Ἐφαίνετο ὅτι ἡ τύχη τὸν ἐγκατέλειψε καὶ ὅτι ἦτο πεπρωμένον ν' ἀποθάνῃ ἐν τῇ φυλακῇ, μακρὰν συγγενῶν, μακρὰν φίλων, καί, τὸ σκληρότερον πάντων, χωρὶς νὰ ἀσπασθῇ τὸν υἱόν του.

Ὁ Θεὸς ὅμως ὅστις δὲν λησμονεῖ τὰ πλάσματά του, ὅστις ἀνταμείβει τὴν ἀρετὴν καὶ παιδεύει τὴν κακίαν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ἐν τῇ αἰωνιότητι, ᾤκτειρε τὸν Κωνσταντῖνον.

Λοιμὸς ἐνέσκηψεν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, τὰ θύματά του ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπολλαπλασιάζοντο, οἱ κάτοικοι διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ περίχωρα καὶ εἰς τὰς νήσους, αἱ ὁδοὶ ἦσαν ἔρημοι, πλεῖσται οἰκίαι ἔμενον ἄνευ κατοίκων, αὐτοὶ οἱ κακοῦργοι, οἱ λωποδύται εἶχον μεταναστεύσει φοβούμενοι τὸν θάνατον. Ἐνίοτε ἐφαίνοντο φιλάνθρωποί τινες περιφερόμενοι ὅπως περιθάλπωσι τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἐνταφιάζωσι τοὺς νεκρούς. Μεταξὺ τῶν διακριθέντων κατὰ τὰς ἀποφράδας ἐκείνας ἡμέρας, ἦσαν οἱ ἱεραπόστολοι τοῦ Τάγματος τῶν Φραγκισκάνων, πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἐγένοντο θύματα τῆς αὐταπαρνήσεως, τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ τῆς προθυμίας των. Περιήρχοντο τὰς συνοικίας παρέχοντες τὴν συνδρομήν των, διανέμοντες τὰ ἐλέη, τὰ ὁποῖα ψυχαὶ ἐλεήμονες τοῖς ἐνεπιστεύοντο, καὶ παρηγοροῦντες τοὺς πάσχοντας. Μεταξὺ τούτων διεκρίνετο πάλιν ὁ πατὴρ Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τριακονταετίας εἶχεν ἀφοσιωθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πασχόντων γνωστὸς τοῖς πᾶσι, περιείρχετο ἄνευ φόβου τὰς ὁδούς, εἰσήρχετο εἰς τὰς οἰκίας, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος καὶ θρησκεύματος καὶ ἐγίνετο ἐκεῖ δεκτὸς ὡς ἄγγελος παρήγορος. Πάντες τὸν ἐσέβοντο καὶ ἐπροθυμοποιοῦντο νὰ ἀσπασθῶσι τὴν χεῖρά του καὶ νὰ ἀκολουθήσωσι τὰς συμβουλάς του, ὡς ἀπολύτους διαταγάς.

Ἡμέραν τινά, ἐνῷ διήρχετο πρὸ τοῦ ἀπαισίου κατέργου, τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ εἰσέλθῃ. Οἱ φρουροί, γνωρίζοντες ἤδη αὐτόν, τῷ ἐπέτρεψαν τὴν εἴσοδον. Δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ἐπεσκέπτετο τὰ ἐν αὐτῷ δυστυχῆ ὄντα, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἤκουσαν τοὺς παρηγορητικοὺς λόγους του, καὶ ἔλαβον τὰς μικρὰς μὲν ἀλλ' ἐγκαρδίους ἐλεημοσύνας του. Περιῆλθε τὸν μεγάλον ἐκεῖνον χῶρον, ἐπιδαψιλεύων εἰς τοὺς δεσμώτας λόγους γλυκεῖς καὶ κερμάτια ἀργυρίου. Αἴφνης ἀκούει φωνὴν προσκαλοῦσαν αὐτὸν ἰταλιστί. Ἔκπληκτος πλησιάζει τὸν δεσμώτην καὶ τὸν ἐρωτᾷ:

— Ποῖος εἶσαι, ἀδελφέ μου;

— Δὲν μὲ γνωρίζεις, πάτερ Ἰωσήφ;

— Ὄχι, παιδί μου, ποῖος εἶσαι; πῶς εὑρίσκεσαι ἐδῶ;

— Ἄχ!... σεβασμιώτατε, ἐνθυμεῖσαι τὴν οἰκογένειαν Δωρίδου;

— Πολὺ καλὰ τὴν γνωρίζω, ἀδελφέ μου, τὸν ἰατρὸν Δωρίδην καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ δυστυχοῦς ἀδελφοῦ του Κωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τέσσαρα ἔτη καὶ πλέον ἔγινεν ἄφαντος· φαίνεται ὅτι ἐφονεύθη εἰς τὴν Πελοπόννησον.

— Δὲν ἐφονεύθη, πάτερ μου, ζῇ καὶ εὑρίσκεται εἰς τὰς φυλακάς, ἐδῶ μέσα. Ὁ Κωνσταντῖνος ἐκεῖνος εἶμαι ἐγώ.

— Σύ, σύ, ὁ Κωνσταντῖνος!... καὶ οἱ συγγενεῖς σου σὲ θρηνοῦν, ὡς νεκρόν!... εἰπέ μοι, παιδί μου, ποῦ, καὶ πῶς συνελήφθης.

Ὁ Κωνσταντῖνος, διηγήθη ὅσα ἤδη γνωρίζει ὁ ἀναγνώστης καὶ τὸν παρεκάλεσε, γνωρίζων τὴν δύναμίν του ἀπέναντι τῶν Τούρκων, νὰ τῷ παράσχῃ εἰ δυνατὸν τὴν εὐτυχίαν ν' ἀσπασθῇ τὸν υἱόν του πρὸ τοῦ θανάτου του, διότι προέβλεπεν ὅτι ἦτο ἐγγὺς νὰ ἐπέλθῃ τὸ τέλος του.

Ὁ πατὴρ Ἰωσήφ, τῷ εἶπε στενάζων:

— Ἄχ! ἀδελφέ μου, πόσον ἀδίκως ὑποφέρεις! προσεύχου εἰς τὸν παντοδύναμον Θεόν, ὅστις μοὶ ἐνέπνευσε τὴν ἰδέαν νὰ εἰσέλθω κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ· ἐλπίζω ὅτι ὄχι μόνον θὰ ἴδῃς καὶ θὰ ἐναγκαλισθῇς τὸν υἱόν σου, ἀλλὰ καὶ ὅτι θὰ λάβῃς τὴν ἐλευθερίαν σου. Μὴν ἀνησυχεῖς, παιδί μου, ἐγὼ θὰ ἀναλάβω τὴν φροντίδα τῆς ὑποθέσεώς σου.

— Σὲ εὐχαριστῶ, πάτερ μου, σὲ εὐχαριστῶ.

Καὶ ἠσπάζετο θερμῶς τὰς χεῖρας τοῦ γέροντος ἱερέως.

Ὁ γέρων πατὴρ Ἰωσὴφ διένειμεν ὅσα χρήματα εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ, ἠσπάσθη τοὺς ἐν τῷ κατέργῳ στενάζοντας, καὶ ἀπῆλθε λίαν συγκεκινημένος ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ἀθλίων ὄντων, τῶν σηπομένων ἐν τῷ βορβορώδει ἐκείνῳ τόπῳ. Σύννους μετέβη εἰς τὸ μοναστήριόν του, ἐκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἐπάνωθεν τῆς κλίνης του ἐσταυρωμένου, καὶ ἐδεήθη ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἁμαρτωλῶν.

Τὴν ἐπιοῦσαν ὁ ἰατρὸς Δωρίδης, ἐκάθητο εἰς τὸ σπουδαστήριόν του μελαγχολικὸς καὶ σκεπτικός· ἴσως ἀνεπόλει τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν εἶχε πλησίον του τὸν προσφιλῆ ἀδελφόν του Κωνσταντῖνον, ἢ ἐζήτει νὰ λύσῃ τὸ μυστήριον τῆς ἀπωλείας ἢ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἡ καρδία του ἦτο τεθλιμμένη, θεράπων τις εἰσῆλθε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ τῷ λέγει:

— Ἀφέντη, ὁ φραγκοκαλόγερος ἦλθε πάλιν καὶ σᾶς ζητεῖ.

Ὁ φραγκοκαλόγερος ὅπως προεῖπον, ἦτο γνωστὸς τοῖς πᾶσι.

— Νά! δόσε του αὐτά, καὶ εἰπέ του ὅτι τώρα δὲν ἔχω καιρὸν νὰ τὸν δεχθῶ.

Καὶ τῷ ἐνεχείρισε νομίσματά τινα, μεθ' ὃ ἐβυθίσθη ἐκ νέου εἰς ὀδυνηρὰς σκέψεις. Μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψεν ὁ ὑπηρέτης μὲ τὰ χρήματα.

— Δὲν θέλει λέγει παράδες, σήμερον, ἀλλὰ θέλει νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ περί τινος ὑποθέσεώς μας σπουδαίας.

— Ὦ! ὁ εὐλογημένος!... εὑρῆκε καὶ αὐτὸς τὴν ὥραν!

Τέλος πάντων, ἂς ἀναβῇ, νὰ ἡσυχάσω, διότι αὐτὸς εἶνε ἐπίμονος.

Μὲ βῆμα βραδὺ ἀλλὰ στερεόν, ἀνῆλθε τὴν κλίμακα, ὁ γέρων πατὴρ Ἰωσήφ.

— Καλῶς ὥρισες, πάτερ Ἰωσήφ, τί τρέχει πάλιν, ἔχεις κανένα ἄρρωστον νὰ μοῦ ἐμπιστευθῇς;

— Ὄχι, ἀδελφέ μου, ἀλλὰ ἦλθα δι' ὑπόθεσιν ἀφορῶσαν σὲ τὸν ἴδιον.

— Ἐμέ, πάτερ μου; ἠρώτησε μετ' ἀνησυχίας ὁ ἰατρός.

— Ναί, ἀλλὰ μὴ ταράττεσαι, παιδί μου, εἶμαι ἄγγελος καλῶν εἰδήσεων.

— Τὸ γνωρίζω, πάτερ μου ὄχι μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ κόσμος, ὅπου εἶνε θλῖψις, ὅπου εἶνε δυστυχία, ὅπου πρόκειται περὶ κινδύνου, ἐκεῖ χωρὶς ἀμφιβολίαν, θὰ σ' εὕρωμεν ἄγγελον παρηγορίας καὶ περιθάλψεως.

— Ἆ! ἐγώ, εἶμαι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀνθρώπων, ἐκπληρῶ τὸ καθῆκόν μου... Εἰπέ μοι, ἐν τοσούτῳ, ἀδελφέ μου, ἐλάβετε πλέον καμμίαν εἴδησιν διὰ τὸν ἀτυχῆ ἀδελφόν σου Κωνσταντῖνον;

— Τίποτε, δυστυχῶς, πάτερ μου, ἔγγραψα εἰς διάφορα μέρη, οἱ Πρέσβευταὶ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσσίας διέταξαν τοὺς προξένους νὰ ἐξετάσουν ἕκαστος ἐν τῇ περιφερείᾳ του, ἀλλ' οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τι· φαίνεται ὅτι ἔγινε θῦμα τῆς θηριωδίας τῶν βαρβάρων Ἀλβανῶν.

— Ἐγώ, ἰατρέ μου, κάτι ἔμαθον τὸ ὁποῖον δύναται, ὡς τὸ νῆμα τῆς Ἀριάδνης ἐν Κρήτῃ, νὰ μᾶς καθοδηγήσῃ εἰς τὰς νέας ἐρεύνας μας.

— Λέγε, πάτερ μου, λέγε, τί ἔμαθες; Τί ἠμποροῦμε νὰ κάμωμεν διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ἀδελφοῦ μου;

— Ἄκουσαι ἰατρέ μου, χθὲς ἐνῷ διέβαινον ἀπὸ τὸν ναύσταθμον, μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς δυστυχεῖς φυλακισμένους. Ἐκεῖ ἐνῷ ἐξήταζον διαφόρους δεσμώτας, εἷς ἐξ αὐτῶν, διηγούμενος τὰ συμβάντα του, τὰ αἴτια τῆς φυλακίσεώς του, μοὶ προσέθεσεν ὅτι συνελήφθη εἰς Οἴτυλον, τῆς Μάνης, μὲ ἕνα ἄλλον σύντροφόν του Κωνσταντινουπολίτην, καπετὰν Κώστα. Μοὶ ἐπῆλθεν ἀμέσως εἰς τὸν νοῦν ὁ ἀδελφός σου, τὸν ἐξέτασα λεπτομερῶς, καὶ ἐκ τῶν ἀπαντήσεων, ὑποθέττω ὅτι εἶνε ὁ ἀδελφός σου. Τώρα πρέπει νὰ περιέλθωμεν ὅλας τὰς φυλακὰς νὰ ἴδωμεν ἂν ζῇ εἰς καμμίαν ἀπὸ αὐτάς.

— Καὶ μήπως ἐδῶ μόνον ὑπάρχουν φυλακαί; εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ εἰς τόσα ἄλλα μέρη...

— Ὄχι, παιδί μου, εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως εὑρίσκεται, εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου.

— Κάτι περισσότερον θὰ γνωρίζεις, παπᾶ μου, εἰπέ μου πᾶν ὅ,τι ἔμαθες· μὴ μὲ ταράττεις ἀδίκως.

— Ναί, γνωρίζω... ὁ ἀδελφός σου ζῇ καὶ εὑρίσκεται εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ ναυστάθμου· τὸν εἶδα, τὸν ἐπαρηγόρησα καὶ τὸν ἐβεβαίωσα ὅτι θὰ ἐνεργήσωμεν τὰ πάντα πρὸς ἀπελευθέρωσίν του.

— Ἄχ! πάτερ μου, ὁποία χαρά! Θεέ μου, μοὶ ἀποδίδεις τὸν Κωνσταντῖνον μας, σὲ εὐχαριστῶ! καὶ σέ, καλέ μου πατέρα, θὰ σὲ εὐλογῶ πάντοτε... Τί φρονεῖς τώρα ὅτι πρέπει νὰ κάμωμεν;

— Νὰ μεταβῶμεν ἀμέσως εἰς τὰς Πρεσβείας τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσσίας, νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐπέμβασιν τῶν πρεσβευτῶν. Ἡ συνθήκη τοῦ Κιουτζοὺκ-Καϊναρτζῆ, ἡ συνομολογηθεῖσα μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας, περιλαμβάνει γενικὴν ἀμνηστείαν πάντων τῶν ἀνταρτῶν· ὁ Κωνσταντῖνος ἐφυλακίσθη ὡς ἀντάρτης, ὥστε συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν συνθήκην ἐκείνην.

— Ἔχεις δίκαιον, πάτερ Ἰωσήφ, τώρα ἐνθυμοῦμαι καὶ ἐγὼ αὐτοὺς τοὺς ὅρους τῆς συνθήκης. Ἂς σπεύσωμεν λοιπόν, νὰ ἐνεργήσωμεν· πηγαίνωμεν ἀμέσως. Ἄνευ ἑτέρας συζητήσεως, μετέβησαν παρὰ τοῖς Πρεσβευταῖς, τοῖς παρέστησαν τὰ πράγματα ὅπως ἦσαν καὶ οἱ φιλάνθρωποι ἐκεῖνοι ἄνδρες, ἔσπευσαν νὰ διατάξωσι τοὺς διερμηνεῖς των, νὰ ἐνεργήσωσι τὰ δέοντα παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ, πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Κωνσταντίνου.

Ὁ πατὴρ Ἰωσήφ, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ ἰατροῦ, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν ναύσταθμον, εἰσῆλθεν ἐκ νέου εἰς τὸ κάτεργον, εἰδοποίησε τὸν Κωνσταντῖνον περὶ τῶν ἐνεργειῶν πρὸς σωτηρίαν του, καὶ τὸν συνεβούλευσε νὰ μὴ φάγῃ τίποτε ἐκ τῶν ὅσων θὰ τῷ προσφέρουν κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἵνα μὴ ὑποστῇ τὴν τύχην τόσων ἄλλων χριστιανῶν, οἵτινες κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἀπελευθερώσεώς των, εἶχον δηλητηριασθῆ ἀπὸ τὴν κακεντρέχειαν τῶν ἀρχῶν.

Οἱ διερμηνεῖς ἐνήργησαν τόσον δραστηρίως, ὥστε κατώρθωσαν τὴν τρίτην ἡμέραν, νὰ ἐκδοθῇ ἰραδές, διὰ τοῦ ὁποίου διετάσσετο ἡ ἀποφυλάκισις τοῦ Κωνσταντίνου.

* *
*

Ὁ Κωνσταντῖνος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐνηγκαλίσθη τὸν υἱόν του καὶ τοὺς οἰκείους του, οἱ φίλοι τὸν ὑπεδέχθησαν μετὰ καταφανοῦς χαρᾶς, ἀλλ' εἰς ποίαν κατάστασιν; ἰσχνός, καταπληγωμένος, μόλις δυνάμενος νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας καὶ ὑπὸ ἠθικὴν ἔποψιν, ἐὰν ἡ φυλάκισίς του παρετείνετο ἐπ' ὀλίγον ἀκόμη, ἀνεπιστρεπτεὶ ἐκινδύνευε ν' ἀπολέσῃ τὸ τιμαλφέστερον τοῦ ἀνθρώπου. Ἐδέησε νὰ παρέλθῃ καιρὸς καὶ νὰ ὑποβληθῇ εἰς μακρὰν ἰατρικὴν θεραπείαν διὰ νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ὑγείαν του καὶ τὴν προτέραν εὐρωστίαν του· αἱ περιποιήσεις τῆς γυναικαδέλφης του Ἄννας, αἱ χάριτες τοῦ υἱοῦ του, συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν χαρὰν καὶ τὴν γαλήνην εἰς τὴν καταπεπονεμένην ἐκείνην ψυχήν. Ὁ Τιμόθεος ἦτο ἡ εἰκὼν τῆς μητρός του, εὐφυής, συμπαθητικοῦ καὶ ἠπίου χαρακτῆρος. Ἀγαπῶν τὸν πατέρα του μέχρι λατρείας, προσεπάθει νὰ τὸν εὐχαριστῇ, νὰ τὸν διασκεδάζῃ καὶ νὰ τῷ ὑπομιμνήσκῃ τὸ παρελθὸν καὶ νὰ εὐελπίζῃ διὰ τὸ μέλλον. Ἡ Ἄννα ἡ ὁποία εἶχεν υἱοθετήσει ἐν τῇ καρδίᾳ της τὸν υἱόν του καὶ ἥτις εἶχεν ἀφοσιωθῆ εἰς αὐτὸν τόσον ὥστε ἀπέκρουσε πλείστας εὐπρεπεῖς προτάσεις γάμου, δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ ἐπιδαψιλεύῃ τῷ Κωνσταντίνῳ τὰς λεπτὰς καὶ τρυφερὰς ἐκείνας φροντίδας, αἵτινες εἰσδύουν ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ χαράττουν ἀνεξάλειπτα ἴχνη. Ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Κωνσταντίνου, πρὸς τὴν Ἄνναν καὶ ἡ αὐταπάρνησίς της τῷ ἐνέπνευσαν αἴσθημα ἀγάπης τὸ ὁποῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατέληξεν εἰς εὔκολον ἔρωτα.

Ἡ Ἄννα δὲν ἤργησε νὰ ἐννοήσῃ τὸ αἴσθημα τοῦ Κωνσταντίνου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ της ᾐσθάνετο καὶ αὐτὴ κλίσιν, ὁρμὴν ἀκατάσχετον πρὸς αὐτόν.

Ὁ πατήρ της, πρὸ ἐτῶν εἶχεν ἀποθάνει, ἡ μήτηρ της ὑποκύψασα εἰς τὰ κακοπαθήματα τῆς ἐξορίας, ἐπέζησεν ἔτη τινὰ τοῦ συζύγου της καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ἐπέστρεψε νὰ τῇ παράσχῃ τὰς τελευταίας φροντίδας· ἦτο πλέον μόνη, ὁ Κωνσταντῖνος ἔκρινε τότε καθῆκόν του νὰ τῇ προσφέρῃ τὴν προστασίαν του καὶ τὸ στήριγμά του. Ἡ Ἄννα τότε προθύμως τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ οἱ δεσμοὶ τοῦ γάμου συνήνωσαν τὰς δύο ἐκείνας καρδίας, εὐτυχεῖς ἐν τῇ ἀμοιβαίᾳ λατρείᾳ καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ πρὸς τὸν Τιμόθεον.

Ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κωνσταντίνου, ὁ Τιμόθεος ἀπήλαυσε τὰς ἀνδρικὰς ἐκείνας ἀρετάς, αἵτινες καθιστῶσι τοὺς νέους, ἱκανοὺς νὰ διακριθῶσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν δὲ τῆς Ἄννας, ἥτις μὴ εὐτυχήσασα ν' ἀποκτήσῃ τέκνον τῆς σαρκός της, συνεκέντρωσεν ἐπὶ τοῦ Τιμοθέου, ὅλην τὴν μητρικὴν στοργήν, ἡ ψυχή του ἐμορφώθη καὶ ἐστολίσθη μὲ τὰ λεπτὰ καὶ ἔξοχα ἐκεῖνα προτερήματα, τὰ ὁποῖα ἐπισύρουν τὴν προσοχὴν καὶ ἑλκύουν τὴν ἀγάπην. Πολλαὶ μητέρες διέβλεπον ἤδη ἐν αὐτῷ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν θυγατέρων των.

Τὰ ἔτη παρήρχοντο, ὁ Κωνσταντῖνος ἔζη μὲν ἥσυχος καὶ εὐτυχής, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἐν μέσῳ τῶν συγγενῶν του, ἐνῷ ἡ θέα τῆς καταστάσεως τῶν χριστιανικῶν λαῶν, τῶν στεναζόντων ὑπὸ τὸν βάρβαρον ζυγὸν τῶν ἀγρίων Ὀσμανλίδων, αἱ κακώσεις εἰς τὰς ὁποίας ὑπεβάλλοντο, αἱ στερήσεις τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ταπείνωσις τῆς ἐκκλησίας, αἱ καθ' ἑκάστην διενεργούμεναι δηώσεις εἰς διαφόρους χριστιανικὰς ἑλληνικὰς ἐπαρχίας, πολλάκις ἐκίνουν τὰ δάκρυά του, διήγειρον τὴν ἀγανάκτησίν του, ᾐσθάνετο ὁρμὴν καὶ ἀκάθεκτον ἐνθουσιασμὸν νὰ ἀναστατώσῃ τὴν πόλιν κατὰ τοῦ τυράννου. Αἱ δυνάμεις του εἰσέτι ἀκμαῖαι, εἶχον ἀνάγκην ἐνεργητικότητος, ἡ ἀνάμνησις τῶν παθημάτων, τὸν προέτρεπον εἰς τὴν ἐκδίκησιν, τὰ πάντα συνετέλουν εἰς τὸ νὰ καταθλίβουν τὴν εὐαίσθητον καὶ γενναίαν καρδίαν του, διέβλεπεν ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ ὄχι μακρῷ, νέαν ἐξέγερσιν τῶν καταπιεζομένων λαῶν. Ἐπεσκόπει τὰ συντελούμενα ὑπὸ μεμονωμένων τινῶν προσώπων μᾶλλον κεροδοσκόπων, μᾶλλον πειρατῶν, καὶ ἐπερίμενε μετ' ἀγωνιώδους ὑπομονῆς, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ ζωσθῇ τὸ ξίφος, νὰ φορέσῃ τὴν φουστανέλλα καὶ τὰ τσαρούχια, νὰ ἀναπνεύσῃ τὸν ἐλεύθερον καὶ καθαρὸν ἀέρα τῶν βουνῶν.

Ἡ δυστυχὴς Ἄννα διέγνωσε ταχέως τὴν ἠθικὴν ἐκείνην κατάστασιν τοῦ συζύγου της· πολλάκις τὸν κατέλαβε ρεμβάζοντα καὶ θρηνοῦντα μετὰ δυσκολίας, οἱ γλυκεῖς λόγοι της, αἱ θωπεῖαι της κατώρθωναν νὰ τὸν ἀπαλλάξωσι τοῦ ἐφιάλτου ἐκείνου, τῷ ἔλεγε δέ:

— Τί ἔχεις πάλιν Κωνσταντῖνε; ποῦ εἶνε ἡ συνήθης εὐθυμία σου; δὲν δύναμαι νὰ εὕρω τὸ αἴτιον τῆς τοιαύτης καταστάσεώς σου, οἰκογένειά μας εἶνε κατὰ πάντα ἀνθηρὰ καὶ εὐδαίμων, τί ἔχεις; ἐνίοτε δὲν σὲ γνωρίζω πλέον... Τί σοῦ ἔκαμα;

— Σύ, προσφιλής μου Ἄννα, σὺ νὰ μὲ δυσαρεστήσῃς;... ὄχι! ποτέ! δὲν ξεύρω... κάποτε ἕνας ἀναβρασμὸς τῆς ψυχῆς μου μὲ ταράττει, συγχίζει τὸν νοῦν μου, μὲ καταντᾷ νὰ μὴ δύναμαι νὰ περιορίσω τὸν ἑαυτόν μου, διαβλέπω πάλην τρομεράν, ναυμαχίας, καταποντισμούς, πυρκαϊὰς καὶ τί νὰ σοῦ εἰπῶ καὶ ἐγὼ δὲν ξεύρω νὰ ἀπεικονίσω τὴν φρικώδη εἰκόνα, τὴν ὁποίαν ἡ φαντασία μοὶ παρουσιάζει καὶ ἐξάπτομαι εἰς βαθμὸν ἀκατανόητον.

— Ἄχ! καϋμένε Κωνσταντῖνε, ἐννοῶ, τὸ θλιβερὸν παρελθὸν εἶνε ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης καταστάσεώς σου... λησμόνησέ το, ἀπόλαυσε τὸ παρόν, τὸ ὁποῖον σοῦ προσμειδιᾷ.

— Νὰ λησμονήσω! ἀγαπητή μου Ἄννα, νὰ λησμονήσω τὸ παρελθόν!... ἄχ! πῶς εἶνε δυνατόν; ὅσα βλέπω καθ' ἡμέραν ἐκτελούμενα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ὅσα μανθάνω καὶ ἀκούω ἀπὸ μίαν ἄκραν εἰς ἄλλην τῆς ὑποδούλου ἑλληνικῆς χώρας, μὲ ἀφήνουν νὰ λησμονήσω τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ νὰ μὴ διαβλέπω τὸ ἀπαίσιον μέλλον!... Μὲ ἀφήνουν ν' ἀπολαύσω ἐν ἠρεμίᾳ τῶν ἡδυτάτων ἀγαθῶν τῆς οἰκογενείας!...

Ἡ Ἄννα ἐσιώπα. τὸν ἄφινεν ἐλεύθερον νὰ ἐκχέῃ τὰς θλίψεις του, τὰς ἀναμνήσεις του, ὡς μέσον ἀνακουφίσεως· ἀλλ' ἡ εὐτυχία τῆς δυσμοίρου Ἄννας ἔμελλε νὰ διακοπῇ, οἱ θρῆνοι καὶ αἱ ἀνησυχίαι ἔμελλον νὰ διαδεχθῶσι τὴν ἠρεμίαν, τὴν γαλήνην τῆς εὐαισθήτου ἐκείνης καρδίας.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ὁ Κωνσταντῖνος ἐκάθητο ἐν τῷ γραφείῳ του ἀναπολῶν ἴσως τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς ἀγαπητῆς του Ἑλλάδος, διὰ τὴν ὁποίαν ἔχυσε τὸ αἷμά του καὶ εἶχε πάθει τόσα δεινά, ἠναγκάσθη νὰ δεχθῇ ἕνα κύριον ἄγνωστον, ὁ ὁποῖος χαιρετίσας τῷ λέγει:

— Βεβαίως, δὲν μὲ ἀναγνωρίζετε, κύριε Κωνσταντῖνε· ὁ χρόνος μὲ μετέβαλε πολύ, διότι ἤμην ἀγένειος καὶ τώρα εἶμαι σχεδὸν μὲ λευκὴν γενειάδα.

— Δὲν ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς γνωρίζω, πῶς ὀνομάζεσθε;

— Καὶ ὅμως, φίλε μου, ἐφάγαμε πολὺ ψωμὶ μαζὶ καὶ ὑπέστημεν πολλοὺς κόπους καὶ κινδύνους συμπολεμοῦντες, ἀλλὰ καὶ σεῖς μετεβλήθητε.

— Τὸ ὄνομά σας, κύριε, ἴσως σᾶς ἀναπολήσω εἰς τὴν μνήμην μου, βλέπετε ἐγνώρισα πολλούς.

— Λάμπρος Κατσούνης, κύριε, ὁ ὁποῖος πολλάκις σᾶς ὑπηρέτησεν εἰς τὴν Οἴτυλον, εἰς τὴν Πύλον, εἰς τὸ Νησίον.

— Λάμπρος Κατσούνης! ὁ ζωηρὸς ἐκεῖνος νέος, ὁ τόσον γενναῖος! ὁ ἀνδραγαθήσας εἰς τόσας καὶ τόσας περιστάσεις!

— Μάλιστα, ὁ ὁποῖος ἐξεπλήρωσεν ἁπλῶς τὸ ὑπὲρ θρησκείας καὶ πατρίδος καθῆκόν του, καὶ ὁ ὁποῖος εἶνε πάλιν ἕτοιμος νὰ χύσῃ καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ αἵματός του ὑπὲρ τῶν πολυπαθῶν ἀδελφῶν του.

— Πάντοτε τὴν αὐτὴν ζωηρότητα ἔχεις, κὺρ Λάμπρε, τί ἔγινες ἀφ' ὅτου ἐχωρίσθημεν εἰς Τσεσμέ, ποῦ περιαπλανᾶσο;

— Ὁ βίος, φίλτατε, ὑπῆρξε θυελλώδης, παρηκολούθησα τοὺς Ρώσσους μὲ πολλοὺς ἐκ τῶν συμπολεμιστῶν μας, ἀποκατεστάθην εἰς τὴν Κριμαίαν ὅπου ἤρχισα μικρὸν ἐμπόριον, ἀλλ' ἡ ζωὴ ἐκείνη δὲν μ' εὐχαρίστα, ἐμαραινόμην εἰς τὴν ἀργίαν καὶ ἀπεφάσισα νὰ ζητήσω ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ρωσσικὸν στρατόν, ὅπου κατετάχθην ὡς ἀξιωματικός. Ὁ Ποτέμσκιν, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἑτοιμάζετο διὰ τὸν κατὰ τῆς Περσίας πόλεμον, ὁ λόχος μου συμπεριελήφθη εἰς τὴν μοῖραν τὴν μέλλουσαν νὰ ἐκστρατεύσῃ. Ἐξεπλήρωσα τὸ καθῆκόν μου ὡς στρατιώτης, καὶ δύναμαι νὰ καυχηθῶ ὅτι ἐπὶ πολὺ συνετέλεσα εἰς τοὺς θριάμβους τοῦ στρατηγοῦ μου· ἀναμφιβόλως σοὶ εἶνε γνωστὰ τὰ κατορθώματά μας. Ὑπεγράφη ἡ εἰρήνη καὶ ἐπέστρεψα πάλιν εἰς Κριμαίαν, ἀλλὰ μοὶ ἦτο πλέον ἀδύνατον νὰ ζήσω ἐκεῖ ἐν ἀργίᾳ. Εὐτυχῶς δι' ἐμέ, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην στολίσκοι, ὑπὸ σημαίαν ρωσσικήν, περιεφέροντο ἀνὰ τὰ παράλια τῆς Μαύρης θαλάσσης, παρενοχλοῦντες τὸ τουρκικὸν ἐμπόριον καὶ καταστρέφοντας τὰς παραλίους πόλεις, ἐνίοτε μάλιστα, ἐπεχείρουν ἀποβάσεις εἰσχωροῦντες ἐνδότερον, λεηλατοῦντες τὰ χωρία, καὶ ἀπεφάσισα νὰ λάβω μέρος εἰς τὰς ἐκδρομὰς ἐκείνας. Μοὶ ἐνεπιστεύθησαν τὴν διοίκησιν ἑνὸς καταδρομικοῦ, πιστεύω ὅτι τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐπὶ πολὺ θὰ διατηρήσωσι τὴν μνήμην τοῦ Λάμπρου Κατσούνη. Οὐδενὸς ἐφείσθην, ἡ ἀνάμνησις τῶν δεινοπαθημάτων της πατρίδος μου μὲ καθίστα ἀνένδοτον εἰς πᾶσαν εὐσπλαγχνίαν. Ὅταν ἡ Λεβάδεια, ἡ πατρίς μου, μοὶ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν, ὅταν ἐνεθυμούμην ὅτι οἱ Ἀγαρηνοὶ δὲν ἀφησαν πέτραν ἐπὶ πέτρας τοῦ χωρίου, ὅτι οἱ γονεῖς μου, οἱ συγγενεῖς μου ἐτάφησαν ὑπὸ τῶν ἐρειπίων τῶν οἰκιῶν μας, προσεπάθουν ἐν σφαγαῖς

καὶ δηώσεσι νὰ σβύσω τὴν φλόγα τὴν κατακαίουσαν τὴν καρδίαν μου.

— Καὶ ἐγώ, ἀγαπητέ μου Λάμπρε, πρὸ πολλοῦ πάσχω, ἀγωνιζόμενος νὰ περιστέλλω τὴν ἀγανάκτησίν μου καὶ τὴν μανίαν τῆς ἐκδικήσεως· ἡ φαντασία μου, πολλάκις περιπλανᾶται εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας ὅπου ἀδυσωπήτως ἐσφάζαμεν τοὺς Τούρκους, ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν χωρίων μας.

— Χαίρω, Κωνσταντῖνέ μου, εὑρίσκων εἰς ἐσὲ τὰ αὐτὰ πάντοτε αἰσθήματα, τὸν αὐτὸν ἐνθουσιασμόν, τοὺς αὐτοὺς πόθους· ἐφοβούμην μὴ σὲ εὕρω ἀποτεθαρρημένον, ἀδιάφορον πλέον ἐπὶ τῆς τύχης τῶν ἀδελφῶν καὶ ὁμοθρήσκων μας, χαίρω πολύ, φίλτατε, καὶ εὐχαρίστως θὰ ἀναγγείλω τὰ νέα συμβάντα καὶ τοὺς νέους σκοποὺς τῶν προστατῶν τοῦ Ἔθνους μας.

— Λέγε μοι, Λάμπρε μου, ἡ καρδία μου πάντοτε πάλλει ὅταν ἀκούω τὰ ἀφορῶντα τὸ Γένος μας.

— Ἄκουσε λοιπὸν καὶ ἀγάλλου: Ἡ μεγαλεπήβολος αὐτοκράτειρα πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, Αἰκατερίνη συνεμάχησε μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας. Ἰωσήφ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐκδιώξωσι τὸν Τοῦρκον ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, καὶ νὰ ἱδρύσωσι δύο χριστιανικὰ Κράτη, τὸ Ἑλληνικόν, περιλαμβάνον τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὰς Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους, τὸ τῆς Δακίας δὲ ν' ἀποτελεσθῇ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Βλαχίας τῆς Μολδαυίας καὶ τῆς Βεσσαραβίας· ἀλλὰ τὸ πλέον εὐχάριστον εἶνε ὅτι ἡ αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη μᾶς δίδει ἡγεμόνα, τὸν ἔγγονόν της, Κωνσταντῖνον.

—Λαμπρὰ σχέδια αὐτά. Θὰ πραγματοποιηθῶσιν ἀράγε; ἢ θὰ ἐξυπηρετήσωμεν πάλιν τοὺς καταχθονίους σκοποὺς τῶν αὐτοκρατόρων, τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς;

— Δὲν πρέπει ποσῶς, ν' ἀμφιβάλλωμεν, φίλτατε, περὶ τῶν καλῶν προθέσεων, τοὐλάχιστον τῆς ὁμοθρήσκου Ρωσσίας, ἥτις θὰ μάχεται ὑπὲρ τοῦ μεγάλου δουκός, Κωνσταντίνου.

— Εἴθε, Λάμπρε μου, νὰ διαψευσθῶσιν οἱ φόβοι μου!

— Οἱ δύο αὐτοκράτορες ἀπεφάσισαν νὰ κηρύξωσι τὸν πόλεμον εἰς τὴν Τουρκίαν, νὰ τὴν προσβάλλωσι πανταχόθεν, νὰ διώξωσι τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, διωργάνωσαν δὲ τὰ πάντα, διὰ νέαν ἐξέγερσιν τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, μεταβαίνω εἰς Τεργέστην, ν' ἀναλάβω τὴν διοίκησιν στόλου, ἤδη καταρτισθέντος καί, νὰ προσβάλω τὰ παράλια, καὶ νὰ καταλάβω ἐπικαίρους θέσεις ἐν τῇ Μεσογείῳ. Διερχόμενος ἐντεῦθεν καὶ γνωρίζων ὅτι κατοικεῖς ἐδῶ, συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ σὲ ἐπισκεφθῶ, νὰ σοὶ ἀνακοινώσω τὴν ἐντολήν μου καὶ τοὺς σκοπούς μου, νὰ ζητήσω τὰς συμβουλάς σου καὶ τὴν συνδρομήν σου. Βλέπω δέ, μετ' ἀνεκφράστου χαρᾶς ὅτι ἐμφορεῖσαι πάντοτε ὑπὸ τῶν αὐτῶν ζωηρῶν ὑπὲρ πατρίδος αἰσθημάτων.

— Ναί, φίλε μου, πάντοτε πρόθυμος νὰ θυσιάσω τὰ πάντα, θὰ σὲ ἀκολουθήσω, θὰ συμμεισθῶ τοὺς κόπους, τοὺς κινδύνους σου καὶ τοὺς θριάμβους σου. Πότε θὰ ἀναχωρήσῃς;

— Ἐλπίζω ὅτι ἐντὸς δύο ἡμερῶν θὰ τελειώσω ὅλας τὰς ὑποθέσεις μου ἐνταῦθα, καὶ θὰ ἐπιβιβασθῶ ἐπὶ τοῦ ἐνετικοῦ πλοίου.

— Ἐν τοσούτῳ λοιπὸν θὰ διευθετήσω καὶ ἐγὼ τὰ οἰκογενειακά μου, καὶ θὰ σὲ ἀκολουθήσω.

— Μεγάλην χαρὰν μοῦ προξενεῖ ἡ πρότασίς σου, φίλε μου, σὲ βεβαιῶ ἡ σύμπραξίς σου ἀναπτερόνει τὰς ἐλπίδας μου, καὶ μὲ ἐνθαρρύνει ἔτι περισσότερον εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον ἀναλαμβάνομεν. Ὁ Θεός, ὁ βλέπων τὰς καλὰς προθέσεις μας, θὰ μᾶς συνδράμῃ.

— Ναί, Λάμπε μου, οἱ στεναγμοί, αἱ δεήσεις τόσων ἀθώων πλασμάτων θὰ φθάσωσι μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου καὶ θὰ εἰσακουσθῶσι.

Οἱ δύο φίλοι ἀπεχωρίσθησαν, συνεννοηθέντες ν' ἀνταμωθῶσι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπὶ τοῦ ἐνετικοῦ πλοίου, ἀγκυροβολημένου εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Γαλατᾶ.

Ὁ Κωνσταντῖνος εἰδοποίησε τὴν σύζυγόν του ὅτι ὑποθέσεις ἀφορῶσαι τὰ οἰκογενειακὰ συμφέροντά των, τὸν ἠνάγκαζον ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Εὐρώπην ἐπί τινα καιρόν, καὶ ὅτι ὤφειλε ν' ἀναχωρήσῃ μετὰ τρεῖς ἡμέρας. Ἡ Ἄννα ὅμως δὲν ἠπατήθη, ἐννόησεν ἀμέσως τοὺς σκοπούς του, ἐπνιξε στεναγμόν, ἐκράτησε τοὺς λυγμούς της καὶ ὅταν εὑρέθη μόνη, ἔχυσε πικρὰ δάκρυα ἀπελπισίας· ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν σύζυγόν της καὶ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθῆκον, συνῆψαν ἐν τῇ καρδίᾳ της πάλην τρομερά, ἠγωνίζετο ἀγῶνα σκληρόν, δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ἐκ τῆς ἐπικινδύνου ἐπιχειρήσεώς του, δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀποχωρισθῇ.... Κατηράτο τὴν στιγμὴν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Λάμπρου, κατηράτο τὴν τύχην της καὶ ὁλολύζουσα ἔπιπτεν ἀναίσθητος. Ἡ δυστυχὴς προησθάνετο ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς εὐδαιμονίας της ἔληξεν, ὅτι τοῦ λοιποῦ θὰ ἔζῃ ἐν μοναξίᾳ καὶ ἐν θρήνοις.

Ἐπῆλθε τέλος, ἡ στιγμὴ τοῦ ἀποχωρισμοῦ. Ὁ Κωνσταντῖνος ἔφυγεν, ἀφίνων τὴν σύζυγόν του Ἄνναν εἰς τὴν ἀπόγνωσιν καὶ τὴν θλῖψιν.

Ὁ Λάμπρος Κατούνης, ἐγεννήθη ἐν Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας. Ὀρφανός, ἄνευ προστασίας, ἀπέκτησεν ἐν περιπλανωμένῳ βίῳ, πεῖραν, εὐεξίαν, τόλμην καὶ γενναιότητα ἔκτακτον καὶ βιοκίνδυνον. Οὐδεὶς κάλλιον αὐτοῦ ἀνεριχᾶτο ἐπὶ τῶν μᾶλλον ἀποτόμων κρημνῶν, οὐδεὶς πλέον ἐπιτήδειος αὐτοῦ εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ὅπλων, πλέον ἀποφασιστικὸς ἅμα καὶ ἐνεργητικός. Ἡ πρώτη φωνὴ τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Ἔθνους κατὰ τὸ 1770 ἠδονικῶς ἀντήχησεν εἰς τὰ ὦτά του, ἔδεσε τὸ ἀγαπητόν του καριοφύλι, μετέβη εἰς Πελοπόννησον, κατετάχθη εἰς τὰ ἐπαναστατικὰ σώματα, τὰ διοργανωθέντα ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ὀρλώφ, διεκρίθη ἐκεῖ· πᾶσα περίστασις, ἑκάστη ἡμέρα ἐσημείωνε καὶ ἕν ἀνδραγάθημά του. Ἕτοιμος νὰ τρέξῃ παντοῦ, πρόθυμος εἰς πᾶσαν ὑπηρεσίαν, ἠγαπήθη ὑπὸ πάντων, ἡ ἀγχίνοιά του, ἡ κρίσις του, τὸν κατέταξαν ταχέως μεταξὺ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων ἐπαναστατῶν καὶ κατέλαβε θέσιν ἔξοχον. Ὅταν μετὰ τὴν δυστυχῆ ἀπόβασιν τοῦ κινήματος, ὁ ρωσσικὸς στόλος ἀπέπλευσε διὰ τὴν Ῥωσσίαν, ὁ Ρῶσσος ναύαρχος τὸν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ, κατῴκησεν ἐν Κριμαίᾳ, ὑπηρέτησεν ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τῆς Ἰβερσίας, διακριθεὶς μεταξὺ τῶν γενναιοτέρων. Πάντοτε ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὰς προσβολάς, εἰς τὰς ἐφόδους, εἰς τὰς καταδιώξεις, ἔκαμε τὸ ὄνομά του πολλάκις νὰ περιληφθῇ εἰς τὰς ἡμερησίας διατάξεις, ὡς παράδειγμα γενναιότητος καὶ ἀνδρείας. Ἐπελθούσης τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν, ὁ Λάμπρος ἐπέστρεψεν εἰς Κριμαίαν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ μένῃ ἐκεῖ ἥσυχος, τὸ κοχλάζον αἷμά του τὸν ὤθει εἰς μᾶλλον ἐνεργητικὸν στάδιον. Ὠπλισεν ἓν καϊκδρομικὸν βρίκιον, καὶ δι' αὐτοῦ διέτρεχε τὰς θαλάσσας, τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου, καταδιώκων τὰ τουρκικὰ πλοῖα, καταστρέφων τὰς παραλίους πόλεις τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐνσπείρων πανταχοῦ τὸν τρόμον. Προσέβαλε, ὄχι μόνον τὸν ἐμπορικὸν στόλον τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ καὶ συνηγωνίσθη μὲ πολεμικὰ ἀνωτέρας δυνάμεως καὶ πάντοτε ἐξήρχετο νικητής· τὰς λείας του ἐπώλει εἰς ρωσσικοὺς λιμένας, καὶ ὅταν κατεδιώκετο ὑπὸ πολὺ ἀνωτέρων δυνάμεων κατέφευγεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ρωσσικῶν φρουρίων.

Οἱ δύο αὐτοκράτορες συμμαχήσαντες νὰ πολεμήσωσι τὴν Τουρκίαν καὶ νὰ ἱδρύσωσι νέα Κράτη ἐπὶ τοῦ Αἵμου καὶ τῆς Ἑλλάδος, διωργάνωσαν γενικὴν ἐξέγερσιν τῶν μερῶν ἐκείνων. Ὁ Ὀρλὼφ γνωρίζων τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ Κατσούνη, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀπεσταλμένον μὲ ὁδηγίας καὶ διαταγὰς ν' ἀπέλθῃ εἰς Τεργέστην, νὰ λάβῃ τὴν διοίκησιν ναυτικῆς μοίρας, τὸν ὁποῖαν εἶχον ἤδη καταρτίσει ἐκεῖ οἱ πράκτορες τοῦ ρωσσικοῦ ἀνακτοβουλίου. Ὁ Λάμπρος, μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως, ἀπεδέχθη τὴν ἐντολὴν καὶ ἀμέσως ἐξεκίνησεν ἐπὶ ἑνετικοῦ πλοίου, παραλαβὼν τοὺς ναύτας του καί τινας φίλους του. Διερχόμενος διὰ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀναγκασθεὶς νὰ διαμείνῃ ἐπί τινας ἡμέρας, διὰ νὰ συνενοηθῇ μετὰ τοῦ ρώσσου Πρεσβευτοῦ, ἐνεθυμήθη τὸν Κωνσταντῖνον Δωρίδην, μὲ τὸν ὁποῖον συνεπολέμησε πρὸ χρόνου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τὸν ὁποῖον ἐξετίμα καὶ ἐσέβετο. Μετέβη παρ' αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ τὸν ἐφελκύσῃ νὰ συμμετάσχῃ τῆς πάλης, θεωρῶν ἑαυτὸν εὐτυχῆ ἂν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συνδρομήν τῆς ἱκανότητος καὶ πείρας τοιούτου εὐπατρίδου.

Μετά τινας ἡμέρας, οἱ δύο φίλοι ἀπεχαιρέτισαν τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐπιστρέψωσι ταχέως, παραστῶσι εἰς τὴν ἵδρυσιν τῆς νέας Βυζαντινῆς Βασιλείας καὶ εἰς τὴν στέψιν τοῦ χριστιανοῦ ἡγεμόνος, ἐντὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας. Αἱ καρδίαι των ἐοκίρτων καὶ διέβλεπον τὴν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ κυματίζουσαν ἤδη ἐπὶ τῶν Ἀνακτόρων τοῦ Σεραϊ-Μπουρνοῦ, πρὸ τῶν ὁποίων διήρχοντο καὶ ἐπὶ τῶν φρουρίων, τὰ ὁποῖα συνήντων κατερχόμενοι εἰς τὴν Μεσόγειον.

Προσήγγισαν εἰς Μύκωνον, τῆς ὁποίας οἱ ναῦται ἔχαιρον ἰδιαιτέρας φήμης διὰ τὴν ἱκανότητα των καὶ τὴν ἀνδρείαν των καὶ ἐναυτολόγησάν τινας, κατόπιν διευθύνθησαν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος ὅπου ἔφθασαν ἄνευ ἀπευκταίου τινός. Οἰωνοὶ ἄριστοι παρηκολούθουν τὸν πλοῦν των μέχρι Τεργέστης, οὖριοι ἄνεμοι καὶ ἡμέραι γλυκεῖαι, τοὺς ἔφερον εἰς τὸ ὁρμητήριόν των.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΥΧΗΡΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΤΥΧΑ

ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΑ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Τὸ δακτυλίδι τοῦ Ἀλφόνσου τῆς Ἱσπανίας.— Τὸ δακτυλίδι τοῦ Τσάρου

Ὁ βασιλεὺς Ἀλφόνσος τῆς Ἱσπανίας εἶνε κάτοχος ἑνὸς δακτυλιδίου τὸ ὁποῖον ἔχει ἀλλόκοτον ἅμα καὶ τρομερὰν ἱστορίαν. Εἶχε δωρηθῆ ἀπὸ τὸν προκάτοχον καὶ ὁμώνυμόν του Ἀλφόνσον ΙΒ', εἰς τὴν σύζυγόν του, βασίλισσαν Μερσεδές, ἡ ὁποία ἕνα μῆνα μετέπειτα ἀπέθανεν. Μετὰ τὴν ταφήν, ὁ βασιλεὺς ἐπρόσφερε τὸ δακτυλίδι εἰς τὴν ἀδελφήν του Μαρίαν, καὶ ἀπέθανε καὶ αὐτὴ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

Γενόμενος καὶ πάλιν κάτοχος τοῦ ἀπαισίου δακτυλιδίου, τὸ ἐδώρησεν εἰς τὴν γυναικαδέλφην του, τὴν πριγκήπισσαν Χριστίναν, ἥτις μόλις ἐπέζησε τρεῖς μῆνας. Ἔκτοτε ὁ βασιλεὺς ἀπεφάσισε νὰ τὸ φορῇ αὐτὸς τὸ δακτυλίδι, καὶ εἰς βραχὺ χρονικὸν διάστημα καὶ αὐτός, ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν. Ἡ βασιλομήτωρ μὴ οὖσα διατεθειμένη νὰ διατρέξῃ κανένα κίνδυνον, ἀπέφυγε νὰ κάμῃ χρῆσιν ἑνὸς τόσον τρομεροῦ κτήματος. Ἀντὶ νὰ τὸ φορέσῃ, τὸ προσήρτησεν εἰς μίαν χρυσῆν ἅλυσον, τὴν ὁποίαν ἐκρέμασεν περὶ τὸν τράχηλον τῆς Παναγίας τῆς Ἀλμουδένας τῆς Μαδρίτης.

Οἱ Ἱσπανοὶ δοξάζουν ὅτι αὐτὸ τὸ δακτυλίδι κατέχει μυστικὰς δυνάμεις ὡς ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἀνάξιοι οἱ ὁποῖοι τὸ φοροῦν θανατώνονται ὑπ' αὐτοῦ. Εἰς ἕνα ἄξιον μονάρχην πιστεύουν ὅτι τὸ δακτυλίδι ἐξασφαλίζει εὐημερίαν καὶ μακροζωίαν καὶ εἰς τὴν μαγικὴν ἐπήρειαν τοῦ δακτυλιδίου τούτου ἀποδίδουν τὴν διάσωσιν τοῦ νεαροῦ βασιλέως ἀπὸ τὴν ἔκρηξιν τῆς βόμβας κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων του.

Λέγεται ὅτι ὤφθη προσευχόμενος εἰς τὴν Παναγίαν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ γάμου του, καὶ ἀκόμη ὅτι, προτοῦ ἐξέλθῃ τῆς μητροπόλεως, ἠσπάσθη εὐλαβῶς τὸ δακτυλίδι.

*

Καὶ ἄλλος θρύλος δακτυλιδίου πλέον εὐάρεστος συνδέεται μὲ τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν τῆς Ἱσπανίας. Ἐν τῶν κτημάτων διὰ τὰ ὁποῖα ἐπὶ μᾶλλον ὑπερηφανεύεται ἡ τροφὸς τοῦ τωρινοῦ βασιλέως εἶνε ἓν χρυσοῦν δακτυλίδι εἰς τὸ ὁποῖον εἶνε δεμένο τὸ πρῶτον δόντι τὸ ὁποῖον ἔχασε ἡ Α. Μεγαλειότης ὅταν ἦτο ἔτι παῖς. Τὸ δακτυλίδι φέρει τὴν ἐπιγραφὴν «τὸ δόντι μου. Τῇ τροφῷ μου. Ἀλφόνσος ΙΓ'».

*

Ὁ Τσάρος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν ἔχει ἐν δακτυλίδι τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ἐπάναγκες πάντοτε νὰ τὸ φορῇ. Χωρὶς αὐτὸ δὲν κάμνει οὔτε βῆμα ἀπὸ τὸ παλάτι του. Τὸ δακτυλίδι περιέχει κάτι τὸ ὁποῖον ὑποτίθεται ὅτι εἶνε ἕνα μικρὸν κομμάτι ἀπὸ τὸν σταυρὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Σωτὴρ ἐσταυρώθη. Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁπόταν ἐδολοφονήθη ὁ πάππος τοῦ Τσάρου Νικολάου δὲν ἔφερε μαζί του τὸ πολύτιμον δακτυλίδι μεγάλως ἐνίσχυσε τὴν πίστιν εἰς τὰς προστατευτικὰς τοῦ κειμηλίου τούτου ἀρετάς.

ΣΕΙΣΜΟΙ

ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΑΝΤΕΣ ΠΟΛΕΙΣ

Οἱ σεισμοὶ τῆς Χιλῆς.— Ὁ τρομερὸς σεισμὸς τῆς Λισσαβῶνος.— Οἱ σεισμοὶ τῆς Συρίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Βενεζουέλας, τῆς Νοτίου Καρολίνης, τοῦ Περοῦ, καὶ τοῦ Ἐκουαδόρ.— Ὁ τελευταῖος μεγάλος σεισμὸς τῆς Ἀγγλίας.

Ἡ τρομερὰ καταστροφὴ ἥτις ἠρήμωσε τὸ Βαλπαραΐσον, ἡ ἐπελθοῦσα ὀλίγον μετὰ τὸν ἀφανισμὸν τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, σημειοῖ τὸ 1906 ὡς ἔτος τῶν μεγάλων σεισμῶν. Εἰς Ἅγιον Φραγκῖσκον ἡ τρομερὰ αὐτὴ μάστιξ δὲν εἶνέ τι καινοφανές. Τὸ 1868, καὶ κατόπιν πάλιν τὸ 1872, ὑπέστη ἰσχυρὰς σεισμικὰς δονήσεις, καὶ δὲν περνᾷ σχεδὸν ἔτος χωρὶς ἐλαφρός τις κλωνισμὸς τοῦ ἐδάφους νὰ μὴ συμβῇ, διαταράττων τοὺς κατοίκους. Ὁ πρόσφατος σεισμὸς καὶ ἡ πρόσφατος καταστροφὴ τῆς Χιλῆς καταλέγονται μεταξὺ τῶν μεγαλειτέρων σεισμῶν τοῦ παρελθόντος.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1755, συνέβη εἰς Λισσαβῶνα ὁ τρομερώτερος τῶν σεισμῶν ἐξ ὅσων ἔχομεν λεπτομερῆ περιγραφήν. Κατὰ τὸν σεισμὸν τοῦτον, εἰς διάστημα ἓξ λεπτῶν τῆς ὥρας αἱ πλεῖσται τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως ταύτης κατέρρευσαν καὶ 60,000 ἀνθρώπων ἐξωλοθρεύθησαν. Μία νέα προκυμαία στερεωτάτης οἰκοδομῆς κατεβυθίσθη αἰφνιδίως ὑπὸ τὴν συντεταραγμένην θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τὰ πλήθη τὰ ὁποῖα εἶχον ἐκεῖ συρρεύσει ὡς εἰς ἄσυλον οὐδὲ ἴχνος πλέον ἀνεφάνη. Ὁ σεισμὸς οὗτος ἐπεξετάθη μέχρι 5,000 μιλλίων καὶ πλέον. Τὸ ἡμισυ τοῦ Φεζὰν κατεστράφη. 2,000 οἰκίαι τῆς νήσου Μιτυλήνης κατέρρευσαν. Αἱ ἀκταὶ τῆς Βαλτικῆς συνεταράχθησαν ταυτοχρόνως. Καί, ὡς καὶ εἰς τὴν μεγάλην λίμνην τοῦ πόρρω ἀπέχοντος Καναδᾶ τὰ ὕδατα ἐθολώθησαν.

Πέντε ἔτη μετὰ τὸν σεισμὸν τοῦτον ἄλλος, σχεδὸν ἐπίσης τραγικὸς διὰ τ' ἀποτελέσματά του, ἐνέσπειρε τὸν πανικὸν ἀνὰ τὴν Συρίαν. Ἐπὶ ἐκτάσεως 1,000 τετραγωνικῶν λευγῶν τὸ ἔδαφος συνεταράχθη καὶ ὑπηγέρθη, καὶ αἱ ὅλβιαι πόλεις Σιδών, Τρίπολις τῆς Βαρβαρίας, Βαλβὲκ καὶ Δαμασκός, σχεδὸν ἠρημώθησαν. Ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ πόσαι ὑπάρξεις ἐχάθησαν δύνασαί τις νὰ συλλάβῃ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν κοιλάδα τῆς Βαλβὲκ μόνον 20,000 ἀνθρώπων ἐξωλοθρεύθησαν. Ἕως 50 ἔτη ἀργότερον ἡ Συρία ὑπέστη παρόμοιαν καταστροφήν, καθ' ἣν 6,000 ἀνθρώπων ἐθανατώθησαν.

*

Τὸ 1783 μία σειρὰ ἰσχυροτάτων σεισμικῶν δονήσεων ἔκαμε τρομερὰν θραῦσιν εἰς τὴν Ἰταλικὴν Χερσόνησον. Ἡ πρώτη, τὴν 5 Φεβρουαρίου, κατέστρεψεν ἐντὸς δύο περίπου λεπτῶν τῆς ὥρας ὅλας τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία ἀπὸ τὰς δυτικὰς πλευρὰς τῶν Ἀπεννίνων, εἰς τὴν Πέραν Καλαβρίαν, μέχρι Μεσσήνης, καὶ ἐξωλόθρευσε πολλὰς χιλιάδας ψυχῶν. Μετὰ πάροδον δύο μόλις μηνῶν παρομοία ἰσχυρὰ δόνησις συνετάραξε τὴν χώραν καὶ συνεπλήρωσε τὴν καταστροφήν. Πολλὰ τῶν ρηγμάτων τὰ ὁποῖα ἤνοιξαν οἱ τρομεροὶ αὐτοὶ σεισμοὶ εἶχον μῆκος ἑνὸς μιλλίου καὶ πλέον, καὶ βάθος ὑπερβαῖνον τοὺς 20 πόδας. Ὑπὲρ τὰς 40000 ἀνθρώπων λέγεται ὅτι εὗρον οἰκτρὸν θάνατον.

*

Τὸ Καρακᾶς τῆς Βενεζουέλας, ἐν ἔτει 1812, αὐτόχρημα ἐξωλοθρεύθη ὑπὸ σεισμοῦ. Τὸ ἔδαφος λέγεται ὅτι ἐκυμαίνετο ὡς λίμνη ἀναβράζουσα, καὶ ἐντὸς τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ σεισμὸς διήρκεσε, ἡ πόλις ἐγένετο σωρὸς ἐρειπίων ὑπὸ τὰ ὁποῖα ἐτάφησαν 10,000 ὑπάρξεις—καταστροφὴ ἥτις ἔσχε τὴν παράλληλόν της τρία ἔτη ὑστερώτερον ὁπόταν, τὸ 1815, ἡ νῆσος Σουμπάβα ὑπέστη σεισμὸν παρόμοιον καθ' ὅν, ἐκ πληθυσμοῦ 12,000 κατοίκων διαιτωμένων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τόμπορον μόλις 26 ἐσώθησαν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἡ Νότιος Καρολίνα ὑπέστη παρόμοιον σεισμόν. Τὸ ἔδαφος ἀναιβοκατέβαινεν ὡς ταραχώδης θάλασσα, καὶ εἰς Νέαν Μαδρίτην ἡ ἐξόγκωσις τοῦ ἐδάφους ὑπῆρξε τοιαύτη ὥστε ἀνέκοψεν ἐπί τι διάστημα καὶ τὸν ροῦν τοῦ Μισσισσιπῆ. Εἰς αὐτόπτης μάρτυς γράφει· «Ἡ διάβασις τῶν σεισμικῶν κυμάτων διὰ μέσου τῶν δασῶν ἐσημειώθη διὰ τοῦ κρότου τῶν συντριβομένων κλάδων, πρῶτον ἀκουομένων ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς καὶ ὕστερον ἐκ τῆς ἄλλης, Ταὐτοχρόνως, ὕδατα μεμιγμένα μὲ ἄμμον, βόρβορον καὶ μόρια ἀνθρακούχου ὕλης, ἀνέβλυσαν, θέτοντα εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν ἵππου καὶ ἀναβάτου.

Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1868, τὸ Περοῦ καὶ τὸ Ἐκουαδὸρ ὑπῆρξαν τὸ θέατρον παρομοίου ὀλέθρου. Ἡ Ἀρεκίπα καὶ ἄλλαι πόλεις κατέρρευσαν ὡς πύργος ἐκ παιγνιοχάρτων, θάπτουσαι ὑπὸ τοὺς πίπτοντας τοίχους των πλείονας τῶν 25,000 δυστυχῶν κατοίκων, ἐνῷ ἄλλαι 3,000 ἐξ αὐτῶν οἵτινες εἶχον τὴν καλὴν τύχην νὰ διαφύγουν καὶ σωθοῦν εὑρέθησαν ἄστεγοι, καὶ οἱ πλεῖστοι χωρὶς ὀβολόν. Ὑπελογίσθη ὅτι 60,000,000 λιρῶν μόλις θὰ ἤρκουν νὰ καλύψουν τὴν ἀξίαν τῶν καταστραφεισῶν ἰδιοκτησιῶν. Ὑπὲρ τὰς 11,000 λίρας συνελέγησαν δι' ἐράνων εἰς Ἀγγλίαν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν παθόντων.

Ἡ Ἀγγλία καίτοι συγκριτικῶς φαίνεται ἀπηλλαγμένη τοιούτων καταστροφῶν, ὑπέστη καὶ αὐτὴ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1884 ἰσχυροὺς σεισμοὺς τῶν ὁποίων ἕδρα ὑπῆρξε τὸ Ἐσσέξ.

Ὁ κατωτέρω πίνακ περιλαμβάνει τοὺς κυβερνήτας 17 χωρῶν διαφόρων οἵτινες λαμβάνουν τὸ ἐτήσιον ἐπίδομά των εἰς χρυσόν.

Αὐστροουγγαρία, 942,000 λίραι. Ἰταλία, 530,000 λίραι. Γαλλία, 48,000 λίραι. Ἱσπανία, 280,000 λίραι. Γερμανία, 765,064. Μεγάλη Βρεταννία, 470,000 λίραι. Τουρκία, 3,000,000 λίραι. Πορτογαλλία, 93,854 λίραι. Ἑλλάς, 32,000 λίραι. Ὁλλανδία, 50,000 λίραι. Βέλγιον, 140,000 λίραι. Δανία, 56,050 λίραι. Ῥουμανία, 47,400 λίραι. Καὶ ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ῥοῦζβελτ λαμβάνει ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν μόνον 10,000 λίρας.

*

Μία χαλαζοθύελλα ἐνέσκηψε τελευταῖον εἰς Βενετίαν ὅλως πρωτοφανὴς διὰ τὴν ὁρμήν της. Οἱ κόκκοι τῆς χαλάζης εἶχαν μέγεθος ὠοῦ περιστερᾶς.

Ἓν ἀπὸ τὰ ἀξιοσημείωτα ἀποτελέσματα τῆς θυέλλης ὑπῆρξε τὸ ὅτι ἑκατοντάδες ἀδεσπότων γάτων ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῆς χαλάζης.

*

Διὰ τὸν Κοκλέν, τὸν μέγαν Γάλλον ἠθοποιόν, ἀναφέρονται πλῆθος ἀστείων ἀνεκδότων. Ἓν ἐξ αὐτῶν εἶνε τὸ ἑξῆς. Ἐνῷ ἠκροᾶτο τὴν ἀνάγνωσιν ἑνὸς νέου δραματικοῦ ἔργου ἀπεκοιμήθη.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ δράματος, λίαν πειραγμένος διέκοψε τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὸν ἐξύπνησεν ἐρωτῶν:

— Πῶς ἕνας ποὺ κοιμᾶται ἠμπορεῖ νὰ ἐκφέρῃ κρίσιν;

— Φίλτατέ μου κύριε, εἶπεν ὁ Κοκλὲν χασμώμενος, ὁ ὕπνος ἀποτελεῖ κρίσιν.

ΛΑΪΚΑ

Ἡ Ἡλιογέννητη

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 145—42 φύλλου)

Ἐ τὸ βασιλικὸ σπῆτι τοῦ πατρός της ἡ Ἡλιογέννητη 'περνοῦσε ὄχι καὶ καλλίτερα. Αἱ περιποιήσεις ἦταν ὅσω δὲν ἔπαιρν' ἄλλο. Τί ἤθελε καὶ νὰ μὴ τῆς τῶφερν' ὁ Ἥλιος. Καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα νὰ 'ζητοῦσε καὶ 'κεῖνο σὲ μιὰ στιγμὴ θὰ τοῦχε 'μπρός της. Ἀλλὰ τί ὠφελεῖ; Ὅλα χαμένα! Ἡ Ἡλιογέννητη περισσότερ' ἀπ' ὅλα τἄλλα τὰ καλὰ ἀγαποῦσε τὴ μάννα της.

«Μητέρα, μητεροῦλά μου, πότε θὰ σὲ ξαναδῶ!» ἔλεγε πάντοτε καὶ τὰ δάκρυά της ἔτρεχαν βρύσι ἀπ' τὰ μάτια της, ὁσάκις ἐτύχαινε νὰ μένῃ μόνη της 'ς τὸ δωμάτιο· γιατί 'μπρὸς 'ς τὸν πατέρα της ποτὲ δὲν ἐφανέρωνε τὴ λύπη της εἴτε γιατί τὸν φοβόνταν, εἴτε γιατί δὲν τολμοῦσε νὰ τοῦ χαλάσῃ τὴν καρδιά, ὕστερ' ἀπὸ τόσες περιποιήσεις ποῦ τῆς ἔκαμνε.

Περισσότερη εὐκαιρία εὕρισκε νὰ ξεσπάσῃ τὸν καϋμό της ὅταν τὴν ἔστελλε ὁ πατέρας της νὰ τοῦ φέρῃ νερὸ ἀπ' τὴ βρύσι.

«Ὅπως τρέχει τὸ νερό, ἔτσι καὶ τὰ δάκρυα τῆς μητέρας μου!» ἔλεγε καὶ ἔκλαιγε περισσότερο, ἀκόμα περσσότερο.

Ἄλλοτε πάλ' ἄμα ἔβλεπε κάνα δένδρο μέσ 'ς τὸ δάσος νὰ σχίζηται ἔλεγε· «Ἀχ ἔτσι σχίζεται καὶ ραγίζεται κι' ἡ καρδιὰ τῆς μανούλας μου!» Καὶ ἔκλαιε καὶ πάντα ἔκλαιε.

Ὅταν ἐπέστρεφεν ἀργὰ 'ς τὸ σπῆτι ὁ πατέρας της ἔλεγε: «Τ' εἶχες, κόρη μου, καὶ ἄργησες;»

«Εἶν' τὰ παπούτσια μεγάλα, πατέρα, καὶ μ' ἐμποδίζουν νὰ πέρπατῶ γλήγορα.» Ἄλλοτε πάλι: «Εἶν' τὰ φουστάνια μακρυὰ καὶ δὲν 'μπορῶ νὰ βαδίζω εὔκολα.» Καὶ τὰ παρόμοια.

Ἐννοεῖται, ὅτι ἀπ' ὅλ' αὐτὰ εἶχε καταλάβει ὁ Ἥλιος τὴν αἰτία. γιὰ νὰ μὴν εὑρίσκῃ ὅμως λόγο ἡ Ἡλιογέννητη κάθε 'μέρα διώρθωνε μόνος του ὅ,τι ἔλεγε πως τῆς ἔφταιγε. Κ' ἔτσι προσπαθοῦσε καὶ μὲ περισσότερες περιποιήσεις ποῦ τῆς ἔκαμνε νὰ τὴν καταφέρῃ μέχρι τέλους νὰ μείνῃ μαζί του, νὰ ξεχάσῃ τὴ μάννα της.

Ἀλλ' ὅλ' αὐτὰ ἐπήγαιναν χαμένα! λησμονιέται ποτε ἡ μάννα, ἔστω καὶ 'ς τὲς μεγαλείτερες εὐτυχίες τ' ἀνθρώπου; τότε, ἀκόμα περσσότερο μάλιστα τὴν θυμᾶται κανένας. Κ' ἔκλαιγε κι' ὅλο ἔκλαιγε ἡ δυστυχισμέν' ἡ Ἡλιογέννητη.

*

Ὅταν κανένας ἀγαπάει μὲ τὴν καρδιά του ἓν ἄτομο βέβαια ποτὲ δὲν θέλει νὰ τὸ δυσαρεστήσῃ. Καὶ τοῦτο κάμει ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του. Γιὰ τοῦτο ἔχομε παραδείγματα ἀνθρώπων ἐρωτευμένων, ποῦ δὲν τοὺς ἀγαποῦσαν, νὰ θυσιάζουν τὴν εὐτυχία τους εἰς τὴν ἀγάπη. Γιατὶ ἂν καὶ 'μποροῦν νὰ πάρουν γυναῖκά των, τὴν κόρη τῶν ὀνείρων των, ἐν τούτοις γιὰ νὰ μὴ τὴν δυσαρεστήσουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προτιμοῦν νὰ τὴν ἀφήσουν ἐλεύθερη νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλῃ, νὰ πάρῃ ὅποιον αὐτὴ ἀγαπάει, κ' ἐκεῖνοι θυσιάζουν θελημματικῶς τὸν ἑαυτόν των καὶ τὴν ἀγάπην των. Βέβαια τέτοια παραδείγματα εἶνε σπάνια, γιατὶ τὲς περισσότερες φορὲς εἶνε σπάνια καὶ τὰ μεγάλα αἰσθήματα. Ἀλλὰ ποτὲ 'κεῖνος π' ἀγαπᾷ μὲ τὴν καρδιά του δὲν θέλει γιὰ τὴν 'δική του εὐτυχία νὰ δυστυχήσῃ ἡ ἀγαπημένη του!

Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν εὑρίσκετο καὶ ὁ Ἥλιος· τὴν κόρη του τὴν ἀγαποῦσε μὲ θεϊκὴ ἀγάπη, καὶ γι' αὐτὸ 'προτίμησε, κάλλια αὐτὸς νὰ δυστυχήσῃ παρὰ νὰ ταλαιπωρῇ τὴν κόρη του τὴν μονάκριβή.

Μιὰ ποῦ 'πῆρ' αὐτὴν τὴν ἀπόφασι βέβαια θὰ τὴν ἐκτελέσῃ. Λέγει λοιπὸν μιὰ 'μέρα 'ς τὴν κόρη του, ποῦ τὴν ἔπιασε πάλι μὲ δακρυσμένα μάτια.

«Θέλεις νὰ πᾷς 'ς τὴ μάννα σου;»

Ἡ Ἡλιογέννητη εἰς αὐτὴ τὴν ἀπρόοπτ' ἐρώτησι τοῦ πατρός της δὲν 'μπόρεσε νὰ κρατηθῇ καὶ ξέσπασε 'ς τὰ κλάμματα. Ἂν καὶ φοβήθηκε πολὺ ἀπὸ τέτοια ἐρώτησι, γιατὶ ποτὲ δὲν ὑπώπτευε τὸ σκοπό της, μόλα ταῦτα δὲν 'μπόρεσε νὰ κρατηθῇ.

«Αἴ, νὰ λοιπὸν θὰ σὲ στείλω 'ς τὴ μάννα σου!»

(Ἕπεται συνέχεια).

Ἁλμυρὸς **Ἀστέριος.**

*

Πρακτικὴ Γεωργία

(Διὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον)

Γεωργικὸν ἔμπλαστρον

Κόπτεις τοὺς ἀχρήστους ἢ γεγηρακότας κλάδους ἑνὸς οἵου δήποτε δένδρου τοῦ περιβολίου σου, διότι ἤρχισεν ὅπως δήποτε ἡ σῆψις τοῦ κορμοῦ εἰς ἓν σημεῖον τούτου καὶ οἱ μύρμυκες, ὁ φλοιοτρήτης καὶ ἄλλοι ὁρατοὶ καὶ ἀόρατοι σκώληκες—ἀφίδες, ἐργάζονται βραδέως καὶ ἀσφαλῶς ἵνα ἀνεύρωσι τροφὴν ἐκεῖ ἔνθα ἀρχίζει ἡ σῆψις. Τὸ ταλαίπωρον δένδρον ἀλγεῖ κατὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀχρήστων ἢ ξηρῶν κλάδων, ἀλγεῖ καὶ κατὰ τὴν σῆψιν, δι' ὃ καὶ ἀμύνεται τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα. Ἐὰν τὸ δένδρον εἶνε εὔρωστον καὶ οἱ ἐκκοπέντες κλάδοι νέοι, ἡ κατὰ τῆς σήψεως ἄμυνα ὡς ἐξ ἐνστίκτου εὐθύνεται πρὸς τὸ πάσχον μέρος δι' ὅλης τῆς κυκλοφορίας τῶν χυμῶν του, κλαίει ὅπως ποιητικώτατα λέγει ὁ λαός, καὶ βαθμηδὸν τὸ ἀκρωτηριασθὲν μέρος καλύπτεται δι' ἐπεκτάσεως τῆς φλοιοφυΐας. Ὅταν ὅμως οἱ κλάδοι εἶνε πολυετεῖς, ἢ ὅπως δήποτε ἤρχισεν ἡ σῆψις καὶ ἡ ἐπιδρομὴ τῶν μυρμήκων κατὰ λεγεῶνας, ἡ ἄμυνα εἶνε ἀλυσιτελής, καὶ τὸ δένδρον ὑπὸ τὸ φύλλωμα τοῦ ὁποίου διερχόμεθα εὐαρέστως πολλὰς ὥρας καὶ συλλέγομεν τόσους εὐχύμους καὶ θρεπτικοὺς καρπούς, βαίνει μοιραίως εἰς πρόωρον θάνατον ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου, ὅστις πλὴν τῆς ἀπωλείας τῶν καρπῶν, ἔχει νὰ θρηνήσῃ ἔτι καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς ὑγιείας του, διότι πᾶν φύλλον παντὸς δένδρου εἶνε εἷς ἄμβυξ ἀποστάξεως οὕτως εἰπεῖν τοῦ ἀέρος τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν.

Τὸ δένδρον δύναται νὰ σωθῇ καὶ πρέπει νὰ σωθῇ ἐκ τῆς καταστροφῆς καὶ σώζεται ἀδαπάνως, οὕτως εἰπεῖν, ἐὰν ἐπαλείψωμεν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀποκοπέντος κλάδου διὰ μάζης ἐξ ἀνθρακικοῦ μολύβδου (κοινῶς στόκου) καὶ λινελαίου, ἀκριβῶς ὅπως οἱ ξυλουργοὶ ἐπιχρίωσι τὰ κενὰ πάσης ξυλείας· ἢ στερεοποιοῦσι τοὺς ὑελοπίνακας ἐπὶ τοῦ πλαισίου. Μία ὀκὰ ἀνθρακικοῦ μολύβδου καὶ μία ὀκᾶ λινελαίου στοιχίζουν ἐν ὅλῳ δραχμὰς δύο· ἐὰν δὲ προσθέσῃ τις καὶ πεντήκοντα λεπτὰ διὰ πηλίνην χύτραν πρὸς τοποθέτησιν τῆς μάζης ἡ ὁλικὴ δαπάνη εἶναι εὐτελής, ἀλλὰ μὲ τὸ ποσὸν τῆς μάζης ταύτης δύναταί τις νὰ ἐπιχρίσῃ διακόσια δένδρα, τοὐτέστι ἡ κατὰ δένδρον δαπάνη στοιχίζει ἓν λεπτὸν καί τι πλέον.

Τὴν ἐπάλειψιν ἐνεργοῦμεν, ἐλλείψει εἰδικοῦ ἐργαλείου, διὰ τῆς λεπίδος τῶν κοινῶν ἐκ σιδήρου μαχαιρίων τῆς τραπέζης, ἡ μάζα προσκολλωμένη στερεῶς δι' ἁπλῆς πιέσεως τοῦ μαχαιρίου παραμένει ἐπὶ ἔτη ἄθικτος καὶ μόνον εἰς κολοβώματα μικρὰ νεαρῶν καὶ εὐρώστων δένδρων ἐκκρίνεται βαθμιαίως διὰ τῆς φλοιοφυΐας. Πολλὰ εἶναι τὰ εἴδη τῶν γεωργικῶν ἐμπλάστρων ἢ ἀλοιφῶν, ἀλλ' ὅλων προτιμητέα ὡς εὔωνος καὶ πληρέστατα ἐξυπηρετοῦσα τὸν σκοπὸν ἡ παρ' ἡμῶν ὑποδεικνυομένη.

Προτρέποντες τοὺς δενδροφίλους νὰ χρησιμοποιήσωσι τὴν ἀλοιφὴν ταύτην, συνιστῶμεν εἰς αὐτοὺς δύο τινά· α' οὐδέποτε νὰ κόπτωσιν ὁριζοντείως τοὺς κλάδους ἀλλὰ πάντοτε ἐπικλινῶς ἢ μᾶλλον καθέτως καὶ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου, καὶ β' ὅτι ἡ μάζα τοῦ ἀνθρακικοῦ μολύβδου, διὰ νὰ δύναται εἰς πᾶσαν στιγμὴν νὰ χρησιμοποιηθῇ, ἅπαξ κατασκευαζομένη, πρέπει νὰ καλύπτεται δι' ἀφθόνου ὕδατος, διότι, ἂν ἀφεθῇ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ἀπολιθοῦται καὶ εἶναι ἄχρηστος.

Ξυλόκαστρον **Ι. Π. Σταματούλης**

*

Ἠθικὸν ἀρχαῖον τραγοῦδι.

Βλαχούχα ἐρροβόλαγε
ἀπὸ ψηλὴ ραχοῦλα,
Εἶχε τὰ πρόβατα μπροστά,
καὶ γλυκοτρογουδοῦσε.
Τσοπάνης τὴν ἀπάντησε,
στέκει καὶ τὴν ρωτάει
—Βλαχούλα ποῦθε ἔρχεσαι,
καὶ ποῦθε κατεβαίνῃς;
—Ἀπὸ τὴ στρούγκα ἔρχομαι,
τὰ πρόβατα φυλάω
Μὴν ἔρθουν λύκοι καὶ τὰ φᾶν',
κλέφταις καὶ μοῦ τὰ πάρουν.
—Βλαχούλα δὲν παντρεύεσαι,
νὰ πάρῃς παλληκάρι;
Νὰ σὲ ταΐζῃ ζάχαρι,
νὰ σὲ ποτίζῃ μέλι,
Νὰ σοῦ κρεμάσῃ στὸ λαιμό,
ὁλόχρυσα γιορντάνια;
—Ἔχω πατέρα κ' εἶν' κακός,
Μάννα καὶ μ' ὁρμηνεύει.
Μ' ἐκείνους νὰ κουβεντιαστῇς,
ἂν θέλῃς νὰ μὲ πάρῃς.

Ἐκ Βουτιάνων **Α. Μ.**

ΕΝΑΣ ΑΓΓΛΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

Τί λέγει διὰ τὰ νεῦρά μας καὶ τὴν ὑγείαν μας.— Ἡ νευροπάθεια ἐπικρατεῖ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην.— Τὰ νεῦρα εἶνε ἡ νόσος τοῦ συρμοῦ.— Ἐξ ἀτομικῆς πείρας.— Τί λέγει διὰ τὸ γεῦμα τῆς μεσημβρίας.

Ἡ χαλάρωσις τῶν νεύρων, λέγει ὁ δόκτωρ Μπρίδζερ, ὁ γνωστὸς νευρολόγος τοῦ Λονδίνου, εἶνε, ὡς φαίνεται, ἡ νόσος τοῦ συρμοῦ.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη οἱ διὰ τὰ νεῦρα των παραπονούμενοι ἐπεξετάθησαν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην.

Πρὸ τριακονταετίας λέγει, ἀνέφερον εἰς Γαλλίαν τὸ Ἀγγλικὸν σπλὲν ὡς δυσκρασίαν ἀποκλειστικῶς Βρεττανικήν, καὶ ὀφειλομένην εἰς τὸ ὁμιχλῶδες κλῖμα τῆς Ἀγγλίας. Τώρα τὸ εὑρίσκετε ὡς καὶ εἰς τὴν Τουρκίαν. Καὶ εἰς πιστοποίησιν τοῦ πράγματος, ὁ ἰατρὸς ἀναφέρει τὴν ἑξῆς ἀξιοπερίεργον περίπτωσιν.

Ἡμέραν τινὰ προσεκλήθη ἀπὸ ἕνα Ἀμερικανόν, ἐρχόμενον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὅστις ἐπεσκέφθη τὸ Λονδῖνον. Ἦτο εὐσταλέστατος, πνευματώδης, καὶ εἶχε συλλέξει μεγάλην περιουσίαν ἐξ ἐπιχειρήσεων. Ἀλλ' ὑπέφερε μαρτύριον ἀπὸ τὰ νεῦρα, εἰς βαθμὸν ὥστε εἶχεν ἰατρὸν εἰς τὸ πλευρόν του σχεδὸν ἀδιακόπως. Ὅταν ἐπέστρεφεν εἰς Τουρκίαν διὰ Παρισίων καὶ Βερολίνου ἤθελε νὰ συνοδευθῇ ἀπὸ Ἄγγλον ἰατρὸν μέχρι Παρισίων, ἀπὸ Γάλλον ἰατρὸν ἐκ Παρισίων μέχρι Βερολίνου καὶ τέλος ἀπὸ Γερμανὸν ἕως εἰς τὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου του. Μίαν στιγμὴν ἐὰν ἔμενε χωρὶς ἰατρόν, ἐδαιμονίζετο, ἐνόμιζεν ὅτι πνίγεται.

*

Οἱ ζητοῦντες γραπτῶς συμβουλὴν διὰ τὰ νεῦρά των ἀπὸ τὸν ρηθέντα Ἄγγλον ἰατρὸν — σπανιώτατα οἱ πάσχοντες εἶνε γυναῖκες — ὅλοι στερεοτύπως γράφουν ὅτι εἶνε ἄγριοι, ἐξηντλημένοι καὶ πρωώρως γηράσαντες· πλὴν ὅταν παρουσιάζονται πρὸς ἐξέτασιν εὑρίσκοντο εὔρωστοι, τρώγοντες μὲ ὄρεξιν, κοιμώμενοι καλῶς. Καὶ ἦσαν ὅλοι, κατὰ κανόνα, ἄνθρωποι ἐκτάκτου δράσεως.

*

Ὁ Ἄγγλος νευρολόγος διηγεῖται, ὅτι καὶ ὁ ἴδιος ὑπέστη ποτὲ μίαν νευροπάθειαν ὅτε πρὸ ἐτῶν εὑρίσκετο εἰς Νέαν Ζηλανδίαν, πλησίον τῶν πολεμιστῶν τοῦ Κουτί, τοῦ ἀπανθρωποτέρου τῶν Μαόρων ἀρχηγῶν. Μίαν νύκτα, λέγει, ἦτο ἐξηπλωμένος καὶ ἀνεγίνωσκεν ἓν μυθιστόρημα, ὁπόταν φθάσας εἰς ἓν δραματικὸν μέρος τῆς ἱστορίας, ᾐσθάνθη αἴφνης κάποιαν δυσφορίαν, μολονότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην διετέλει εἰς πλήρη ὑγείαν. Παρευθὺς ἐφώναξεν εἰς τὸν ἔναντί του κοιμώμενον σύνοικόν του «Ἐτρελλάθηκα!»

Ἐφ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας κατὰ τοὺς ἀκολουθήσαντας τρεῖς μῆνας, ᾐσθάνετο ὅτι εἶχε χάσει πᾶσαν δύναμιν θελήσεως, καὶ ἐφοβεῖτο μήπως χάσῃ τέλος παντελῶς τὸ λογικόν. Μολονότι ἐφαίνετο καθ' ὅλα ὑγιής, ἔτρωγε καὶ ἐκοιμᾶτο τελείως καλά, ἐξέφραζεν εἰς κάθε ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον συνήντα, τοὺς φόβους του. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ πως, εἰς μίαν στιγμὴν ἔγεινεν ἐντελῶς καλά, καὶ ποτὲ πλέον ἔκτοτε δὲν ἔπαθε παρομοίαν τρομερὰν νευρικὴν κρίσιν.

Τὰ αἴτια τὰ προκαλοῦντα τὰς νευροπαθείας εἶνε, κατὰ τὸν Ἄγγλον ἰατρόν, παντελῶς ἄγνωστα ἔτι εἰς τὴν ἐπιστήμην.

*

Ὁ Ἄγγλος τῆς σήμερον, κατὰ τὸν Ἄγγλον ἰατρόν, εἶνε ἴσως ὀλιγώτερον ρωμαλέος, ἀλλ' ἐσυγκρίτως περισσότερον ὑγιὴς ἀπὸ τοὺς προγόνους του, οἱ ὁποῖοι ἔτρωγον καὶ ἔπινον ἀμέτρως. Τὰ ἀποτελέσματα τοιαύτης κακῆς διαίτης εἶνε θανατηφόρα.

Καὶ ἐνταῦθα ὁ ἰατρὸς συμβουλεύει τοὺς ἀνθρώπους τῶν ὑποθέσεων, ἐὰν θέλουν νὰ διατηροῦν τὸν νοῦν των διαυγῆ μέχρι τέλους τῆς ἐργασίμου ἡμέρας, νὰ γευματίζουν τὴν μεσημβρίαν λιτῶς καὶ μὲ στερεὰν τροφὴν ἀποφεύγοντες τὰς ὑγρὰς τροφάς, ἢ λαμβάνοντες ἐλαχίστην ἐξ αὐτῶν ποσότητα εἰς τὸ τέλος τοῦ γεύματος· ἰδίως δὲ συνιστᾷ ν' ἀποφεύγουν τὸν ζῦθον. Καὶ οὕτω δὲν θὰ καταλαμβάνωνται ἀπὸ τὴν νάρκην ἐκείνην, ἥτις ἐπέρχεται κατὰ τὴν μεταμεσημβρινὴν ὥραν.

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ἂν ἐρωτήσετε τινὰ εἰς τὸν δρόμον τὸ ὄνομα τῆς πλέον πολυανθρώπου χώρας τῆς γῆς, θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ ἀμέσως. «Ἡ Κίνα». Καὶ δικαίως. Ἔχει ἀποκτήσει τὰς γνώσεις του, ὄχι ἐξ ἁπλῆς φιλομαθείας, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν καθημερινὸν τύπον ὅστις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐφιστᾷ τὴν γενικὴν προσοχὴν εἰς τὸν «Κίτρινον κίνδυνον» καὶ ἀποκαλεῖ τοὺς κατοίκους τοῦ Οὐρανίου Κράτους «τὸ μυρμηκιῶν πλῆθος τῆς Καθαίης» ἢ μεταχειρίζεται δι' αὐτοὺς λεκτικὸν παρομοίως ἀνθηρόν. Ἀλλ' ἐὰν ἐρωτήσετε τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον πόσος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῆς Κίνας, ἀδυνατεῖ ν' ἀπαντήσῃ. Θὰ κινήσῃ τὴν κεφαλήν, θὰ ψέλλισῃ μερικὰ ἐκατομμύρια, καὶ τέλος θὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἄγνοιάν του. Γνωρίζει ὅτι ἡ κιτρίνη φυλὴ εἶνε ἡ μεγαλητέρα εἰς ἀριθμὸν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ πόσον μεγάλη; Ἐδῶ εἶνε ὁ κόμβος.

Εἶνε τόσον εὔκολον νὰ ἐρωτᾶτε τι, ὅταν σεῖς αὐτὸς δὲν εἴσθε εἰς θέσιν ν' ἀπαντήσετε. Διό, ν' ἀπαλλάξωμεν τῆς ἀμηχανίας τὸν ἐρωτώμενον, ἂς τὸν πληροφορήσωμεν καθαρὰ ὅτι δὲν ἐγεννήθη ἀκόμη ἐκεῖνος, ὅστις δύναται νὰ εἴπῃ, ἐπακριβῶς, τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων τῆς Κίνας. Γενικῶς εἶνε παραδεδεγμένον, ἀπὸ τοὺς περφωτισμένους στατιστικούς, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς Κίνας εἰς ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παιδία, ὑπερβαίνει τὰ 400,000,000. Ὁ ἀριθμὸς εἶνε κοταπληκτικός, καὶ ἱκανὸς νὰ ἐμβάλῃ εἰς σκέψεις τοὺς φρονοῦντας, ὅτι ἡ δύναμις ἔγκειται εἰς τὸν ἀριθμόν. Ἡ Κίνα διατελεῖ ἄραγε ἡ ἰδία ἐν γνώσει τῆς δυνάμεώς της; ἐπέστη ὁ καιρὸς καθ' ὃν, ὁ λεβιάθαν οὗτος τῶν ἐθνῶν θὰ συντρίψῃ, διὰ μόνου τοῦ ὄγκου του, τὰ συγκριτικῶς ἀσήμαντα ἔθνη τὰ κείμενα δυτικῶς τοῦ Οὐρανίου Κράτους;

Ἡ χώρα, ἥτις, μετὰ τὴν Κίναν, ὑπερτερεῖ ὅλων τῶν ἄλλων εἰς ἀριθμὸν κατοίκων, εἶνε ἡ Ρωσσία, ἔχουσα 135,000,000 πληθυσμόν. Κατόπιν ἔρχονται κατὰ σειράν, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, μὲ 76,356,000 κατοίκων· ἡ Γερμανία, μὲ 56,367,000· ἡ Αὐστροουγγαρία, μὲ 48,141.000· ἡ Ἰαπωνία, μὲ 46,305,000· ἡ Μεγάλη Βρετανία, μὲ 41,976,000· ἡ Γαλλία, μὲ 38,961,000· ἡ Ἰταλία, μὲ 32,475,000· ἡ Τουρκία, μὲ 25.000,000· ἡ Ἱσπανία· μὲ 18,607,000· τὸ Βέλγιον, μὲ 6,985,000· ἡ Πορτογαλλία, μὲ 5,423,000· ἡ Ὁλλανδία, μὲ 5,263,000· ἡ Σουηδία, μὲ 5,260,000· ἡ Δανία, μὲ 2,449,000· ἡ Ἑλλάς, μὲ 2,433,000, καὶ ἡ Νορβηγία, μὲ 2,299,000.

Προσεχῶς

Εἰς τὸ **„Α.Ο.Δ.Ο."**

Τὸ θυμάσιον οἰκογενειακὸν μυθιστόρημα

τοῦ Νικολάου Γόγολ

Ο ΤΑΡΑΣΙΟΣ ΒΟΥΛΒΑΣ

Ἢ ΟΙ ΚΟΖΑΚΟΙ

Καὶ μία σειρὰ διηγήσεων ἀπὸ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΔΖΟΥΓΓΛΑΣ

ΤΟΥ ΡΟΥΔΥΑΡ ΚΙΠΛΙΝ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΩΝ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΜΑΓΙΣΣΑΣ

Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ὄθωνος ἐν Ἑλλάδι ἔζη ἐν Ἀθήναις γυνή τις ὀνόματι Κυρὰ-Φρόσω, ἥτις εἶχε καταστῇ περιβόητος διὰ τὰς μαγικάς της γνώσεις. Ἡ γυνὴ αὕτη, γυνὴ τετραπέρατη καὶ παμπόνηρη, ἦτο προικισμένη ὑπὸ φυσικῆς εὐφυΐας καὶ ἀπεράντου μνήμης, γνωρίζουσα νὰ γράφῃ καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ. Εἶχε μάθει ἐκ στήθους τοὺς ἐξορκισμοὺς τοῦ Μ. Βασιλείου, πολλὰ μέρη ἐκ τοῦ Ψαλτηρίου καὶ τὴν Σοφίαν τοῦ Σολομῶντος ὁλόκληρον.

Ἐπιστεύετο ὅτι εἶχεν ὑπὸ τὰς διαταγάς της πᾶν δαιμόνιον «ἀκάθαρτον καὶ ἐναγές, βύθιον, ἐπιθυμητικόν, θηριοπρόσωπον, καταχθόνιον, ἀπατηλόν, δρακοντοειδές, ἢ ὡς ἄρρεν, ἢ ὡς θῆλυ, ἢ ὡς ἑρπετόν, ἢ ὡς ἀτμίς, ἢ κωφόν, ἢ ἄλαλον, ἢ ἐν ὕπνῳ βαρεῖ, ἢ ἐν μαλακίᾳ, ἢ ἐν νόσῳ, ἢ ἐν γέλωτι ρέμβον, ἢ ἡδονικόν, ἢ φαρμακόφιλον, ἢ φιλόνεικον, ἢ ἀστρονομικόν, ἢ τῇ σελήνῃ συναλλασσόμενον, ἢ ἐν χρόνῳ τινὶ συντρεπόμενον, ἢ μεσημβρινόν, ἢ μεσονυκτικόν, ἢ ὀρθρικόν, ἢ αὐγῆς, ἢ ἀωρίας τινός, ἢ αὐτομάτως συναντῶν, ἢ ὑπό τινος πεμπόμενον, ἢ ἐν θαλάσσῃ, ἢ ἐν ποταμῷ, ἢ ἐν λίμνῃ, ἢ ὑπὸ τὴν γῆν, ἢ ἄνω αὐτῆς καὶ τέλος πᾶν δαιμόνιον σκοτεινόν, πονηρόν, ἄμορφον, ἀναιδές».

Προέλεγε τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν, ἀνεκάλυπτε τὰ κλεπτόμενα, ἐμάγευεν, ἔδενε καὶ ἔλυε τὰ ἀνδρόγυνα, ἔκαμνε τοὺς ἄνδρας νὰ ἀγαπῶσιν ἀσχήμους γυναῖκας καὶ τὰς ὡραίας νέας νὰ ἀγαπῶσι τοὺς ἀσχήμους νέους καὶ τοὺς πτωχοὺς ἄνδρας μανιωδῶς· ἤξευρε νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα τοὺς ξενητευμένους· ἐγνώριζε νὰ δένῃ τὴν γλῶσσαν τῶν πεθερικῶν, ἤξευρε τὴν θεραπείαν τῆς βασκανίας, τῶν χρονίων πυρετῶν, τῆς παραλυσίας, τῆς ἐπιληψίας καὶ ἐν γένει πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας.

Αἱ συμβουλαὶ αὐτῆς ἐξετελοῦντο κατὰ γράμμα καὶ μετὰ δεισιδαίμονος πεποιθήσεως τοσαύτης, ὥστε πολλοὶ συνεμόρφωνον τὸν βίον αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰς συμβουλὰς τῆς ἀποτροπαίου ὅσον καὶ πονηρᾶς περιφήμου μάγισσας Κυρᾶς-Φρόσως.

⁂

Ἡ μάγισσα αὕτη συνέταξε «Μαγοσόφιον» ἐν τῷ ὁποίῳ περιελαμβάνετο πᾶσα αὐτῆς ἡ τέχνη.

Ἐκ τοῦ «Μαγοσοφίου» αὐτοῦ διεσώθησαν σελίδες τινές, τὰς ὁποίας εὗρον ἐν τοῖς ἐγγράφοις τοῦ γνωστοῦ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. Μπαρμπαντώνη Μπότσαρη. (Τὰ κατ' αὐτὸν ἔχω ἀφηγηθῇ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 138—35 φύλλον τοῦ Α.Ο.Δ.Ο.).

Αἱ διασωθεῖσαι αὗται ἐκ τοῦ «Μαγοσοφίου» της σελίδες περιέχουν τὰ ἑξῆς:

Α'.

Προδιοίκησις(1)

Χρὴ εἰδέναι ὅτι τὰ τάγματα τῶν τελωνίων, δι' ὧν καὶ ἀφ' ὧν τὸ πᾶν, εἶνε ἑπτά: τέσσαρα ἐπίγεια καὶ τρία ἐναέρια, καὶ ἕκαστον τούτων ἔχει ἀνὰ ἕνα ἄρχοντα. Ὁ τοὺς ἄρχοντας τούτους ἐπικαλούμενος ὀφείλει προηγουμένως νὰ χαράξῃ κατὰ γῆς τὴν μεγάλην σφραγῖδα τοῦ Σολομῶντος (πεντάλφα) καὶ νὰ καθήσῃ ἐπ' αὐτῆς προσέχων ἵνα μὴ ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου, διότι τότε γίνεται ἀνάρπαστος. Ὁ τοὺς ἑπτὰ τούτους ἄρχοντας ὑποτάσσων δύναται νὰ κατορθώσῃ τὸ πᾶν· ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται τεσσαρακονθήμερος νηστεία καὶ προσευχὴ ἐν μέρει σκοτεινῷ καὶ μεμονωμένῳ.

Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν μακάριος αὐτός! Συνέρχονται ἐκεῖ οἱ ἄρχοντες οὗτοι, συντάττουσι πρακτικόν, τὸ ὑπογράφουσι, τὸ σφραγίζει ἕκαστος διὰ τῆς ἰδίας σφραγῖδος καὶ τὸ ἐγχειρίζουσιν εἰς ἕνα χιλίαρχον αὐτῶν. Ἐκεῖνος δίδει τότε τῷ ανεοφωτίστῳ» ἰδιαίτερον ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον καὶ ἐσφραγισμένον ὑπ' αὐτοῦ, δι' οὗ ὑπόσχεται νὰ ὑποτάσσηται εἰς αὐτὸν τυφλοῖς ὄμμασι, νὰ ἐκτελῇ τὰς διαταγάς του ἀπαρεγκλίτως καὶ ἀπαραβιάστως αὐτός τε καὶ οἱ ἐπὶ καὶ ὑπὸ αὐτόν. Ὦ! πόσα ὑπέφερα μέχρις οὗ ἐπιτύχω τούτου!

. . . . . .

Β'.

Ἀφορισμοί

1) Τὰ πέριξ τῆς οἰκίας μέρη ἔνθα πίπτουσιν αἱ ἐκ τῆς στέγης σταγόνες καθὼς καὶ τὰ σκιαζόμενα ὑπὸ καρυᾶς ἀνήκουσιν εἰς τὰ ἐξωτικά. Πᾶς ὅστις κοιμᾶται ὑπ' αὐτὰ ἀσθενεῖ βαρέως.

2) Εἰς τὰ δάση καὶ τὰ ἀπόκρημνα τῶν ὀρέων μέρη ἐνδιαιτῶνται αἱ Νεράϊδες, νεάνιδες ἀσυγκρίτου κάλλους, αἵτινες κατὰ τὴν νύκτα χορεύουν καὶ ψάλλουν μελίρρυτα ἄσματα. Αὗται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀπάγουσι νέους ὡραίους περὶ τὰ βασίλειά των, περιφερομένους τυχαίως, μεθ' ὧν συνδιατρίβουσιν ἐν φιλότητι. Ἵνα ὁ ἀπαχθεὶς ἀπαλλαγῇ, πρέπει νὰ πάρῃ πρᾶγμά τι τῆς Νεράϊδας, οἷον μανδήλιον ἤ τι τοιοῦτον καὶ τότε ἐκείνη καθίσταται αἰχμάλωτός του καὶ τὸν ἀκολουθεῖ ὅπου καὶ ἂν μεταβῇ.

3) Ἐξουδετεροῦται ἡ τοῦ Σατανᾶ, ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ μαγειῶν, ἐνέργεια, ἄν τις καθ' ὅλην τὴν πρὸ τῶν Χριστουγέννων, τοῦ Ἁγίου Βασιλείου καὶ τῶν Θεοφανείων νύκτα τηρῇ ἄσβεστον τὸ ἐν τῇ ἑστίᾳ τῆς οἰκίας του πῦρ, τρέφων αὐτὸ διὰ ξύλων ἀγριοκερασέας.

4) Ἂν τὸν χειμῶνα πίῃς ὕδωρ ἔκ τινος βρύσεως χωρὶς νὰ ἀναστήσῃς εἰς αὐτὴν ὡς ἀνάθημα κροσσόν τινα ἐκ τοῦ ἐνδύματός σου, βαρεῖα σὲ καταλαμβάνει συνάγχη.

5) Οἱ νεόνυμφοι δὲν προκόπτουν, ἂν ἡ νύμφη εἰσερχομένη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυμφίου, δὲν θέσῃ πρῶτον τὸν δεξιὸν πόδα. Ἂν κατὰ τὴν μνηστείαν καὶ τὰ ἐπιστρόφια οἱ μεταβαίνοντες εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς τοῦ γαμβροῦ δὲν ἀποτελῶσιν ἀριθμὸν περιττόν, καὶ ἂν ἐν μετὰ τὸν γάμον ἔτος ἡ μήτηρ τῆς νύμφης δὲν προσφέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ της ἓν ζεῦγος ὀρνίθων μαύρων ἐπάδουσα:

Μαῦρα τὰ πουλιὰ
ἄσπροι καὶ λαμπροὶ αὐτοί.

6) Ἂν ἡ νύμφη ἐξερχομένη τῆς οἰκίας της ὡς τοιαύτη, δὲν στρέψῃ τὸ πρόσωπον πρὸς αὐτήν, τὰ τέκνα της δὲν θὰ ὁμοιάζωσιν αὐτὴν ἢ τὸν σύζυγόν της.

7) Ἂν ἡ νύφη κρατῇ κατὰ τὴν στέψιν ἀργυροῦν ἢ χρυσοῦν εἰς τὸ στόμα νόμισμα, ἔχῃ λυτὸν τὸν κνημοδέτην της καὶ ἀνοικτὸν τὸ νυμφικόν της κιβώτιον, ἀποσοβεῖται ὁ κίνδυνος τοῦ δεσίματος τοῦ νυμφίου.

8) Ἔγκυος δίδυμον μὲν τρώγουσα μῆλον ἢ δαμάσκηνον, τίκτει δίδυμον, φονεύουσα δὲ ὄφιν τίκτει τέκνον πλῆρες περκνωμάτων, ὄρνιθα δὲ ἐπιληπτικόν. Ἂν μέν τις διασκελίσῃ τὸν πόδα αὐτῆς ὑποφέρει κατὰ τὸν τοκετὸν ὑπὸ φοβερῶν ἀλγηδόνων, ἂν δέ τις πλέξῃ ἐπ' αὐτῆς, περιτυλίσσεται ἐντὸς τῶν σπλάγχνων της τὸ ἔμβρυον. Ἂν κηλιδωθῇ τὴν 21ην Ἰουλίου μνήμην Συμεῶνος τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, τὸ πρόσωπόν της, τὸ τέκνον της γεννᾶται μὲ ἀπαράλλακτον τῇ κηλῖδι σημεῖον.

9) Ἂν λεχὼ κοιμηθῇ τὴν ἡμέραν, τὸ νεογνόν της καταλαμβάνεται ὑπὸ ἐπιληψίας.

10) Νεογνὸν βαπτιζόμενον τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς σελήνης ἢ τὴν πρώτην μετὰ τὴν πανσέληνον, δὲν ζῇ.

11) Τὸ ἀρτιγέννητον μητρός, ἧς τὰ τέκνα ἀποθνήσκουσιν εἰς μικρὰν ἡλικίαν, γίνεται μακρόβιον, ἂν τρεῖς μετὰ τὴν γέννησίν του ἡμέρας ἐκτεθῇ κατὰ τὸ λυκαυγὲς εἰς τρίοδον, ἵνα ὁ πρῶτος ἐκεῖθεν διαβὰς ὁρίσῃ εὐθὺς τὸ ὄνομά του καὶ γίνῃ ἀνάδοχος.

12) Βρέφος λουόμενον μὲν τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καθ' ἣν ἐβαπτίσθη μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἡλικίας του, ἀποθνήσκει ὑπὸ πυρός, λουόμενον δὲ τὴν Τετάρτην ἢ τὴν Παρασκευήν, προσβάλλεται ὑπὸ ρευματισμῶν.

13) Βρέφους βραδύνοντος νὰ ψελλίσῃ λύεται ὁ γλωσσοδέτης, ἄν τις φέρων αὐτὸ ἐπ' ὤμου περιέλθῃ τοὺς τὴν συνοικίαν.

14) Ὁ ταξειδεύων δὲν ἐπανέρχεται εἰς τὴν πατρίδα, ἂν αἱ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς του προπέμπουσαι αὐτὸν γυναῖκες, ἐπιστρέφουσαι δὲν φέρωσιν ἄνθη ἢ βάτον, δίδυμον ἔχουσαν ρίζαν, ἐπάδουσαι:

Ὅσα φύλλα καὶ κλαριὰ
«Τόσα γρόσια καὶ φλωριά.»

Ἂν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν μένῃ ἀνοικτὴ ἡ θύρα τῆς οἰκίας του, καὶ ἂν σαρεθῶσι τὰ δωμάτια ἢ ἡ αὐλή του.

15) Ὁ ταξειδεύων κακῶς πράττει: μὴ ἀναβάλλων δι' ἄλλην ἡμέραν τὸ ταξείδιόν του, ἂν ἀπαντήσῃ καλόγηρον ἢ ἱερέα, ἢ στρέψῃ τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν οἰκίαν του.

16) Δὲν βασκαίνονται αἱ νεόδμητοι μὲν οἰκίαι ὅταν κρεμάσῃς ἐπὶ τῆς θύρας αὐτῶν σκόροδα, οἱ ὡραῖοι δὲ ἵπποι καὶ οἱ ἡμίονοι, ἂν ἀναστήσῃς ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῶν τρίχας ἢ χαυλιόδοντας χοίρου καὶ τὰ παιδία, ἂν ἀναστήσῃς εἰς τὸν τράχηλον αὐτῶν ἢ ῥάψῃς εἰς τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς των, τεμάχιον ἠλέκτρου, ἢ ἂν ἐξάγων αὐτὰ ἐκτὸς τῆς οἰκίας, μελανώσῃς ὀλίγον τὸ μέτωπόν των, ἢ καλύψῃς τὸ πρόσωπόν των διὰ ρινομάκτρου, καὶ τέλος ἂν θεώμενος αὐτὰ δὲν τὰ πτύσῃ ἐλαφρῶς λέγων: «φτοῦ κακὸ μάτι μὴ σᾶς 'δῇ». Ἐπίσης διακόπτεται τὸ ρεῦμα τῆς βασκανίας, ἂν ὁ εἰς ὃν ἀνήκει τὸ θαυμαζόμενον ἢ ἐπαινούμενον ὑπὸ τοῦ βασκάνου τῷ εἰπῇ: «σκόρδα στὰ κακὰ τὰ μάτια».

17) Τὸ ἐνταφιάσαι νεκρὸν ἐντὸς ξένου τάφου προκαλεῖ τὸν θάνατον εἰς μέλος τι τῆς ἰδιοκτήτιδος οἰκογενείας.

18) Μυγαλῆ (νυφίτσα) κακολογουμένη ἢ καταδιωκομένη καταστρέφει τὰς ὄρνιθας καὶ τὰ κατοικίδια ζῷα τοῦ ὑβριστοῦ. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτου ὁ βλέπων τοιαύτην ἂς ἀναφωνήσῃ μειδιῶν: «παῖζε νύφη μὲ τὸ Γιάννο» τρίς.

19) Κακὸς οἰωνὸς εἶνε, ἂν σοῦ διακόψῃ τὸν δρόμον λαγῴς, ἢ μαύρη γαλῆ, ἂν ὁ κύων σου γαυγίζῃ κλαυθμηριστικῶς καὶ ἄνευ λόγου, ἢ ἡ ὄρνις σου φωνῇ ὡς ὁ ἀλέκτωρ, ἂν γλαῦξ ἢ βόας κρώζωσι τὴν νύκτα πλησίον τῆς οἰκίας σου, ἂν γαλῆ οὐρήσῃ ἐν τῷ δωματίῳ σου καὶ σοῦ χυθῇ φακὴ ἢ ἔλαιον.

20) Ἡ ἄμπελος καταστρέφεται ἂν καλλιεργηθῇ τὴν α' β' γ' δ' ιδ' ιε' ις' κθ' λ' καὶ λα' Μαρτίου. Δὲν γίνονται δὲ νόστιμα τὰ λάχανα ἂν ὁ σπείρων ἐρωτώμενος τί σπείρει δὲν ἀποκριθῇ: «Μέλι τῶν ἀνθρώπων καὶ φαρμάκι τῶν ὀρνιθιῶν».

21) Πᾶσα ἐπιχείρησις γενομένη ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τρίτην δὲν εὐοδοῦται καὶ πᾶσα στέψις τελουμένη ἡμέραν Δευτέραν ἢ εἰς δίσεκτον ἔτος προμηνύει δευτερογαμίαν.

22) Τετράδη καὶ Παρασκευὴ τὰ νύχιά σου κτλ.

Γ'.

Θεραπευτικὴ

α') Θεραπεία τῆς βασκανίας.

Λάβε σέλον ἐκ τῆς (ἢ τοῦ) βασκάνου δραμ.		3
Πυρίτιδα	»	1
Σκόρδα κοπανισμένα	»	2
Ὕδωρ ἐνῷ προηγουμένως βυθίζεις ἄνθρακα πεπυρακτωμένον.	»	4

Ἀνάμιξον καὶ δὸς τῷ πάσχοντι μίαν δόσιν.

β') Θεραπεία χρονίου πυρετοῦ.

Γράψον εἰς τεμάχιον χάρτου τὰ ἑξῆς:

ΑΒΡΑΚΑΔΑΒΡΑ
ΒΡΑΚΑΔΑΒΡ
ΡΑΚΑΔΑΒ
ΑΚΑΔΑ
ΚΑΔ
Α

Ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας νὰ πάρῃ ὁ πάσχων εἰς τὸν λαιμόν του τὸ χαρτίον τοῦτο καὶ ἀμέσως θεραπεύεται.

γ') Θεραπεία τῆς παραλυσίας.

Λάβε τυρὸν λαγῳοῦ δράμια		10
» γάλα αἰγάγρου	»	27
» χολὴν ἀσπίδος *	»	6

Ἀνάμιξον, ἀνάδευσον καὶ ἄλειψε τὸν πάσχοντα ἑπτάκις τῆς ἡμέρας.

δ') Θεραπεία τῆς στειρώσεως.

1

Γράψον εἰς τὴν κορυφὴν τριῶν τεμαχίων χάρτου τὴν μεγάλην σφραγῖδα τοῦ Σολομῶντος, ὑπ' αὐτὴν δὲ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ρητοῦ: «Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν».

α : || κ : || π : || κ : || π : | τ : || γ : ||

Τὰ χαρτιὰ ταῦτα νὰ καύσῃ ἡ στεῖρα καὶ τὴν κόνιν αὐτῶν ἀναμίξασα με νερὸν νὰ πίῃ τρία καλὰ Σάββατα, ὅ ἐστι τρία Σάββατα σειράν.

2

Ἐπίκλησις κατὰ σειρὰν τρεῖς ἑσπέρας τῶν ἑπτὰ ἀρχόντων τῶν τελωνίων.

Ἐν ἀποτυχίᾳ δὲ τῶν 2 ἀνωτέρω τρόπων.

3

Ἀλλαγή . . . . . (μιὰ λέξις δυσανάγνωστος).

ε') Γλωσσοδέτης τῶν πενθερῶν

1

Γράψον εἰς τὴν κορυφὴν τριγώνου χαρτίου τὴν σφραγῖδα τοῦ Σολομῶντος καὶ ὑπ' αὐτὴν τὰ ἀρχικὰ τοῦ Δαυϊτικοῦ ρητοῦ: «Δίκασον Κύριε τοὺς ἀδικοῦντάς με, πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με, ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ θυρεοῦ καὶ ἐπίσπευσον ἐπὶ τὴν βοήθειάν μου».

«δ : || κ : || τ : || α : || μ : || π : || τ : || π : || με : || ε : || ο : || κ : || θ : || κ : || ε : || ε : || τ : || β : || μ : || »

Καῦσον τὸν χάρτην τοῦτον καὶ τὴν κόνιν αὐτοῦ ρίψον ἐντὸς ὕδατος, τὸ ὁποῖον θὰ πίῃ ἡ πενθερά. — Ἐν ἀποτυχίᾳ τούτου:

2

Χρῆσις τοῦ φουρνοζύλου καθ' ἑκάστην.

ϛ') Τρόπος τοῦ ἐπαναφέρειν τὸν ξενητευμένον εἰς τὴν πατρίδα του

Λάβε ἰδίᾳ χειρὶ μανόγαλα, ἤτοι γάλα μητρὸς καὶ θυγατρὸς συγχρόνως θηλαζουσῶν.

Παρὰ μὲν τῆς μητρὸς δραμ.		4
παρὰ τῆς θυγατρὸς δὲ	»	12
μελάνην	»	3

Ἀνάμιξον καὶ διὰ τοῦ μίγματος τούτου γράψον πρὸς τὸν ἀπουσιάζοντα ἐπιστολὴν καὶ ἀμέσως ἐπανέρχεται.

. . . . . .

Ταῦτα δυστυχῶς μόνα περιέχουν αἱ διασωθεῖσαι ἐκ τοῦ Μαγοσοφίου τῆς περιβόητου Κυρᾶς-Φρόσως σελίδες.

Ἀθῆναι **Ε. Ν. Νάτσης**

(1) Τὸ πρωτότυπον βρίθει ἀορθογραφιῶν καὶ σολοικισμῶν δημιουργημένων ἐκ τῆς προσπαθείας πρὸς μίμησιν τῆς γλώσσης τοῦ Εὐαγγελίου. Διὰ τοῦτο διορθώνομεν αὐτὸ ὅπου δεῖ ὅπως γείνῃ πλέον καταληπτὸν καὶ κατανοηθῇ ὅσον δύναται καλῶς.

* Εἶδος φαρμακεροῦ ὄφεως.

ΥΠΟ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΚΟΥΛΑ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

(Ὁ Σὶρ Ἰωνάθαν Ἄρκερ λαβὼν παραγγελίαν πρὸς ἀγορὰν οἰκίας εἰς Λονδῖνον Τρανσυλβανοῦ μεγιστᾶνος Δράκουλα ὀνομαζομένου καὶ προσκληθεὶς νὰ μεταβῇ εἰς τὸν πύργον του, πηγαίνει ἐκεῖ.

Μετὰ πολλὰς αὐτόθι περιπετείας ἀνακαλύπτει, ὅτι ὁ Δράκουλας ἦτο βρυκόλαξ, ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ τάφου του νύκτα καὶ πίνων ἀνθρώπινον αἷμα καὶ ὅτι ἐπειδὴ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος οἱ χωρικοὶ εἶχον λάβει ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ νὰ τὸν ἐξορκίζουν ἤθελε ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου θὰ εὕρισκε ἀφθονώτερα θύματα, δι' αὐτὸ δὲ καὶ ἡ ἀγορὰ τῆς οἰκίας εἰς τὰ πέριξ τοῦ Λονδίνου. Τέλος ὁ Δράκουλας κρυφθεὶς ἐντὸς κιβωτίου πλήρους χώματος ἐπιβαίνει πλοίου διὰ τὴν Ἀγγλίαν, τρώγει δὲ ὅλους τοὺς ναύτας τοῦ πλοίου κατὰ τὸν πλοῦν καὶ ἐν σχήματι μεγάλου κυνὸς πηδᾷ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἀγγλίας, ὅπου εἶχεν ὁδηγήσει μόνος του τὸ πλοῖον.

Εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦτο ἡ Μίνα, ἡ μνηστὴ τοῦ Ἰωνάθαν καὶ ἡ φίλη της Λουκία ἧς ὁ Δράκουλας ἐν σχήματι ὀρνέου ἢ νυκτερίδος ἐβύζαινε τὸ αἷμα κάθε βράδυ ἕως οὗ ἐθανάτωσεν αὐτήν

Ἕνας διάσημος Ὁλλανδὸς ἐπιστήμων ὁ Βὰν-Ἔλσιγγ βαθὺς γνώστης ὅλων τῶν ἐξορκισμῶν καὶ μαγειῶν μετὰ τοῦ φρενολόγου Σοὺαρδ μὴ κατορθώσαντες νὰ τὴν σώσουν ἀρχίζουν δεινὸν καὶ φρικαλέον ἀγῶνα πρὸς τὸν βρυκόλακα, τοῦ ὁποίου τὴν ὕπαρξιν ἐπὶ τέλους εἶχον ὑποπτευθῆ.

Τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ ἔχει συγγραφῆ κατὰ πρωτότυπον ἀληθῶς τρόπον. Ὁ συγγραφεὺς ἐφαντάσθη συρραπτόμενον τοῦτο ἀπὸ διάφορα φύλλα ἡμερολογίων, ἐπιστολῶν καὶ ἀνταποκρίσεων ἐφημερίδων σχετιζόμενα πρὸς ἄλληλα καὶ ἀποτελοῦντα τὸ ὅλον.

Ὁ Βὰν Ἔσλιγγ ὕψωσε τὸ κλεπτοφάναρό του, κ' ἔσυρε τὸ κάλυμμα τῆς πλευρᾶς· διὰ τοῦ συγκεντρωμένου φωτὸς τοῦ πίπτοντος εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Λουκίας εἴδομεν ὅτι τὰ χείλη ἦσαν κατακόκκινα ἀπὸ νωπὸν αἷμα καὶ ὅτι ὁ σταλαγμὸς εἶχε ῥεύσει μέχρι τοῦ πώγωνός της κ' ἐκηλίδωνε τὴν λευκότητα τῆς νεκρικῆς σινδόνος της.

Ἐρριγήσαμεν ἐκ φρίκης. Εἶδα εἰς τὸ τρομῶδες φῶς ὅτι καὶ τὰ σιδηρᾶ νεῦρα τοῦ Βὰν Ἔσλιγγ εἶχον ἐκπέσει. Ὁ Ἀρθοῦρος ἦτο πλησίον ἐμοῦ καὶ ἂν δὲν τὸν ὑπεβάσταζα, θὰ ἔπιπτε.

Ὅταν ἡ Λουκία — ἀποκαλῶ τὸ ὄν τὸ ὁποῖον ἦτο ἐνώπιόν μας Λουκίαν ἐπειδὴ ἔφερε τὴν μορφήν της — μᾶς εἶδεν ὀπισθοχώρησε μὲ ὀργίλον ὠρυγμόν, ὅπως μία γάτα ὅταν καταληφθῇ ἐξαπίνης· εἶτα τὰ ὄμματά της ἐστράφησαν ἐπάνω μας· τὰ ὄμματα τῆς Λουκίας κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα πλήρη καταχθονίου πυρὸς ἀντὶ τῶν καθα-

ρῶν ἀέρων βολβῶν, τοὺς ὁποίους ἐγνωρίζαμεν, τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ λείψανα τοῦ ἔρωτός μου μετεβλήθησαν εἰς μῖσος καὶ βδελυγμίαν. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ θανατωθῇ, ἐγὼ μετ' ἀγρίας ἡδονῆς θὰ τὸ ἔκαμνα. Καθὼς ἐκύτταζεν, οἱ ὀφθαλμοί της ἔλαμψαν ἀπὸ ἀνόσιον φλόγα καὶ ἡ ὄψις περιεβλήθη μὲ φιλήδονον μειδίαμα. Ὤ, Θεέ, πόσον ἐρρίγησα νὰ τὸ βλέπω. Μὲ ὀλιγωρίας κίνημα ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος, ἀνηλεὴς ὡς δαίμων τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἔθλιβεν εἰς τὸν κόλπον της ἐκμυζῶσα καὶ λείχουσα τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὅπως περιλείχει ἓν κόκκαλον ὁ σκύλλος. Τὸ παιδίον ἀφῆκε κραυγὴν κ' ἔκειτο ἐκεῖ οἰμῶζον.

Ὑπῆρχέ τι αἱμοβόρον τὸ ψυχρῶς αἱμοβόρον εἰς τὴν πρᾶξιν ἀποσπάσασαν γογγυσμὸν ἀπὸ τὸ στῆθος τοῦ Ἀρθούρου. Ὅταν ἐκείνη προέβη πρὸς αὐτὸν μὲ τεταμένους βραχίονας καὶ μάταιον μειδίαμα, οὗτος ὀπισθοχώρησε κ' ἔκρυψε τὸ πρόσωπον μὲ τὰς χεῖράς του.

Αὐτὴ ἀκόμη ἐπροχώρησε, καὶ μὲ τακερὰν ἡδυπαθῆ χάριν εἶπεν·

—Ἔλα μαζί μου, Ἀρθοῦρε! Ἄφησε αὐτοὺς τοὺς ἄλλους κ' ἔλα σ' ἐμένα. Αἱ ἀγκάλαι μου σὲ διψοῦν. Ἔλα, καὶ μποροῦμεν ν' ἀναπαυθῶμεν μαζί. Ἔλα σύζυγέ μου, ἔλα!

Ὑπῆρχέ τι τὸ διαβολικῶς γλυκὺ εἰς τὸν τόνον τῆς φωνῆς της—κάτι παρόμοιον μὲ τὸν κωδωνισμὸν τῆς ὑάλου ὅταν θραύεται·—τὸ ὁποῖον ἤχησε μέχρι τοῦ μυελοῦ καὶ ἡμῶν ποῦ ἠκούαμεν τὰς λέξεις ἀπευθυνομένας εἰς ἄλλον. Ὅσον διὰ τὸν Ἀρθοῦρον, ἐφάνη ὡς νὰ ἐγοητεύθη· ἀπομακρύνας τὰς χεῖρας ἀπὸ τὴν ὄψιν του, ἤνοιξε μεγάλους τοὺς βραχίονάς της. Ἐκείνη ἔκυπτε πρὸς αὐτόν, ὅταν ὁ Βὰν Ἔλσιγγ ἔστρεψεν ἐμπρός, καὶ ὕψωσε μεταξὺ αὐτῶν τὸν μικρὸν χρυσοῦν σταυρόν του. Πάραυτα ἐκείνη ὠπισθοχώρησε, καὶ μὲ ἠλλοιωμένην αἰφνιδίως τὴν ὄψιν, πλήρης λύσσης, ὥρμησε πέραν αὐτοῦ ὡς διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν τύμβον.

Ὅταν ἔσθασεν ἐντὸς ἑνὸς ἢ δύο βημάτων ἀπὸ τῆς θύρας ἐστάθη ὡς ν' ἀνεχαιτίσθη ἀπὸ ἀόρατον δύναμιν. Εἶτα ἐστράφη, καὶ ἡ ὄψις της ἐφαίνετο εἰς τὸ καθαρὸν φέγγος τῆς σελήνης, καὶ εἰς τὸν μικρὸν φανόν, ὅστις δὲν ἔτρεμε πλέον ἀπὸ τὰ σιδηρᾶ νεῦρα τοῦ Βὰν Ἔλσιγγ.

Ποτὲ δὲν εἶδα τοιαύτην ματαιωθεῖσαν κακίαν εἰς ἓν πρόσωπον· καὶ ποτὲ ἐλπίζω, τοιαύτη δὲν θὰ ὁραθῇ καὶ πάλιν ἀπὸ τὰ ὄμματα θνητῶν. Τὸ ὡραῖον χρῶμα ἔγεινε πελιδνόν, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐφαίνοντο νὰ τοξεύωσι σπινθῆρας τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης ὀφρύες καὶ μέτωπα εἶχον συσταλῆ ὡς ἐὰν αἱ πτυχαὶ τῆς σαρκὸς ἦσαν αἱ ἕλκιες τῶν ὄφεων τῆς Μεδούσης καὶ τὸ ἐρυθρόν, αἱμοβαφὲς στόμα διεστράφη εἰς ἀνοικτὸν τετράγωνον, ὅπως εἰς τὰ τραγικὰ προσωπεῖα τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἰαπώνων. Ἐάν ποτε ὄψις ἐσήμαινε θάνατον, ἐὰν τὰ βλέμματα ἠδύναντο νὰ φονεύσουν, τὴν στιγμὴν ἐκείνην τό εἴδαμεν.

Καὶ οὕτω ἐπὶ ἥμισυ λεπτόν, τὸ ὁποῖον ἐφάνη ὡς αἰωνιότης ἔμεινε μεταξὺ τοῦ ὑψωμένου σταυροῦ καὶ τῶν ἁγίων δώρων τῶν ἀποκλειόντων τὴν εἴσοδόν της. Ὁ Βὰν Ἔλσιγγ διέκοψε τὴν σιωπὴν ἐρωτήσας τὸν Ἀρθοῦρον.

Ἀπάντησέ μου, ὦ φίλε μου! Πρέπει νὰ προβῶ εἰς τὸ ἔργον μου;

Ὁ Ἀρθοῦρος ἐρρίφθη γονυπετὴς κ' ἔκρυψε τὸ πρόσωπον μὲ τὰς χεῖράς του, καθὼς ἀπήντησε:

— Κάμε ὡς θέλεις, φίλε· κάμε ὡς θέλεις. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ φρίκη ὅπως αὐτή, ποτὲ εἰς τὸν κόσμον!

Κ' ἐγόγγυσε βαθέως εἰς τὸ στῆθός του. Ὁ Κουΐνσυ κ' ἐγὼ ταυτοχρόνως ἐπλησιάσαμεν καὶ ἐψαύσαμεν τοὺς βραχίονάς του. Ἠκούσαμεν τὸν τριγμὸν τοῦ κλεισμένου φαναρίου καθὼς τὸ ἐχαμήλωνεν ὁ Βὰν Ἔλσιγγ. Ἐλθὼν πλησίον τοῦ μνημείου, ἤρχισε ν' ἀφαιρῇ ἀπὸ τὰς παραστάδας τῆς θύρας τὰ σύμβολα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἐμβάλει ἐκεῖ. Ἐκυττάξαμεν ὅλοι μὲ ἔκπληξιν καὶ φρίκην καθὼς εἴδαμεν ὅταν αὐτὸς ὠπισθοχώρησεν ὀπίσω, τὴν γυναῖκα, μὲ ὑλικὸν σῶμα τόσον πραγματικόν ὅπως τὸ ἰδικόν μας, νὰ εἰσέλθῃ διὰ τῆς σχισμῆς ὅπου μόλις λεπὶς μαχαίρας ἠδύνατο νὰ διέλθῃ.

Ἠσθάνθημεν ὅλοι εὐφρόσυνον ἀνακούφισιν ὅταν εἴδαμεν τὸν καθηγητὴν ἀταράχως νὰ ἐπαναθέσῃ τὰς κλωστὰς τῆς μάζης εἰς τὰ ἄκρα τῆς θύρας.

Ἀφοῦ τοῦτο ἔγεινεν ἀνέλαβε τὸ παιδίον καὶ εἶπεν:

— Ἐλᾶτε τώρα, φίλοι μου· δὲν μποροῦμεν νὰ κάμωμεν τίποτε παραπάνω ὡς αὔριον. Εἶνε μία κηδεία τὸ μεσημέρι, ὅθεν ἂς ἔλθωμεν τότε ὅλοι ἐδῶ. Οἱ φίλοι τοῦ νεκροῦ ὅλοι θὰ ἔχουν φύγει εἰς τὰς δύο καὶ ὅταν ὁ φύλαξ κλείσῃ τὴν θύραν ἡμεῖς θὰ μείνωμεν. Τότε θὰ γείνῃ ὅ,τι θὰ γείνῃ· ἀλλὰ δὲν θὰ εἶνε ὅμοιον μὲ αὐτὸ τὸ τῆς νυκτὸς ταύτης. Ὅσον διὰ τὸ μικρὸν δὲν ἔχει βλαφθῆ πολὺ ἄσχημα καὶ ὡς αὔριον τὸ βράδυ θὰ εἶνε καλά· θὰ τὸ ἀφήσωμεν εἰς μέρος ὅπου ἡ ἀστυνομία δύναται νὰ τὸ εὕρῃ, ὅπως ἐκάμαμεν τὴν ἄλλην νύκτα κ' ὕστερα στὸ σπίτι.

Ἐλθὼν πλησίον τοῦ Ἀρθούρου, εἶπε:

— Φίλε μου, Ἀρθοῦρε, ὑπέστης θλιβερὰν δοκιμασίαν, ἀλλὰ κατόπιν, ὅταν θὰ τὸ ἀναλογίζεσαι, θὰ ἴδῃς πόσον ἦτο ἀναγκαῖον.

Τώρα εἶσαι εἰς τὰ πικρὰ ὕδατα παιδί μου. Ἐν τῷ μεταξὺ αὔριον ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς θὰ τὰ ἔχῃς περάσει καὶ θὰ πίῃς ἀπὸ τὰ γλυκὰ ὕδατα· ὥστε μὴ πενθῇς παρὰ πολύ. Ἕως τότε δὲν θὰ σοῦ ζητήσω νὰ μὲ συγχωρήσῃς.

Ὁ Ἀρθοῦρος καὶ ὁ Κουΐνσυ ἦλθον σιγὰ μαζῆ μου κ' ἐπροσπαθήσαμεν νὰ φαιδρύνωμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον καθ' ὁδόν.

Εἴχαμεν ἀφήσει τὸ παιδίον ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ εἴμεθα κουρασμένοι· ὅθεν ἐκοιμήθημεν ὅλοι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀληθῆ ὕπνον.

26 Σεπτεμβρίου, ἑσπέρας.—Ὀλίγον πρὸ τῆς δωδεκάτης, οἱ τρεῖς ἡμεῖς, ὁ Ἀρθοῦρος, ὁ Κουΐνσυ Μόρρις κ' ἐγὼ ἐπήγαμεν εἰς ἐντάμωσιν τοῦ Καθηγητοῦ. Ἦτο ἀξιοσημείωτον νὰ βλέπῃ τις, ὅτι ὡς ἐκ κοινῆς συναινέσεως, ὅλοι εἴχαμεν φορέσει μαῦρα ἐνδύματα. Καὶ ὁ μὲν Ἀρθοῦρος ἐφόρει μαῦρα, ἐπειδὴ ἦτο εἰς βαθὺ πένθος, οἱ ἄλλοι ἡμεῖς ἐξ ἐνστίκτου τὰ ἐφορέσαμεν.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὸ νεκροταφεῖον περὶ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν κ' ἐπεριπατήσαμεν ἐδῶ ἐκεῖ, φυλαττόμενοι νὰ μὴ παρατηρηθῶμεν, ὥστε ὅταν οἱ νεκροθάπται εἶχον συμπληρώσει τὸ ἔργον των καὶ ὁ φύλαξ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὅλοι εἶχον ἀπέλθει, ἐκλείδωσε τὴν θύραν, ἐμείναμεν ἐν ἀνέσει μόνοι μας. Ὁ Βὰν Ἔλσιγγ ἀντὶ τοῦ συνήθους μαύρου μασσίππου του εἶχε μαζῆ του ἕνα μακρὸν βύρσινον, ὅστις ἐφαίνετο νὰ ἔχῃ ἀρκετὸν βάρος.

Ὅταν ἐμείναμεν μόνοι καὶ ἠκούσαμεν τὸ τελευταῖον βῆμα νὰ χάνεται εἰς τὸν δρόμον, ὅλοι ἐν σιωπῇ καὶ ὡς δι' ἀφώνου κελεύσματος ἠκολουθήσαμεν τὸν καθηγητὴν εἰς τὸ μνημεῖον.

Ἐξεκλείδωσε τὴν θύραν καὶ εἰσήλθομεν, κλείσαντες αὐτὴν ὄπισθέν μας. Εἶτα ἔλαβεν ἀπὸ τὸν σάκκον του τὸ κλεπτοφάναρον, τὸ ὁποῖον καὶ ἤναψεν ὅπως καὶ τὰ δύο κηρία, τὰ ὁποῖα ἅμα ἀναφθέντα, τὰ ἐκόλλησε, τήξας τὰ ἴδια ἄκρα των ἐπὶ τῶν ἄλλων φερέτρων, ὥστε νὰ δίδωσιν ἀρκετὸν φῶς ὅπως ἐργασθῇ τις.

Ὅταν καὶ πάλιν ὕψωσε τὸ κάλυμμα τῆς σοροῦ ὅλοι ἐκυττάξαμεν—ὁ Ἀρθοῦρος τρέμων ὡς φύλλον—καὶ εἴδαμεν τὸ σῶμα κείμενον ἐκεῖ ἐν ὅλῃ τῇ νεκρωσίμῳ καλλονῇ του. Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχεν ἔρως εἰς τὴν καρδίαν μου, εἰμὴ μόνον ἀπέχθεια πρὸς τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα, τὸ ὁποῖον εἶχε καταλάβει τὸ σῶμα τῆς Λουκίας ἄνευ τῆς ψυχῆς της. Εἶδα καὶ τὴν ὄψιν τοῦ Ἀρθούρου νὰ γίνεται σκληρὰ καθὼς προσέβλεπε. Πάραυτα δὲ εἶπε πρὸς τὸν Βὰν Ἔλσιγγ.

— Εἶνε αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς Λουκίας ἢ μόνον δαίμων μὲ τὴν μορφήν της;

— Εἶνε τὸ σῶμά της, καὶ ὅμως δὲν εἶνε. Ἀλλὰ περίμενεν ὀλίγον καὶ θὰ τὴν ἰδῇς πῶς ἦτο καὶ εἶνε.

Ἐφαίνετο ὡς οἰονεὶ ἐφιάλτης τῆς Λουκίας, ὅπως ἔκειτο ἐκεῖ οἱ αἰχμηροὶ ὀδόντες, τὰ αἱμοβαφῆ φιλήδονα χείλη, τὰ ὁποῖα ἐνεποίουν ῥῖγος εἰς τὸν ὁρῶντα, ὅλη ἡ ὄψις ἡ σαρκικὴ καὶ οὐδὲν τὸ πνευματικὸν ἔχουσα, ὁμοιάζουσα ὡς διαβολικὸν σκῶμμα τῆς γλυκείας τῆς Λουκίας ἀγνότητος. Ὁ Βὰν Ἔλσιγγ, μετὰ τῆς συνήθους του μεθοδικότητος, ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ τὰ διάφορα περιεχόμενα ἀπὸ τὸν σάκκον του, καὶ νὰ τὰ θέτῃ πρόχειρα πρὸς χρῆσιν. Πρῶτον ἔλαβε σιδηροῦν ζυγωτῆρα καὶ εἶτα μικρὰν ἐλαιολυχνίαν, ἥτις ἀνήφθη εἰς μίαν γωνίαν τοῦ ὑπογείου, ἀέριον καῖον πεπυρακτωμένον μετὰ κυανῆς φλογός, εἶτα τὰς χειρουργικὰς μαχαίρας του, τὰς ὁποίας ἀπέθηκε προχείρους· καὶ τέλος, στρογγύλον ξύλινον σκόλοπα, ὡς τριῶν δακτύλων τὸ πάχος καὶ τὸ μῆκος τριῶν ποδῶν.

Τούτου τὸ ἓν ἄκρον ἐσκληρύνθη διὰ πυρακτώσεως εἰς τὴν λυχνίαν καὶ ὠξύνθη εἰς αἰχμηρὰν ἀκωκήν. Σιμὰ εἰς τὸν σκόλοπα αὐτὸν ἦλθε βαρεῖα σφῦρα, τὴν ὁποίαν εἰς τὰς οἰκίας μεταχειρίζονται πρὸς θραῦσιν τῶν ἀνθράκων. Δι' ἐμὲ αἱ προετοιμασίαι ἰατροῦ πρὸς οἱονδήποτε ἔργον εἶνε διεγερτικαὶ καὶ παρορμητικαί, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀντικειμένων τούτων ἐπί τε τοῦ Ἀοθούρου καὶ τοῦ Κουΐνσυ ἦτο τὸ νὰ ἐπέλθῃ ἓν εἶδος ἀδημονίας εἰς αὐτούς. Καὶ οἱ δύο ὅμως διετήρουν τὸ θάρρος των κ' ἔμενον ἥσυχοι καὶ σιωπῶντες.

Ἀφοῦ ὅλα ἡτοιμάσθησαν ὁ Βὰν Ἔλσιγγ εἶπε:

— Πρὶν κάμωμεν τίποτε, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς εἴπω τὸ ἑξῆς· εἶνε προϊὸν τῆς γνώσεως καὶ τῆς πείρας τῶν ἀρχαίων καὶ ὅλων ὅσοι ἐμελέτησαν τὰς δυνάμεις τῶν Ζωνέκρων. Ὅταν τοιοῦτοι γείνουν, ἔρχεται ἅμα τῇ μεταβολῇ ἡ ἀρὰ τῆς ἀθανασίας· δὲν δύνανται ν' ἀποθάνουν, ἀλλὰ μεταβαίνουν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, προσθέτοντος νέα θύματα καὶ πολλαπλασιάζοντες τὰ δεινὰ τοῦ κόσμου, διότι ὅσοι ἀποθνήσκουν ἀπὸ τὸ κέντημα τῶν ζωνέκρων, γίνονται ὁμοίως ζώνεκροι, κ' ἐξακολουθοῦν τὴν ἰδίαν θήραν. Καὶ οὕτω ὁ κύκλος βαίνει εὐρυνόμενος, ὅπως αἱ ῥυτίδες ἀπὸ τὴν πτῶσιν λίθου εἰς ὕδωρ. Φίλε Ἀρθοῦρε, ἐὰν ἔδιδες τὸ φίλημα ἐκεῖνο ποῦ γνωρίζεις πρὶν ἀποθάνῃ ἡ ἄτυχης Λουκία· ἢ καὶ πάλιν χθὲς τὴν νύκτα ὅταν ἤνοιγες τὰς ἀγκάλας σου πρὸς αὐτήν, θὰ ἐγίνεσο ἐν καιρῷ ὅταν ἀποθάνῃς βρυκόλαξ, ὅπως καλοῦσι τοῦτο εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην καὶ ἐπ' ἄπειρον θὰ ἔπλαττες τοιαῦτα ζώνεκρα ὄντα, τὰ ὁποῖα μᾶς πληροῦσι φρίκης.

«Τὸ στάδιον αὐτῆς τῆς τόσον ἀτυχοῦς γυναικὸς μόλις τώρα ἤρχισε. Ἐκεῖνα τὰ παιδία, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ἐρρόφησε, δὲν ἔχουν ἀποθάνει ἕως τώρα· ἀλλὰ ἐὰν αὐτὴ ἐπιζήσῃ ζώνεκρος, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον χάνουν τὸ αἷμά των, καὶ διὰ τῆς δυνάμεώς της ἕλκονται πρὸς αὐτήν· κ' ἔτσι ἐρρόφησε τὸ αἷμά των μ' ἐκεῖνο τὸ διεστραμμένον στόμα. (Ἀκολουθεῖ)

Μία λίμνη σκεπασμένη μὲ ἅλας.

— Ἡ πλέον ἀξιοσημείωτος λίμνη τοῦ κόσμου εἶνε ἴσως μία μὲ ἐπίστρωμα ἅλατος τὸ ὁποῖον ἀποκρύπτει ὁλοτελῶς τὸ ὕδωρ. Δύναταί τις νὰ ἴδῃ τοῦτο εἰς τὴν τελειοτέραν του φάσιν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους ὅτε ὁ ἥλιος λάμπει κατακορύφως ἐπὶ τῆς λίμνης. Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ νερὸν εἶνε ἓν ἀπὸ τὰ ἁλμυρότερα ἐξ ὅλων τῶν ἁλμυρῶν λιμνῶν, καὶ κεῖται πλησίον τῆς Ὀβδόρσκης, εἰς Σιβηρίαν. Ἡ λίμνη ἔχει 9 μίλλια πλάτος καὶ 17 μῆκος, καὶ ἀπὸ παλαιοτάτων χρόνων εἶνε κεκαλυμμένη μὲ ἐπίστρωμα ἅλατος. Τὸ ἐπίστρωμά της τόσον ἔχει πυκνωθῆ, ὥστε παρουσιάζει τὴν σήμερον τὸ περίεργον θέαμα λίμνης ἐστεγασμένης δι' ἅλατος. Τὸ πάχος τοῦ ἐξ ἅλατος ἐπιστρώματος αὐξάνει ἐξ δακτύλ. κατ' ἔτος.

ΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΟΝ ΟΜΙΛΟΥΜΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

Ἡ Ἀγγλικὴ εἶνε τὴν σήμερον ἡ εὐρύτερον ὁμιλουμένη ἀπὸ ὅλας τὰς Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας.

Καὶ αἱ πρόοδοι τῆς διαδόσεώς της ἀπὸ τῆς 19ης ἑκατονταετηρίδος εἶνε καταπληκτικαί.

Τὸ 1801 ὁ καταμερισμὸς τῶν γλωσσῶν εἶχεν ὡς ἑξῆς: Ἡ Γαλλική, ὡμιλεῖτο ὑπὸ 31,450,000· ἡ Ρωσσική, ὑπὸ 30,770,000· ἡ Γερμανική, ὑπὸ 30,320,000· ἡ Ἱσπανική, ὑπὸ 26,190,000· ἡ Ἀγγλική, ὑπὸ 20,520,000· ἡ Ἰταλική, ὑπὸ 15,070,000, καὶ ἡ Πορτογαλλική, ὑπὸ 7,480,000.

Κατὰ τὸ 1890, ὁ καταμερισμὸς εἶχεν ὡς ἑξῆς. Ἡ Ἀγγλική, ὡμιλεῖτο ὑπὸ 75,200,000· ἡ Ρωσσική ὑπὸ 75,000,000 ἡ Γαλλική, ὑπὸ 51,200,000· ἡ Ἱσπανική, ὑπὸ 42,800,000· ἡ Ἰταλική, ὑπὸ 33,400,000· καὶ ἡ Πορτογαλλική, ὑπὸ 13,000,000.

Μὲ ἄλλας λέξεις, ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα ἐξέπεσεν ἀπὸ τῆς πρώτης εἰς τὴν τετάρτην θέσιν, ἡ Ἀγγλικὴ ἦλθε πρώτη, καὶ ἡ Γερμανία μὲ τὴν Ρωσσίαν ἀγωνίζονται ἀναμεταξύ των διὰ τὰ δευτερεῖα.

Ἡ ἀξιοσημείωτος αὐτὴ πρόοδος τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης εἰς διάστημα βραχύτερον μιᾶς ἑκατονταετίας, ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν θαυμαστὴν ἐπέκτασιν τῶν Ἀγγλικῶν ἀποικιακῶν κτήσεων, καὶ ἀφ' ἑτέρου, εἰς τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑκατονταετηρίδα καταπληκτικὴν ἐξέλιξιν τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ, ὅστις ἔχει ὡς γλῶσσαν του τὴν Ἀγγλικήν.

ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΑΠΕΛΛΟ

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν)

Ὁ κ. Στρογγύλης συναντᾷ τὸν κ. Κόγκον εἰς τὸν δρόμον καὶ τὸν πλησιάζει ἀνατείνων τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν οὐρανόν.

— Τί πράγματα, ἀγαπητέ μου, τί πράγματα!

— Τί σοῦ συνέβη;

— Γιὰ ἕνα καπέλλο... ναί, φίλε μου, γιὰ ἕνα καπέλλο!

— Τί;

— Θὰ μονομαχήσω!

— Γιὰ ἕνα καπέλλο!

— Ναί, εἶνε μιὰ δουλειὰ πολὺ μπερδεμένη, ἀλλὰ εἶνε ἔτσι ποῦ σοῦ τὸ λέγω.

— Τέλος πάντων... μὰ πρῶτα πρῶτα πές μου τὸ ὄνομα τοῦ ἀντιπάλου σου.

—Ἐ! εἶν' ἐκεῖνος ὁ χαμένος ὁ Στρατῆς.

— Ὁ Στρατῆς, ἕνας παλιὸς φίλος· μὰ τί σοῦ ἔκαμε;

—Ἄκουσε τί συμβαίνει... προχθὲς ἐκαθόμαστε ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο στὸ καφενεῖο... ἐφλυαρούσαμε, καὶ περνοῦσε ἡ ὥρα, ὅταν ἔξαφνα θυμήθηκα πῶς τὸ ἴδιο βράδυ ἔχω νὰ ὑπάγω στὸ θέατρο... Πληρώνω τὸ λογαριασμό, σηκώνομαι βιαστικά, παίρνοντας τὸ μπαστουνί μου, τὸ παλτό μου, τὸ καπέλλο μου... Πρόσεξέ το καλὰ αὐτὸ τὸ καπέλλο, αὐτὸ εἶνε ποῦ μοῦ τάφτιασε ὅλα... Νόμιζα πῶς ἤτανε τὸ δικό μου...

— Καὶ ἤτανε τοῦ Στρατῆ...

— Ἀκριβῶς... ἀλλὰ καθόλου δὲν τὸ πρόσεξα... ἔχουμε καὶ οἱ δύο σχεδὸν τὸ ἴδιο κεφάλι· μὲ μόνη τὴν διαφορὰ—καὶ ἐδῶ ἔγκειται τὸ σπουδαῖον—ὅτι τοῦ Στρατῆ τὸ καπέλλο ἤτανε ὁλοκαίνουργο...

— Καὶ ἔτσι ἐμπῆκες στὸ θέατρο μὲ τὸ καπέλλο τοῦ Στρατῆ στὸ κεφάλι;

— Ναί, καὶ πρὶν νὰ φθάσω στὸ θεωρεῖο μου τὸ ἐμπιστεύθηκα προσεκτικὰ στὰ χέρια τοῦ πορτιέρη ποῦ εἶχε πάρῃ νὰ φυλάξῃ καὶ τὸ παλτό μου.

— Τὸ θέατρο τελείωσε, βγάζω τί μάρκα μου ἀπὸ τὴν τσέπη καὶ ζητῶ ἐκεῖνο ποῦ μοῦ ἀνήκει... Τὸ παλτό μου... πάει καλά· —εἶχα ἀκόμη κ' ἕνα καπέλλο.

— Ἰδού το...

Καὶ ὁ πορτιέρης μοῦ δίδει τὸ καπέλλο ποῦ τοῦ εἶχα παραδώσει. Κυττάζω τυχαίως στὸ βάθος τοῦ καπέλλου. Μὰ δὲν εἶνε τὸ καπέλλο μου, ἡ φόδρα του ἔχει ἄλλο χρῶμα... Διαμαρτύρομαι.

Ἀλλὰ ὁ πορτιέρης ἐπιμένει εἶνε· ἀκριβῶς τὸ καπέλλο ποῦ τοῦ παρέδωκα, τὸ κεφάλι του δὲν γυρίζει.

— Μὰ αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται, φωνάζω· ὁρίστε ποῦ θὰ μᾶς μάθῃς σὺ τώρα ποιὸ εἶνε τὸ καπέλλο μου;

— Βεβαιότατα, μοῦ ἀπαντᾷ μὲ μιὰ ἀναίδεια...

Ἀμέσως ἐννόησα ἢ τουλάχιστον μοῦ φάνηκε πῶς ἐννοῶ ὅτι ὁ πορτιέρης ἔδωκε κατὰ λάθος τὸ καπέλλο μου σὲ κάποιον ἄλλον καὶ ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν πλάνην του.

Μὲ ἀπότομη χειρονομία ἀπώθησα αὐτὸ τὸ ἀνάθεματισμένο καπέλλο ποῦ εἶχε βουλιάξῃ εἰς τὸ διάστημα αὐτῆς τῆς φιλονεικίας.

— Καλά, εἶπα, θὰ σοῦ δείξω ἐγὼ ποιὸς εἶμαι... θὰ σοῦ κάμω μήνυσι.

Καὶ ἔφυγα.

— Ξεσκούφωτος;

— Φυσικά.

— Καλά, καὶ ὁ Στρατῆς τί ἀπέγεινε σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα;

— Αὐτός, ἀμέσως τὸ παρατήρησε τὸ λάθος ὅταν ἔβγαινε ἀπὸ τὸ καφενεῖο... Ἐπῆγε ἁπλούστατα ν' ἀλλάξῃ καπέλλο, καὶ μοῦ ἔστειλε τὸ καπέλλο στὸ σπίτι μου ὅπου τὸ εὑρῆκα ὅταν ἐγύρισα... Τότε ἐννόησα τὰ πάντα... Ὁ πορτιέρης ποῦ τὸν εἶχα συκοφαντήσῃ ἦτο ἀθῶος... Ἔπρεπε νὰ τὰ ἐπανορθώσω αὐτὰ ὅλα ὅσον τὸ ταχύτερον.

— Πῆγες στὸ θέατρο νὰ πάρῃς τὸ καπέλλο;

— Διάβολε, ὄχι... ὕστερα ἀπὸ τὴν σκηνὴ τῆς περασμένης βραδυᾶς δὲν μοῦ ἐρχότανε καλά... Ἔγραψα ἁπλούστατα στὸν Στρατῆ δύο λόγια μὲ ἕνα μπιλιέτο γιὰ νὰ τὸν πληροφορήσω ὅτι τὸ καπέλλο του βρίσκεται στὸ θέατρο ὅπου ἠμπορεῖ νὰ πάῃ νὰ τὸ ξαναπάρῃ.

— Καὶ ἐπῆγε;

— Ἔτσι φαίνεται, διότι νὰ τὸ μανιῶδες μπιλλιέτο ποῦ μοῦ γράφει καὶ αὐτὸς τώρα:

Κύριε,

Ὅταν κανεὶς θέλει νὰ παίρνῃ τὰ καπέλλα τῶν ἄλλων δὲν τὰ ἐπιστρέφει εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

Ὀφείλετε νὰ τὸ γνωρίζετε ὅτι αὐτὰ τὰ πράγματα μόνος ὁ σίδηρος τὰ διορθώνει.

Ὑποθέτω ὅτι μὲ ἐννοεῖτε.

Στρατῆς

—Ὦ διάβολε... δύο παλιοὶ φίλοι νὰ κτυπηθοῦν γιὰ ἕνα καπέλλο... αὐτὸ εἶνε ἀπὸ τὰ ἀχώνευτα...

Ὁ Στρογγύλης καὶ ὁ Κόγκος χωρίζονται.

Ὀλίγας στιγμὰς ὑστερότερον ὁ Κόγκος συναντᾷ τὸν Στρατῆν.

— Πῶς, τοῦ λέγει, μονομαχεῖς μὲ τὸν Στρογγύλη;

— Ποιός σοῦ τὰ εἶπε αὐτὰ τὰ παραμύθια;

— Ἐκεῖνος ὁ ἴδιος.

—Ὁ Στρογγύλης;... Εἶνε τρελλός.

— Μ' ὅλα ταῦτα, σὺ ὁ ἴδιος τὸν προκαλεῖς ἐξ αἰτίας τοῦ καπέλλου σου.

—Ἐγώ;

— Ναί, τοῦ ἔγραψες ὅτι ὁ σίδηρος μόνος ἠμπορεῖ νὰ διορθώσῃ...

— Τὰ καπέλλα, βέβαια... Ἐπὶ τέλους ἠμποροῦσε νὰ τοῦ περάσῃ ἕνα σιδέρωμα, αὐτὸ ἁπλούστατα ἐννοοῦσα.

—Ἀ! τὸν καϋμένο τὸν Στρογγύλη!...

Καὶ οἱ δύο συνδιαλεγόμενοι ἀνεκάγχασαν.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΙ ΚΑΠΝΙΣΤΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ὁ μεγαλείτερος καπνιστὴς τοῦ κόσμου εἶνε ὁ Βέλγος. Ὕστερον ἀπὸ αὐτὸν ἔρχεται ὁ Ἀμερικανός, καὶ μετ' αὐτόν, ὁ Γερμανός, ὁ Αὐστριακός, ὁ Αὐστραλός, ὁ Καναδός, ὁ Οὔγγρος, ὁ Γάλλος, ὁ Ἄγγλος καὶ ὁ Ρῶσσος.

Ἰδοὺ καὶ ἡ στατιστικὴ τῆς κατανα λώσεως τοῦ καπνοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰς τὰς διαφόρους αὐτὰς χώρας. Ὁ Βέλγος καπνίζει 6,21 λίτρας καπνοῦ, ὁ Ἀμερικανὸς 5, 40 λίτρας. Ὁ Γερμανός, 3,44 λίτρας. Ὁ Αὐστριακὸς 3,00. Ὁ Αὐστραλὸς 2,60. Ὁ Καναδὸς 2,54. Ὁ Οὔγγρος 2,42. Ὁ Γάλλος 2,10. Ὁ Ἄγγλος 1,95· καὶ ὁ Ρῶσσος 1,10.

Ἡ στατιστικὴ ἡ ἀφορῶσα τὴν Ἀγγλίαν ἦτο 1,41 λίτρας κατ' ἄτομον τὸ 1880· ἔκτοτε ἡ κατανάλωσις τοῦ καπνοῦ ἐκεῖ ηὐξήσε μεγάλως, διότι ἐφέτος ὁ παρασκευασθεὶς εἰς Ἀγγλίαν καπνὸς δι' ἐσωτερικὴν χρῆσιν ἦτο 80,867,485 λίτραι, ἀντιστοιχῶν 1,95 λίτραι κατὰ κεφαλήν.

ΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Οἱ ζητοῦντες νὰ τοῖς ἐπιστραφῶσι χειρόγραφά των μὴ χρησιμοποιηθέντα δέον ν' ἀποστέλλουν φάκελλον ἐνεπίγραφον καὶ μὲ γραμματόσημον διὰ τὴν ἐπιστροφήν.

Ο κ. ΣΚΑΝΤΖΟΣ ΚΑΙ Η ΧΗΡΕΙΑ ΤΟΥ

Εἰς ἓν χωρίον ἦτο διωρισμένος δημοδιδάσκαλός τις πρὸ εἴκοσι καὶ πλέον ἐτῶν. Κατὰ τὰ τρία δὲ ἔτη καθ' ἃ ἔμεινεν εἰς τὸ χωρίον αὐτὸ ἠράσθη νέας τινός, ἧς μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐγένετο καὶ σύζυγος. . .

Φαντασθῆτε λοιπὸν πόσον ἠγάπα αὐτήν. Τὸ πᾶν ἐθυσίαζε χάριν αὐτῆς.

Ὠνομάζετο δὲ οὗτος μὲν Σκαντζός, αὕτη δὲ Μελπομένη.

Ὁ κ. Σκαντζὸς εἶχε φίλον τού τινα ὀνομαζόμενον Ἰωάννην Παληὸν ὃν ἠγάπα ὑπερβολικά.

Παρήρχοντο αἱ ἡμέραι, χωρὶς νὰ μειοῦται ἡ ἀγάπη τοῦ κ. Σκαντζοῦ πρὸς τὴν σύζυγόν του ὡς καὶ πρὸς τὸν φίλον του Ἰωάννην Παληόν.

Μετὰ ἔτος σχεδὸν ὁ κ. Σκαντζὸς ἐγένετο πατήρ. Ἡ δυστυχὴς Μελπομένη ὑπέφερε κατὰ τὸν τοκετὸν αὐτῆς, καὶ μικροῦ δεῖν ἀπήρχετο εἰς τὴν χώραν τῶν μακάρων, ἀλλὰ χάρις εἰς τὰς φροντίδας τῆς κυρίας Μανώλαινας μαίας τοῦ χωριοῦ καὶ εἰς τοὺς ἐξορκισμοὺς τοῦ Παπᾶ-Νικόλα, ἐφημερίου τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἐσώθη.

Μετά τινα καιρὸν ἠσθένησε πάλιν βαρέως ἡ δυστυχὴς ἐκ πλευρίτιδος ἥτις τὴν κατήντησε φθισικὴν καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐτήκετο ἡ αἰθέριος αὕτη γυνή.

Ὁ δυστυχὴς Σκαντζὸς κατέστη σκυθρωπὸς καὶ τέλος ὑποχόνδριος, μὴ θέλων νὰ ὁμιλῇ πρὸς κανέναν ἄλλον πλὴν τοῦ φίλου του Ἰωάννου Παληοῦ.

Ὁ κ. Παληὸς ἦτο ἄνθρωπος τῆς κούπας· δὲν ἀνελογίζετο τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ἥτις ἠπείλει τὸν δυστυχῆ Σκαντζόν.

Καὶ ἡμέράν τινα, ὅτε συνέτρωγον, ὁ Σκαντζὸς ὁ Παληὸς καί τις ἄλλος ἔμπορος ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ὁ Παληὸς μὲ ὅλην του τὴν ἀφέλειαν λέγει πρὸς τὸν Σκαντζόν. « Κύμενε δάσκαλε ἅμα πεθάνῃ ἡ γυναῖκα σου βάζω στοίχημα ὅτι θὰ γίνῃς ζῷον.» Ὁ Σκαντζὸς καὶ ὁ ἔμπορος, ἄνθρωποι δυσειδαίμονες ἔκπληκτοι παρετήρησαν τὸν Παληὸν καὶ ἐθεώρουν ἀλλήλους μὴ γνωρίζοντες τί νὰ ἀπαντήσωσι. Ὁ Σκαντζὸς τότε λαβὼν θάρρος, λέγει πρὸς τὸν Παληόν.

— Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν τὸ τοιοῦτον νὰ γείνῃ.

— «Σὰν πεθάνῃ ἡ γυναῖκα σου θὰ ἰδῇς σοῦ λέγω πῶς θὰ γείνῃς ζῷον».

Μετ' ὀλίγον λήξαντος τοῦ φαγητοῦ οἱ τρεῖς καλοὶ φίλοι ἀπεχωρίσθησαν. Ἀλλὰ ὁ Σκαντζὸς τώρα εἶχε στενοχωρίας. Ἡ μία ἦτο ὅπου ἦτο ἑτοιμοθάνατος ἡ σύζυγός του καὶ ἡ ἄλλη ὅτι θὰ ἐγίνετο ζῷον μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς. Μετά τινας ἡμέρας ὁ πελιδνὸς Χάρος ἥρπασε τὴν ἀγαπητὴν Μελπομένην εἰς τὰς οὐρανίους Μονάς. Καὶ ὁ κ. Σκαντζὸς τώρα κατετρύχετο ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι θὰ γίνῃ ζῷον.

— Μετὰ παράδοξον 6—7 μηνῶν πάλιν ἔτυχε νὰ συτρώγωσιν οἱ τρεῖς καλοὶ φίλοι. Τότε ὁ ἔμπορος ἀστεϊζόμενος λέγει πρὸς τὸν Παληόν.

— «Ἡ προφητεία σου κ. Παληὲ δὲν ἐπαλήθευσε καὶ ὡς ἐκ τούτου καταδικάζεσαι εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ σημερινοῦ γεύματος.»

— Ὄχι! ἐφώνησεν ὁ Παληὸς ἐγένετο ζῷον ὁ φίλος μου Σκαντζὸς καὶ ἰδού! . . . Κύριε Κύριε Σκαντζέ, λέγει ἀφελῶς στραφεὶς πρὸς τὸν ἄλλον, μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου σας τί εἶσθε;

— Χῆρος, ἀπαντᾷ ὁ Σκαντζός.

— Τότε κ. Σκαντζὲ συνδέσατε τὸ ἐπώνυμόν σας Σκαντζός, καὶ χῆρος ποῦ εἶσθε τώρα, τί προκύπτει;

Λαμία 15 Ὀκτωβρίου 1906.

ΔΗΜ. ΠΙΣΤΙΚΑΣ

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ

Δὲν θ' ἀσχοληθῶ εἰς τὴν θεωρητικὴν μελέτην τοῦ ποιητοῦ· ἀφίνω ταύτην εἰς τοὺς εἰδικούς· ἐγὼ θ' ἀσχοληθῶ εἰς τὴν πρακτικὴν αὐτοῦ μελέτην ὁποία εἶναι ὑπὸ τὴν ὄψιν καθ' ἣν ἐμφανίζεται οὗτος ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Πολλοὶ αἰσθάνονται, ἢ νομίζουσιν ὅτι αἰσθάνονται, τὰς ἐκλάμψεις ἐκείνας αἵτινες καλοῦνται ποιητικὴ ἔμπνευσις, καὶ μόλις αὕτη παρουσιασθῇ, ἰδοὺ ὁ χάρτης δέχεται τὰς μελαγχολίας ἢ τὴν σάτυραν ἑκάστου, ἀναλόγως τοῦ ταλάντου. Ἐχρίσθη κατὰ μόνας καὶ ἐν τῇ σιωπῇ τοῦ γραφείου ὁ ποιητής. Ἀλλ' εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ ποίησις διαπλάττει χαρακτῆρας καὶ ἀπαλύνει τὰς ψυχάς. Πρέπει λοιπὸν διὰ νὰ συμβῇ τοῦτο, ἡ ποίησις νὰ ἴδῃ τὸ φῶς. Οἱ διευθυνταὶ περιοδικῶν καὶ ἡμερολογίων πολιορκοῦνται· ὁ κ. ** γνωρίζει τοὺς διευθυντὰς τούτων καθὸ παλαιὸς ποιητὴς ἢ συγγραφεύς, ὁ νεαρὸς ποιητὴς τρέχει πρὸς αὐτὸν τὸν ὁποῖον γνωρίζει, ἢ θὰ προσπαθήσῃ διὰ παντοίων μέσων νὰ γνωρίσῃ, τὸν παρακαλεῖ καὶ οὕτω συνιστᾶται.

Εἰσέρχεται ὁ νεαρὸς ποιητὴς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Διευθυντοῦ κρατῶν χειρόγραφον, παρακαλεῖ, ἀκόμη δὲ καὶ πληρώνει, καὶ βλέπει οὕτω δημοσιευόμενον τὸ τρυφερὸν ποιημάτιόν του.

Τὴν δευτέραν φορὰν πληρώνει μόνον, τὴν τρίτην παρακαλεῖ καὶ δὲν πληρώνει, τὴν τετάρτην τὸ δίδει ἄνευ πληρωμῆς καὶ παρακλήσεως, τὴν πέμπτην . . . πληρώνεται καὶ τὸ δίδει (ἐὰν δηλαδὴ εἶναι ἄξιον, ἄλλως ἐξακολουθεῖ νὰ πληρώνῃ) τὴν ἕκτην πληρώνεται, παρακαλεῖται καὶ τὸ δίδει. Ἰδοὺ ἡ ἐξέλιξις ἥτις ἀκολουθεῖ τὸν νόμον ἀπαρεγκλίτως μὲ σχολαστικὴν ἀκρίβειαν. «Ἔτσι πρέπει νὰ γίνῃ»—λέγουν οἱ εἰδότες—«ἀφοῦ πρῶτον γνωρισθῇς εἰς τὸ κοινόν, κατόπιν νὰ γίνῃς καὶ σὺ κάτι, νὰ ἐκδώσῃς κάτι καὶ νὰ λάβῃς τὸν τίτλον τοῦ λογίου».

Σκοπός των εἶναι νὰ καταστῶσι γνωστοί, ἵνα κατόπιν ἀναφανῶσι καὶ δι' ἔργων κατὰ τὸ πλεῖστον τελείων, δῆλα δὴ ἀφοῦ διέλθουν τὸ στάδιον τῆς προλειάνσεως τοῦ ἐδάφους, νὰ βαδίσουν πλέον στερρῶς πρὸς τὴν δόξαν. Τοῦτο ἐν μέρει εἶνε ὄντως ὀρθόν. Πόσοι ὡς ἐκ τῆς ἀφανείας των, διότι δὲν ἠθέλησαν, ἢ δὲν εἶχον τὰ μέσα, νὰ γνωρισθῶσι μὲ τὸ κοινὸν ἐμπορικῷ τῷ τρόπῳ, δοκιμάσαντες κατ' εὐθεῖαν νὰ ἐκδώσωσι ἔργον, δὲν ἔτυχον οὐδὲ τῆς παραμικρᾶς προσοχῆς! Ὁ Ἴψεν οὗ τὰ ἔργα κατ' ἀρχὰς ἀπετύγχανον, διότι δὲν ἦτο γνωστός, δὲν εἶχε δῆλα δὴ ἐπιβληθῇ διὰ τῆς ἐπὶ πληρωμῇ δημοσιεύσεώς τινων, ἐπένετο καὶ ἐν τῇ ἐπιμονῇ του ἐπείνα καὶ ἔγραφε.

Ὡς ἐπίρρωσιν δὲ τούτων ἀναφέρω τὸν θάνατον τοῦ Μπετόβεν, ὅστις ἀποθνήσκων ἄγνωστος εἰς τόπον μακρυνόν, ἔλεγε πρὸς ἀγαπητόν του φίλον: «δὲν εἶχον καὶ ἐγὼ ὀλίγην ἀξίαν;». Ἡ ἀξία του κατόπιν ἀπεδείχθη. Ἀλλ' ἐδῶ ἂς μὴ φοβηθῶμεν τὰ τοιαῦτα, διότι δὲν ὑπάρχει κανεὶς τοιοῦτος, καὶ ἂς ὑποφέρωμεν—ἐκτὸς μερικῶν καὶ μικρῶν ἐξαιρέσεων—νὰ βλέπωμεν εἰς τὰ διάφορα περιοδικὰ κλπ. τὰς ὑπογραφὰς φαρδείας—πλατείας, νεοσσῶν τινων, προσπαθούντων νὰ μᾶς ἐπιβληθῶσιν οὐχὶ διὰ τῆς ἀξίας των, ἀλλὰ διὰ τῆς καθ' ἑκάστην ἀναγραφῆς τοῦ ὀνόματος αὐτῶν.

Ἀλκυὼν

M. GUYAU

Η ΥΠΑΡΞΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Νεανίας τις ἔλεγε μίαν ἡμέραν:

—Ἀφοῦ δὲν βλέπομεν τὸν Θεόν, πῶς νὰ πεισθῶμεν ὅτι ὑπάρχει;

Μίαν φορὰν ὅτε ὁ πατήρ του συνεταξείδευε μετ' αὐτοῦ, ἀποκαμόντες ἀμφότεροι ἐκ τῆς πορείας ἐξηπλώθησαν νὰ κοιμηθοῦν ἐντὸς δάσους τινός. Ὅταν ἐξύπνησαν, εἶχεν ἤδη νυκτώσῃ. Ἐτέθησαν λοιπὸν ἀμέσως ἐκ νέου εἰς πορείαν· πλὴν παρεπλανήθησαν. Ὁ νεανίας παρετήρησε περιζ αὐτοῦ μετ' ἀνησυχίας· οἱ ὀφθαλμοί του δὲν διέκρινον ἢ τὴν ἔρημον ψυχῆς ζώσης γῆν καὶ τὴν ἄπειρον ἔκτασιν τοῦ οὐρανοῦ.

— Ὦ! πόσον αὐτὴ ἡ ἐρημία εἶνε θλιβερὰ καὶ μελαγχολικὴ καὶ πόσον φοβερὸν καὶ ἀνιαρὸν νὰ περιπλανᾶται τις οὕτω εἰς τὴν τύχην!

Μόλις δὲ εἶπεν αὐτὰς τὰς λέξεις, διέκρινε μακρὰν μικρόν τι φῶς τοῦ ὁποίου ἡ λάμψις ἀμφεταλαντεύετο διὰ μέσου τῆς νυκτός. Ἐξέβαλε κραυγὴν χαρᾶς.

— Ἐγλυτώσαμεν, λέγει πρὸς τὸν πατέρα του.

— Διατί λοιπὸν ἡ θέα αὐτοῦ τοῦ ἁπλουστάτου καὶ ἐλαχίστου φωτὸς σοῦ τέρπει καὶ εὐφραίνει τόσον τὴν καρδίαν; Τὸν ἐρωτᾷ ὁ πατήρ του.

— Πῶς! δὲν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ εὕρωμεν ἐκεῖ ὅπου λάμπει ἐκεῖνο τὸ φῶς καλύβην τινὰ ἢ ἄσυλον ὅπως δεχθῇ τοὺς καραπλανηθέντας ὁδοιπόρους;

— Γιέ μου, κύτταξε καλῶς ἐκεῖ ψηλά πόσα φῶτα μυριάκις φαεινότερα, μεγαλήτερα καὶ πλέον θαυμαστὰ λάμπουν, εἰς τὸν οὐρανόν! Πῶς; ἡ λάμψις καὶ τὸ φῶς ἐκείνων τῶν κόσμων, ἐξ ὧν γέμει τὸ στερέωμα δὲν δίδει εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ τὴν ψυχήν σου περισσότερον θάρρος καὶ πεποίθησιν ἀπὸ τὴν θέαν ἐκείνης τῆς εὐτελοῦς καὶ μικρᾶς λάμψεως; Γιέ μου, ὑποθέτεις, πιστεύεις ὅτι αὐτὴ ἡ γήινος λάμψις μέλλει νὰ σὲ ὁδηγήσῃ πρὸς ἕνα ἄνθρωπον καὶ ἔχεις δίκαιον· ἀλλὰ πῶς θὰ ἀρνηθῇς νὰ πιστεύσῃς ὅτι τὸ οὐράνιον καὶ θεῖον φῶς καὶ τὸ τόσον κάλλος τοῦ σύμπαντος δὲν φανερώνουν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν καὶ δὲν καθοδηγοῦσι πρὸς αὐτὸν τὴν ψυχήν μας;

Ὁ νεανίας εἰς τὰς λέξεις ταύτας τοῦ πατρός του δὲν ἀπεκρίθη τίποτε, ἀλλὰ διέμεινε σκεπτικὸς καὶ ἀμφότεροι κατηυθύνθησαν σιωπηλοὶ πρὸς τὴν λάμψιν, ἥτις διεκρίνετο διὰ μέσου τῶν δένδρων. Αὕτη ἡ λάμψις προήρχετο ἀπὸ μίαν κατοικίαν, τὴν κατοικίαν ἑνὸς συμπατριώτου, ἑνὸς ἀδελφοῦ.

— Εἴθε νὰ ἔχῃ οὕτω! λέγει ὁ νεανίας ὅστις ἔδραμε πρὸς τὸν πατέρα του καὶ τὸν περιεπτύχθη. Ἂς προσπαθήσωμεν νὰ φέρωμεν ὁλονὲν πλησιέστερον τὰς ψυχάς μας πρὸς τὸ θεῖον φῶς, τὸ ὁποῖον μόλις διαβλέπομεν· ἂς ἀνυψῶμεν καὶ ἂς μὴ παύσωμεν προσηλοῦντες τὸν νοῦν πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν, τοῦ ὁποίου πρὸ μικροῦ μοῦ ὑπεμνήσατε καὶ μοῦ ὑπεδείξατε τὴν ὕπαρξιν καὶ εἴθε εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πορείας μας μία χεὶρ φιλική καὶ πατρικὴ νὰ μᾶς βοηθήσῃ καὶ νὰ μᾶς προστατεύσῃ.

Πάτραι,

(Μετάφρασις) **Κοσμᾶ Π. Θανέμου**

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ Α.Ο.Δ.Ο.

Αὔσις τοῦ Αἰνίγματος τοῦ ὑπ' ἀρ. 44 φύλ.

Ἀσία—Αἴας.

Ἐλάβομεν τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν τοῦ κ. Ζήτα Κρούπ, ὅστις ἐκ Θηβῶν ἀφίκετο ἐνταῦθα, ἣν εὐχαρίστως δημοσιεύομεν.

Φίλε κ. Διευθυντὰ τοῦ Α.Ο.Δ.Ο.,

Ἀφιχθεὶς ἐνταῦθα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν σᾶς ἐσωκλείω μερικὰς μεταφράσεις διὰ τὸ Α.Ο.Δ.Ο., ἃς ὑποβάλλω εἰς τὴν κρίσιν σας.

Εὐαρεστηθῆτε, παρακαλῶ, κάτωθεν τῶν μεταφράσεων νὰ θέσητε τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὀνόματός μου Ἀθ. Σ. Ζερβ., καθόσον νομίζω ὅτι τὰ ψευδώνυμα οὐδὲν χρησιμεύουν πλέον.

Μεθ' ὑπολήψεως

τέως **Ζήτας Κρούπ.**

Ο ΚΥΡ ΜΑΡΤΙΝΟΣ Ο ΒΑΡΕΛΑΣ

(Διήγημα τοῦ Ὄφμαν)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὅσον τὸ ἐργαστήριον τοῦ κὺρ Μαρτίνου ἦτο πρότερον ἐμψυχωμένον, τόσον τώρα ἀπέβη κατηφές. Ὁ Ρεϊνόλδος, ἀνίκανος νὰ ἐργασθῇ, παρέμενεν εἰς τὸ δωμάτιόν του—ὁ Μαρτῖνος μὲ τὸν πάσχοντα βραχίονά του ἐντὸς ταινίας, ἐμεμψιμοίρει ὁλονὲν κατὰ τοῦ Ἀλβέρτου—ἡ Ρόζα καὶ ἡ Μάρθα καὶ τὰ παιδία της δὲν ἐτόλμων νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ θέατρον μιᾶς σκηνῆς τόσον οἰκτρᾶς. Ὁ Φρειδερῖκος εἰργάζετο μόνος ἀδιακόπως, καὶ τὰ κτυπήματα τοῦ κοπάνου του ἀντήχουν εἰς τὸ ἐρημωμένον ἐργαστήριον ὅπως ἀντηχοῦν τὸ φθινόπωρον εἰς τὸ δάσος τὰ κτυπήματα τοῦ ξυλοκόπου. Θλῖψις βαρεῖα ἐπεκάθητο τῆς ψυχῆς τοῦ Φριδερίκου, διότι τοῦ ἐφαίνετο ἤδη ὡς βεβαιότης ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ὑπωπτεύετο· δὲν ἀμφέβαλλε πλέον ὅτι ἡ Ρόζα ἠγάπα τὸν Ρεϊνόλδον. Ὄχι μόνον ἀπέτεινεν ἄλλοτε πρὸς τὸν Ρεϊνόλδον γλυκεῖς λόγους καὶ βλέμματα τουφερά, ἀλλὰ προσέτι, ἀφ' ὅτου δὲν ἤρχετο ἐκεῖνος πλέον εἰς τὸ ἐργαστήριον, ἔμενε καὶ ἐκείνη κατ' οἶκον, διὰ νὰ τὸν περιθάλπῃ ἀναμφιβόλως.

Ὡραίαν τινὰ ἡμέραν Κυριακῆς, ὁ κὺρ Μαρτῖνος, θεραπευθεὶς ἀπὸ τὸ τραῦμά του, προσεκάλεσε τὸν νεαρὸν ἐργάτην του νὰ ὑπάγῃ μαζὶ μὲ αὐτὸν καὶ τὴν Ρόζαν εἰς τὸ λιβάδι—ἀλλ' ὁ Φρειδερῖκος, διατελῶν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς λύπης του, ἀπέκρουσε τὴν πρόσκλησιν, καὶ ἀπεσύρθη παρὰ τὸν λόφον ὅπου κατὰ πρῶτον εἶχε συναντηθῆ μὲ τὸν Ρεϊνόλδον. Ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς χλόης· καὶ ὅταν ἤρχισε νὰ σκέπτηται εἰς τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο ἄστρον ἐλπίδος τὸ ὁποῖον ἔλαμπεν εἰς τὸν δρόμον του καὶ τὸ ὁποῖον τώρα ἐξηφανίσθη εἰς τὰ σκότη, ὅταν ἀνελογίσθη ὅτι ὅλαι του αἱ προσπάθειαι ὡμοίαζον πρὸς ἓν μάταιον ὄνειρον, οἱ ὀφθαλμοί του ἐγέμισαν δάκρυα, καὶ τὰ δάκρυά του ἔσταζον ἐπὶ τῶν ἀνθέων τὰ ὁποῖα ὕψουν πρὸς αὐτὸν τοὺς κάλυκάς των ὡς διὰ νὰ συμμερισθοῦν τῆς λύπης του. Ἐστέναξε καὶ ἤρχισε νὰ τραγουδῇ ἓν μελαγχολικὸν ᾆσμα.

Πολλάκις οἱ στεναγμοὶ καὶ τὰ δάκρυα προάγουν καὶ τὰς βαθυτέρας θλίψεις, μία ἀκτὶς φαιδρὰ εἰσδύει εἰς ψυχὴν διὰ μέσου τῶν δακρύων· καὶ ὅταν ὁ Φρειδερῖκος ἐτραγούδησεν αὐτὸ τὸ ᾆσμα, ἠσθάνθη ἑαυτὸν πλέον ἀνακουφισμένον καὶ πλέον ἰσχυρόν. Ἡ ἑσπερινὴ αὔρα, τὰ δένδρα, ἐφαίνοντο ὡς νὰ τοῦ ἐψιθύριζον λόγους παρηγορίας· καὶ εἰς τὸν σκοτεινὸν οὐρανὸν εἶδε νὰ λάμπουν ἀκτῖνες χρυσαῖ, ὡς ὄνειρα εὐτυχίας μεμακρυσμένης. Ἠγέρθη καὶ κατέβη εἰς τὸ χωρίον. Τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ὁ Ρεϊνόλδος ἐβάδιζεν ἀκόμη εἰς τὸ πλευρόν του. Καὶ ὅταν ἐνεθυμήθη ὅλα ὅσα τὸν εἶχεν ἀκούσῃ τότε νὰ τῷ λέγῃ, τῷ ἐφάνη ὡς νὰ κατέπεσεν εἰς πέπλος ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του.

«Ἀναμφιβόλως, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ὁ Ρεϊνόλδος θὰ εἶχε ἰδῇ καὶ ἀγαπήσῃ τὴν Ρόζαν. Αὐτὸς ὁ ἔρως τὸν ἔφερεν εἰς τὴν Νουεμβέργην εἰς τὸ σπίτι τοῦ κὺρ Μαρτίνου. Ἀκόμη ἀντήχουν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Φρειδερίκου οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους τότε ὁ Ρεϊνόλδος τοῦ εἶχε εἰπῆ. «Οἱ ἀληθεῖς φίλοι πρέπει νὰ συμβαδίζουν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, χωρὶς δόλους καὶ διγόνοιαν. Ὁ φθόνος καὶ τὸ μῖσος ποτὲ δὲν εἰσχωροῦν εἰς τὰς εὐγενεῖς καρδίας». Ναί, ἀνέκραξε, θέλω, ὦ φίλε μου, ν' ἀποταθῶ πρὸς ἐσὲ ἐλεύθερα· θὰ μοῦ εἰπῆς ἂν πρέπει νὰ μὴ ἐλπίζω πλέον.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης ἔκρουσεν εἰς τὴν θύραν τοῦ Ρεϊνόλδου· μὴ λαμβάνων καμμίαν ἀπόκρισιν, ἔστρεψε τὸ κλεῖθρον καὶ εἰσῆλθε. Τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἀπέμεινεν ἐμβρόντητος. Ἡ Ρόζα ἦτο ζωγραφισμένη ἐνώπιόν του, μὲ ὅλην τὴν λαμπρότητα τῶν χαρίτων της, τῆς νεότητός της, φωτιζομένη ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Τὰ ὑγρὰ ἔτι ἐπὶ τῆς πυξίδος χρώματα ἐμαρτύρουν ὅτι προσφάτως εἶχον ἐργασθῇ ἐπὶ τῆς εἰκόνος.

— Ὦ Ρόζα! Ρόζα! Θεῖον δῶρον! ἐψέλλισεν ὁ Φρειδερῖκος.

Ὁ Ρεϊνόλδος, ὅστις εἶχε προχωρήσει ὀπίσω του, τὸν ἐκτύπησεν ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ τῷ εἶπε γελῶν.

— Λοιπόν, Φρειδερῖκε, πῶς σοῦ φαίνεται ἡ εἰκών μου;

Ὁ Φρειδερῖκος τὸν ἔθλιψεν ἐπὶ τῆς καρδίας του, καὶ ἀνέκραξε.

— Ὦ θαυμάσιε ζωγράφε! ἐννοῶ τὰ πάντα τώρα· σὺ εἶσαι ὅπου ἐνίκησες. Πῶς ἠμποροῦσα, ἐγὼ ὁ ἀτήμαντος, νὰ τὰ βάλω μαζί σου; Τί εἶμαι μπροστὰ εἰς ἐσέ; Τί εἶνε ἡ τέχνη μου παραβαλλομένη πρὸς τὴν ἰδικήν σου; Ἀλλοίμονον εἶχα καὶ ἐγὼ κάτι στὴν καρδιά. Μὴ μὲ περιγελᾶς, Ρεϊνόλδε.

Συλλογιζόμουν, βλέπεις, πόσο θὰ ἦτο ὡραῖο νὰ ζωγραφίσω τὸ πρόσωπο τῆς Ρόζας. Ἀλλὰ διόλου δὲν ἐπέτυχα. Ἐνῷ σύ... Τί ὡραία ποῦ εἶνε, πῶς φαίνεται σὰν νὰ σοῦ μιλῇ 's αὐτὴ τὴν ζωφραφιά! Ἄ! Ρεϊνόλδε! εὐτυχισμένε ἄνθρωπε! ἐκεῖνα ποῦ ἔλεγες ἔγιναν! Ἐπαλαίσαμεν καὶ οἱ δύο, καὶ σὺ εἶσαι ὁ νικητής· σὺ ἔπρεπε νὰ νικήσῃς, ἀλλὰ ἡ καρδιά μου σοῦ μένει ἀφωσιωμένη. Μόνον ὅτι πρέπει νὰ φύγω ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι, νὰ ξεμακρύνω ἀπ' αὐτὸν τὸν τόπο. Δὲν ἀντέχω πλέον νὰ μείνω ἐδῶ. Συγχώρησέ με, ἀξιέ μου φίλε, σήμερα ἀμέσως θὰ φύγω, σέρνοντας σὲ ξένον τόπο τῆς λύπες μου.»

Εἰς αὐτοὺς τοὺς λόγους, ὁ Φρειδερῖκος ἐκινήθη ὅπως ἀπέλθῃ. Ὁ Ρεϊνόλδος τὸν ἐκράτησε καὶ τοῦ εἶπε τουφερῶς.

— Μὴ φεύγεις, ὅλα θὰ λάβουν ἔκβασιν διαφορετικήν παρὰ ὅπως σὺ τὸ ὑποθέτεις. Ἦλθε ὁ καιρὸς ὅπου πρέπει νὰ σοῦ εἰπῶ ὅλα ὅσα σοῦ ἔκρυπτα. Βλέπεις τώρα ὅτι δὲν εἶμαι βαρελᾶς, ἀλλὰ ζωγράφος, καὶ ἠμπορεῖς νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃς ὅτι δὲν εἶμαι ζωγράφος ἀπὸ τοὺς κοινούς. Μικρὸς ἐσπούδασα εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὴν χώραν τῶν τεχνῶν, καὶ ἀπέκτησα ὕστερα ὄνομα ὡς ζωγράφος. Εἰς ἕνα ταξεῖδι ποῦ ἔκαμα εἰς τὴν Γερμανίαν, ἦλθα εἰς τὴν Νουεμβέργην, καὶ ὅταν εἶδα τὴν Ρόζαν, τὰ ἀγνὰ χαρακτηριστικά της μοῦ ἐπροξένησαν ζωηρὰν ἐντύπωσιν. Ὅπως καὶ σύ, φίλτατε Φρειδερῖκε, ἡ καρδία μου ἐφλογίσθη ἀπὸ ἔρωτα. Ἤλπιζα ὅτι θὰ ἠμπορέσω νὰ γνωρισθῶ εὔκολα μὲ τὴν νέα, ὅπως γίνεται εἰς τὴν Ἰταλίαν· ἀλλ' ὅλαι μου αἱ προσπάθειαι ἀπέβησαν ἀνωφελεῖς. Δὲν εὑρῆκα τρόπον νὰ εἰσχωρήσω εἰς τὸ σπίτι τοῦ κὺρ Μαρτίνου. Ἡ ἰδέα μοῦ ἦλθε τότε νὰ παρουσιασθῶ ὡς γαμβρός, καὶ ἔμαθα ὅτι ὁ κὺρ Μαρτῖνος ἦτο ἀποφασισμένος νὰ δώσῃ τὴν κόρη του μόνον σὲ βαρελᾶ. Τέλος, ἀπεφάσισα νὰ φύγω εἰς τὸ Στρασβοῦργο, νὰ μάθω τὴν τέχνην τοῦ βαρελᾶ, καὶ νὰ ξαναγυρίσω κατόπιν εἰς τὸν κὺρ Μαρτῖνο, Ἄφησα ὅλα τὰ ἄλλα εἰς τοὺς νόμους τῆς Θείας Προνοίας. Ἠξεύρεις πῶς ἐξετέλεσα τὸ σχέδιόν μου· ἀλλὰ μάθε ὅτι ὁ κὺρ Μαρτῖνος μοῦ εἶπε, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὅτι ὑπόσχομαι νὰ γίνω καλὸς βαρελᾶς, καὶ ὅτι θὰ μὲ ἐδέχετο διὰ γαμβρόν, διότι παρετήρησε ὅτι ἐτριγύριζα τὴν Ρόζα, καὶ ὅτι ἡ Ρόζα μ' ἐνοστιμεύετο.

— Καὶ ἠμποροῦσε νὰ εἶνε διαφορετικά, ἀνέκραξεν ὁ Φρειδερῖκος μὲ βαθεῖαν λύπην. Ναί, ναί, σὺ θὰ τὴν πάρῃς τὴν Ρόζα. Πῶς ἠμποροῦσα ἐγὼ νὰ ἀξιῶ τέτοια εὐτυχίαν;

— Ἀησμονεῖς, ὑπόλαβεν ὁ Ρεϊνόλδος, ὅτι ἡ

Ρόζα δὲν ἐπεκύρωσε ποσῶς ἀκόμη τὰς παρατηρήσεις τοῦ πατρός της. Τῷ ὄντι, πάντοτε μοῦ φέρεται μὲ εὐμένειαν καὶ εὐπροσηγορίαν, ἀλλ' αὐτὸ δὲν φανερόνει ἔρωτα. Ὑποσχέσου μου, ἀδελφέ μου, ὅτι θὰ μείνῃς ἀκόμη ἥσυχα ἐδῶ ἄλλες τρεῖς ἡμέρες καὶ θὰ ἐργάζεσαι ὅπως πάντοτε εἰς τὸ ἐργαστήριον. Ἠμποροῦσα νὰ ἐργασθῶ κ' ἐγὼ μαζί σου· ἀλλ' ἀφ' ὅτου ἤρχισα αὐτὴν τὴν εἰκόνα, ἡ δουλειὰ τοῦ βαρελᾶ μοῦ προξενεῖ ὑπερτάτην ἀποστροφήν· δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ ξαναπάρω τὸν κόπανον. Ὅ,τι ἂν συμβῇ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θὰ σοῦ εἰπῶ καθαρὰ εἰς ποῖον σημεῖον εὑρίσκομαι μὲ τὴν Ρόζαν· ἂν ἐμὲ ἀγαπᾷ, φύγε· θὰ μάθῃς ὅτι ὁ χρόνος θεραπεύει καὶ τὰς μεγαλητέρας πληγάς.

Ὁ Φρειδερῖκος ὑπεσχέθη ὅτι θὰ περιμένῃ τὴν τύχην του.

Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς νὰ συναντήσῃ τὴν νεᾴδα· ἡ καρδία του διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος ζωηρᾶς ταραχῆς. Ὅταν ἡ κρίσιμος ὥρα ἐπέστη, διωλίσθησε, ρεμβώδης, εἰς τὸ ἐργαστήριον, καὶ ἡ ἀδεξιότης του τῷ ἐπέσυρε κατ' ἐπανάληψιν τὰς ἐπιπλήξεις τοῦ κὺρ Μαρτίνου, ὅστις ἐφαίνετο ἄλλως ἀπισχολημένος ὑπὸ δυσαρέστων συλλογισμῶν, καὶ ὡμίλει περὶ δόλου καὶ ἀχαριστίας χωρὶς νὰ ἐπεξηγῇ σαφῶς τὴν σκέψιν μου. Περὶ τὴν ἑσπέραν, ὁ Φρειδερῖκος ἀνέλαβε τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ διάκρινεν ἕνα ἱππέα ὅστις ἤρχετο πρὸς αὐτόν.

Ἦτο ὁ Ρεϊνόλδος.

— Ὦ! ἀνέκραξεν ὁ τελευταῖος οὗτος, σὲ ἐζητοῦσα.

Ἀφίππευσε, καὶ λαβὼν τὴν φίλον του ἐκ τῆς χειρός.

— Ἂς περιπατήσωμεν ὀλίγον μαζί, τῷ εἶπε, θὰ σοῦ εἰπῶ εἰς ποῖον σημεῖον εὑρίσκεται ὁ ἔρως μου.

Ὁ Φρειδερῖκος παρετήρησεν ὅτι ὁ Ρεϊνόλδος ἐφόρει τὴν αὐτὴν περιβολὴν τὴν ὁποίαν ἔφερε καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης των γνωριμίας, καὶ ὅτι εἶχε φορτωμένον ἐπὶ τοῦ ἵππου ἕνα ταξειδιωτικὸν σάκκον. Ἡ ὄψις του ἦτο ὠχρὰ καὶ ἠλλοιωμένη.

— Εὐτύχει! ἀνέκραξε μὲ τόνον ἀπότομον, ἠμπορεῖς νὰ ἐξακολουθήσῃς τὴν ἐργασίαν σου, σοῦ παραχωρῶ τὴν θέσιν μου· διότι ἀπεχαιρέτησα τὴν ὡραίαν Ρόζαν καὶ τὸν κὺρ Μαρτίνον.

— Πῶς, ἀπήντησεν ὁ Φρειδερῖκος φρίσσων, θέλεις νὰ φύγῃς ὅταν ὁ κὺρ Μαρτίνος ἐπιθυμεῖ νὰ σὲ κάμῃ γαμβρὸν καὶ ἀγαπᾶσαι ἀπὸ τὴν Ρόζαν;

— Ἡ ζηλοτυπία σ' ἐτύφλωσε, ἀδελφέ μου· εἶνε ὁλοφάνερον δι' ἐμὲ ὅτι ἡ Ρόζα θὰ μὲ ἐδέχετο μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν πατέρα της, καὶ ὅτι οὔτε ἴχνος ἔρωτος τρέφει εἰς τὴν καρδίαν της. Ὦ! ὤ! ἠμποροῦσα νὰ γίνω ἕνας καλὸς βαρελᾶς, νὰ περνῶ στεφάνια στῆς δόγες ὅλη τὴν ἑβδομάδα, νὰ πηγαίνω τὴν Κυριακὴν μὲ τὴν ἀξιότιμον σύζυγόν μου εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὕστερον, τὸ βράδυ, εἰς τὸ λιβάδι, καὶ αὐτὰ στερεότυπα κάθε χρόνο.

— Μὴ γελᾷς, εἶπεν ὁ Φρειδερῖκος, μὲ τὸν φιλήσυχον καὶ ἐνάρετον βίον τῶν πολιτῶν μας· ἂν ἡ Ρόζα δὲν σὲ ἀγαπᾷ, δὲν πταίει αὐτὴ—εἶσαι τόσον ζωηρὸς καὶ εὐέξαπτος!

— Ἔχεις δίκαιον, ὑπέλαβεν ὁ Ρεϊνόλδος, εἶνε ἕξις μωρά· ὅταν νομίσω πῶς μ' ἐπείραξαν, φωνάζω σὰν παιδὶ κακομαθημένο. Ἔκαμα λόγον εἰς τὴν Ρόζαν διὰ τὸν ἔρωτά μου καὶ διὰ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πατρός της — δάκρυα ἔτρεξαν ἀπὸ τὰ μάτια της, τὸ χέρι της ἔτρεμε εἰς τὸ ἰδικόν μου, ἐγύρισε τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, καὶ μοῦ εἶπε· «Πρέπει νὰ ὑπακούσω εἰς τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου». Αὐτὸ μὲ ἔφτανε. Ἐννοεῖς τί συνέβη μέσα μου· ὁ πόθος ὅπου εἶχα ν' ἀπαιτήσω τὴν Ρόζαν ἦτο μία πλάνη. Ὅταν ἀπετελείωσα τὴν εἰκόνα της, ἡ καρδία μου ἔπαυσε πλέον νὰ πάλλῃ διὰ τὴν νέαν, καὶ πολλὰς φορὰς ἀνελογίσθην ὅτι ἤθελα ἁπλῶς νὰ ἱκανοποιήσω ἕνα πάθος ἀνθρώπου τῆς Τέχνης. Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ βαρελᾶ μοῦ ἀπέβη μισητόν, ἡ ζωὴ τοῦ ἐργάτου ἀφόρητος—ἐνόμιζα ὅτι εἶμαι ἔγκλειστος εἰς εἰρκτὴν καὶ πιεζόμενος ἀπὸ τὰς ἁλύσεις. Πῶς ἡ αἰθερία κόρη τὴν ὁποίαν φέρω εἰς τὴν καρδίαν μου ἠδύνατο νὰ γίνῃ γυναῖκά μου; Ὄχι, πρέπει νὰ τὴν βλέπω μὲ τὴν αἰωνίαν της νεότητα καὶ καλλονήν, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ φαντασία μου τὴν ἐπροίκισεν. Α! πῶς ἀνυπομονῶ νὰ φύγω μακρὰν ἀπ' ἐδῶ. νὰ παραδοθῶ ὁλοψύχως εἰς τὴν θείαν τέχνην! Ἐντὸς ὀλίγου θὰ σὲ ἐπανίδω ἐν ὅλῳ σου τῷ μεγαλείῳ, λατρευτὴ πατρὶς τῆς τέχνης!

Οἱ δύο φίλοι εἶχον φθάσει εἰς τὸ μέρος ὅπου ἡ ὁδὸς τὴν ὁποίαν ὁ Ρεϊνόλδος ὤφειλε ν' ἀκολουθήσῃ ἐλάμβανεν ἄλλην διεύθυνσιν.

— Ἂς χωρισθῶμεν ἐδῶ, ἀνέκραξεν ὁ Φρειδερῖκος ἀφοῦ ἔθλιψε τὸν φίλον του εἰς τὴν ἀγκάλην του. Ἵππευσε, καὶ ἀπεμακρύνθη ταχέως.

Ὁ Φρειδερῖκος τὸν ἐθεώρει ἐπὶ μακρὸν ἐν σιγῇ, ὕστερον ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ κὺρ Μαρτίνου, μὲ τὴν καρδίαν συντεταραγμένην ὑπὸ μυρίων σκέψεων ἀντιφατικῶν.

⁂

ΙΑ'. — Πῶς ὁ Φαειδερῖκος ἐδιώχθη ἀπὸ τὸ κατάστημα τοῦ κὺρ Μαρτίνου.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ὁ κὺρ Μαρτῖνος εἰργάζετο χωρὶς νὰ λέγῃ λέξιν καὶ μὲ ὕφος δυσηρεστημένον εἰς τὴν μεγάλην βαρέλα τοῦ ἐπισκόπου τῆς Βαμβέργης, καὶ ὁ Φρειδερῖκος, λυπημένος διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ρεϊνόλδου, δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ ὁμιλῇ, καὶ μάλιστα νὰ τραγουδῇ.

Τέλος ὁ κὺρ Μαρτῖνος, ρίπτων κατὰ μέρος τὰ ἐργαλεῖα του καὶ σταυρόνων τοὺς βραχίονας, εἶπε μὲ φωνὴν ὑπόκωφον,

— Νὰ καὶ ὁ Ρεϊνόλδος ποῦ μᾶς ἔφυγε! Ἦτανε ζωγράφος ἀπὸ τοὺς καλούς, καὶ ἦρθε ἐδῶ νὰ μοῦ παίξῃ κωμῳδία. Ἂν τὸ ἔβαζα στὸ νοῦ μου τέτοιο πρᾶγμα ὅταν ἦρθε μαζί σου, ἄ! δὲν θὰ τὸν ἔμπαζα ἐδῶ μέσα! Ἕνα μοῦτρο τόσο ἄδολο, τόσο ἁγνό, καὶ μιὰ καρδιὰ γεμάτη ψευτιὰ καὶ πονηρία! Ἐσὺ τοὐλάχιστον πιστεύω πῶς θὰ μείνῃς πιστὸς στὴν τέχνη μας. Ποιὸς τὸ ξέρει καὶ ἂν δὲν συγγενέψουμε κιόλας, ἂν γίνῃς ἕνας καλὸς τεχνίτης καὶ ἂν ἡ Ρόζα σὲ βρῇ τοῦ γούστου της! Μὲ κατάλαβες, κύτταξε νὰ τῆς ἀρέσῃς τῆς Ρόζας.

Αὐτὰ εἰπών, ἀνέλαβε τὰ ἐργαλεῖά του καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἐργασίαν του Ὁ Φρειδερῖκος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν τοῦ ἐπροξένησαν οἱ λόγοι τοῦ κὺρ Μαρτίνου, ἀλλ' οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ ἔφερον ἄλγος εἰς τὴν καρδίαν, καὶ μία ἀπροσδιόριστος ἀγωνία ἀπεδίωκε μακρὰν του πᾶσαν ἐλπίδα. Ἡ Ρόζα ἀνεφάνη διὰ πρώτην φορὰν ὕστερον ἀπὸ τόσον καιρὸν εἰς τὸ ἐργαστήριον· ἦτο συλλογισμένος, καὶ ὁ Φρεδερῖκος παρετήρησε μετὰ λύπης ὅτι οἱ ὀφθαλμοί της ἦσαν κόκκινοι. «Θὰ ἔκλαυσε διὰ τὴν ἀναχώρησίν του, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἄρα τὸν ἀγαπᾷ!» Δὲν ἐτόλμα νὰ ἀτενίσῃ ἐκείνην πρὸς τὴν ὁποίαν ἔτρεφε τόσον ἄπειρον ἀγάπην. Ἡ μεγάλη βαρέλα εἶχεν ἀποτελειώσῃ, καὶ θεωρῶν αὐτήν, ὁ κὺρ Μαρτῖνος ἀνέκτησε τὴν εὐθυμίαν του. «Ναί, παιδί μου, εἶπε πρὸς τὸν Φρειδερῖκον κτυπῶν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ὤμου, τὰ εἴπαμε. . . . . .»

Ἐπειδὴ αἱ ἐργασίαι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπολλαπλασιάζοντο, ὁ κὺρ Μαρτῖνος προσέλαβε δύο νέους ἐργάτας, ἀκουράστους εἰς τὴν ἐργασίαν, ἀλλ' ἀνθρώπους χονδροειδεῖς, παραλυμένους ἀπὸ τὰ μακρὰ ταξείδιά των. Ἀντὶ τῶν φαιδρῶν καὶ τερπνῶν συνδιαλέξεων τοῦ Ρεϊνόλδου καὶ τοῦ Φρειδερίκου, ἠκούοντο πλέον μόνον ἀστεϊσμοὶ βάναυσοι καὶ ἄσματα τοῦ καπηλείου.

Ἡ Ρόζα ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον, καὶ ὁ Φρειδερῖκος σπανίως πλέον μόνον τὴν ἔβλεπε καὶ λαθραίως. Ὅταν προσήλου τότε τὰ μελαγχολικὰ βλέμματά του ἐπ' αὐτῆς καὶ τῆς ἔλεγε· «Α! Ρόζα, ἂν ἠμποροῦσα νὰ ὁμιλῶ μαζί σας, ἂν ἦσθε τόσον εὐδιάθετη ὅπως τὸν καιρὸν ποῦ ὁ Ρεϊνόλδος ἐδούλευε ἐδῶ! ...» ἐκείνη τῷ ἀπήντα ταπεινοῦσα τοὺς ὀφθαλμούς. «Ἔχετε λοιπὸν νὰ μοῦ εἰπῆτε τίποτε, φίλτατε Φρειδερῖκε»; Τότε ὁ Φρειδερῖκος ἀπέμενε βωβός, καὶ ἡ εὐτυχὴς αὕτη στιγμὴ παρήρχετο ὡς ἀστραπή.

Ὁ κὺρ Μαρτῖνος ἐπέμενεν ὅπως ὁ Φρειδερῖκος ἀρχίσῃ τὸ ἀριστούργημά του. Εἶχεν ὁ ἴδιος ἐκλέξει τὸ ὡραιότερον, τὸ ἀγνότερον δρύϊνον ξύλον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ πέντε χρόνων ἐφυλάττετο εἰς τὸ μαγαζί του, καὶ κανεὶς ἄλλος πλὴν τοῦ γέρω Βαλεντίνου δὲν θὰ ἐβοήθει τὸν Φρειδερῖκον. Ἐν τούτοις ἡ βαναυσότης τῶν νεοελθόντων καθίστα τὴν ἐργασίαν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπαχθῆ εἰς τὸν νεαρὸν βαρελᾶν, καὶ θανάσιμος θλῖψις τὸν ἐκυρίευσεν ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἐκ τοῦ ἀριστουργήματος τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐξηρτᾶτο ἡ τύχη τῆς ζωῆς του. Ἠσθάνετο ὅτι ἐμαραίνετο εἰς ἓν ἔργον τόσον ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀρχικήν του κλίσιν διὰ τὴν καλλιτεχνίαν.

Ἡ εἰκὼν τῆς Ρόζας τὴν ὁποίαν ὁ Ρεϊνόλδος εἶχε ζωγραφίσῃ ἦτο πάντοτε παροῦσα εἰς τὸ πνεῦμα του, καὶ τὰ ἔργα τῆς τέχνης τὸν εἵλκυον ὁλονὲν περισσότερον. Πολλάκις, ὅταν αὐταὶ αἱ σκέψεις τὸν κατελάμβανον, ἐπήγαινεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Σεβάλδου. Ἐκεῖ, ἐθεώρει ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους τὸ θαυμάσιον τοῦτο καλλιτεχνικὸν μνημεῖον, καὶ ἀνέκραζε μετὰ θαυμασμοῦ· «ὦ Θεέ! νὰ ἔκαμνα καὶ ἐγὼ ἕνα παρόμοιον ἔργον!» ὕστερον, ὅταν ἐπέστρεφεν εἰς τῆς δόγες του, εἰς τὰ στεφάνια του, καὶ ἐσυλλογίζετο τὰ ὅσα εἶχε νὰ κάμῃ διὰ νὰ κερδίσῃ τὴν χεῖρα τῆς Ρόζας, τοῦ ἐφαίνετο ὅτι αἱ στιλπναί του λαβίδες τοῦ ἔσχιζον τὴν καρδίαν, καὶ ὅτι ὤφειλε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἀθλιότητά του. Συχνά, καθ' ὕπνον, ἔβλεπε τὸν Ρεϊνόλδον, ὅστις τοῦ ἐπαρουσίαζε θαυμάσια προπλάσματα γλυπτικῆς, ἢ ἡ εἰκὼν τῆς Ρόζας τοῦ ἐπαρουσιάζετο, ἄλλοτε ὑπὸ μορφὴν ἄνθους καὶ ἄλλοτε ὑπὸ μορφὴν ἀγγέλου πτερωτοῦ.

Ἡ κατάστασις ὁλονὲν ἐπεδεινοῦτο, ἐπῆγε νὰ ζητήσῃ παρηγορίαν εἰς τὸν ἀρχαῖον διδάσκαλόν του Ἰωάννην Χόλτσνερ. Ἐκεῖνος τῷ ἐπέτρεψε νὰ ἐργασθῇ εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, καὶ ὁ Φρειδερῖκος μετεχειρίσθη τοὺς καρποὺς τῶν οἰκονομιῶν του ὅπως πλάσῃ ἀπὸ ἄργυρον τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον εἶχε ἐμπνευσθῆ.

Πολλοὶ μῆνες ἐπέρασαν οὕτω, καὶ ὁ Φρειδερῖκος, τὸν ὁποῖον θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔπασχεν ἀπὸ βαρὺ νόσημα, τόσον ἡ ὄψις του ἦτο ὠχρά, δὲν τὸ εἶχε κατὰ νοῦν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸ ἀριστούργημά του. Ὁ κὺρ Μαρτῖνος τῷ ἔκαμνε πικρὰς παρατηρήσεις διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ζήλου του καὶ ὁ Φρειδερῖκος ἠναγκάσθη νὰ ἀναλάβῃ τὸν πέλεκυν καὶ τὴν πλάνη. Ἐνῷ εἰργάζετο, ὁ κὺρ Μαρτῖνος ἐπλησίασε πρὸς αὐτόν, καί, βλέπων τῆς δόγες τὰς ὁποίας εἶχε κατασκευάσει, τοῦ εἶπε μὲ θυμόν.

— Τί βλέπω! εἶνε αὐτὴ δουλειὰ τῆς προκοπῆς γιὰ ἕνα κάλφα ποῦ θέλει νὰ γίνῃ ἀφέντης; Ἕνα παιδαρέλι θὰ τὰ ἔφτιανε καλλίτερα σὲ τρεῖς μέραις ὑστερώτερα ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ πρωτομπῆκε στὴν τέχνη. Φρειδερῖκε, τί δαίμονας σὲ ἔχει πιάσῃ;... Τὸ καλλίτερό μου ξύλο, κύτταξε πῶς μοῦ τὸ χαράμισες μὲ τὴν ἀτζαμοσύνη σου!

Κατεχόμενος ἀπὸ τὰς ἀπελπιστικάς του σκέψεις, ὁ Φρειδερῖκος δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ τὸν ἑαυτόν του περισσότερον. Ἐπέταξε τὸν πέλεκυν, καὶ ἀπεκρίθη.

— Λοιπόν, ναί, τελείωσε καὶ μὲ θυσίαν τῆς ζωῆς μου ἀκόμη δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐξακολουθήσω αὐτὴν τὴν χονδροδουλειά, ἐνῷ αἰσθάνομαι τόσον μεγάλην κλίσιν πρὸς τὴν καλλιτεχνίαν. Α! ἀγαπῶ τὴν Ρόζαν εἰς βαθμὸν ὅπου ἀδυνατῶ νὰ τὸ ἐκφράσω, ὅσον κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν ἀγαπήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον· δι' αὐτὴν μόνην ἠθέλησα ν' ἀφιερωθῶ εἰς αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα. Τώρα ἐχάθη δι' ἐμέ, τὸ ἠξεύρω, καὶ γρήγορα θὰ γίνω θύμα τῆς συμφορᾶς μου· ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω διαφορετικά· ἐπιστρέφω εἰς τὸ εὐγενές μου ἐπάγγελμα, εἰς τὸν ἄξιόν μου διδάσκαλον Χόλτσνερ, τὸν ὁποῖον ἀναξίως ἔχω ἐγκαταλείψει.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κὺρ Μαρτίνου ἐσπινθηροβόλησαν, ἡ λύσσα κατέπνιγε τὴν φωνήν του, καὶ μόλις ἠδυνήθη νὰ ψελλίσῃ τὰς λέξεις ταύτας.

— Πῶς!... καὶ σὺ ἀκόμη!... ψευτιὰ καὶ προδοσία!... πῶς ἐγελάσθηκα!.,. Ἔξω ἀπὸ δῶ, μασκαρᾶ! πήγαινε.»

(Ἕπεται τὸ τέλος)

ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ

ΤΟ ΜΑΛΛΙΑΡΟΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Ἡ κυρία Δεζουλιέρ, ἣν τὰ ποιήματά της κατέστησαν ἔνδοξον, ἦτο, ὡς γνωστόν, μία ἐκ τῶν ἐρασμιωτέρων καὶ πνευματωδεστέρων γυναικῶν τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος.

Εἶχεν αὕτη μεταβῇ εἰς τὴν ἐξοχὴν διὰ νὰ ἴδῃ μίαν της φίλην. Τῇ εἶπον ὅτι ἓν φάντασμα περιεπάτει κάθε νύκτα εἰς ἓν τῶν διαμερισμάτων τῆς ἐπαύλεως, μία ὑπηρέτρια τὸ εἶχεν ἰδῇ ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης· ἦτο λευκὰ ἐνδεδυμένον καὶ ἐσύρετο κατὰ μῆκος τῶν τοίχων· καθὼς ἐβάδιζεν, εἶχεν ἀκούσῃ ἕνα βαθὺν στεναγμόν, ὅστις τὴν ἔκαμε νὰ παγώσῃ ἀπὸ τὸν τρόμον. Πρὸ πολλοῦ οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ δωμάτιον.

— Δὲν εἶμαι οὔτε δεισιδαίμων οὔτε εὔπιστος, εἶπεν ἡ κυρία Δεζουλιὲρ καὶ δὲν πιστεύω διόλου ὅτι οἱ νεκροὶ ἔχουν τὴν μωρὰν ἰδέαν νὰ ἔρχονται νὰ τρομάζωσι τοὺς ζωντανούς.

— Ἔχετε λαμπρὰν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδείξητε τὸ θάρρος σας, ἀγαπητή μου φίλη, ἀπεκρίθη ἡ οἰκοδέσποινα· θέλετε νὰ κατακλιθῆτε εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο;

— Διατί ὄχι; εἶπεν ἡ κυρία Δεζουλιέρ. Ἐὰν διέρχωνται ἀπ' ἐκεῖ ὄντα ὑπερφυσικά, θὰ γείνουν ταῦτα δι' ἐμὲ τὸ θέμα ἑνὸς ὡραίου ποιήματος, ὅπερ θὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς ἀφιερώσω.

Καὶ ἡ κυρία Δεζουλιὲρ παρήγγειλε νὰ τῆς ἑτοιμάσουν μίαν κλίνην εἰς τὸ διαμέρισμα.

Ἡ ἑσπέρα ἐπῆλθε καὶ ἡ κ. Δεζουλιὲρ κατεκλίθη καὶ ἀπεκοιμήθη ἡσυχώτατα.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἀκούει ν' ἀνοίγῃ ἡ πόρτα της, ἥτις δὲν ἔκλειε καλά.

— Ποῖος ἔρχεται ἐδῶ; λέγει.

Ἀλλὰ τὸ φάντασμα δὲν ἀπεκρίθη διόλου καὶ ἐβάδισε βραδέως πρὸς αὐτήν. Μία τράπεζα ἥτις ἦτο παρὰ τοὺς πόδας τῆς κλίνης ἀνετράπη καὶ τὰ συρτάριά της ἠμιανοίχθησαν μετὰ κρότου.

Ἡ κυρία, πολὺ ὀλίγον ταρχθεῖσα καὶ νομίζουσα ὅτι ἠθέλησαν νὰ τῆς κάμουν κανένα ἀστεϊσμόν, ἥπλωσε τὰς δύο χεῖράς της διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἐὰν τὸ φάντασμα εἶχε ψυλαφητὴν μορφήν.

Τὸ φάντασμα ἀνέλαβε τὸν δρόμον τῆς πόρτας. Ψηλαφοῦσα ἡ κυρία Δεζουλιέρ, τοῦ ἥρπασε τὰ δύο αὐτιά, ἅτινα ἦσαν μακρὰ καὶ μαλλιαρά. Τοῦτο τὴν ἐνέβαλεν εἰς ὑποψίαν.

Δὲν ἐτόλμα ν' ἀποσύρῃ τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν διὰ νὰ ἐγγίσῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ σώματος, ἐκ φόβου μήπως τὸ φάντασμα τοῦτο τῇ διαφύγῃ.

«Ἔλθετε, ἤρχισε νὰ φωνάζῃ, ἐλᾶτε ὅλοι... κρατῶ τὸ φάντασμα ἀπὸ τὰ αὐτιά!»

Ἀλλ' οὐδεὶς ἤκουεν, οὐδεὶς ἐκινεῖτο. Καὶ ἡ κυρία Δεζουλιὲρ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατώτερα.

Ἔμεινε πολὺν χρόνον εἰς αὐτὴν τὴν στάσιν, κρατοῦσα πάντοτε τὸ φάντασμά της, ὅπερ ἐσύρετο πρὸς τὸ μέρος τῆς πόρτας. Τέλος προσέτρεξαν διὰ νὰ μάθωσι τὴν αἰτίαν τοῦ θορύβου.

— Τί ἔχετε; ἐφώναξεν ἡ οἰκοδέσποινα, ἥτις δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ. Σβύνω ἀπὸ τὸν φόβον.

— Ἐλᾶτε λοιπόν! ἀπεκρίθη ἡ κ. Δεζουλιὲρ, τὸ φάντασμά μου· πάει νὰ μοῦ φύγῃ.

Ὑπόκωφος γρυλλισμὸς ἠκούσθη.

— Φέρετε τὸ φῶς σας πλησιέστερα, εἶπεν ἡ κ. Δεζουλιέρ. Ὅταν προσήγγισαν τὸ φῶς, ἀνεγνώριαν τέλος τὸν αὐτουργὸν τῶν τόσων θορύβων... ἦτο ἕνας λευκὸς χονδρὸς σκύλλος τῶν Πυρηναίων, ἐκ τῆς πλέον φιλησύχου ράτσας, ὁ ὁποῖος διὰ νὰ μὴ κοιμᾶται ἔξω, συνήθιζε νὰ ἔρχεται κρυφίως νὰ ζητῇ ἄσυλον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου τὸ κλεῖθρον δὲν ἔκλειε. Ὅτε ἠσθάνθη ὅτι ἔξαφνα ἐκλείσθη δὲν ἐτόλμησε κατ' ἀρχὰς νὰ γαυγίσῃ, οὔτε νὰ φέρῃ μεγάλην ἀντίστασιν.

Εἰς τὸ θέαμα τοῦ φαντάσματος ὅλοι ἐξερράγησαν εἰς γέλωτας. Ἡ κ. Δεζουλιὲρ ἀπεφάνθη ὅτι ἐπεθύμει νὰ διέλθῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς νυκτὸς εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο καὶ νὰ κοιμηθῇ ὑπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ φαντάσματός της...

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) **Ἀθ. Σ. Ζερ6.**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. **Κ. Τσιαμ.** Πειραιᾶ. — Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 43 φύλλον τοῦ περιοδικοῦ. Σᾶς ἀπηντήσαμεν καὶ ταχυδρομικῶς.

κ. **Φ. Ν. Β.** Ἐνταῦθα.—Θὰ δημοσιευθῇ προσεχῶς.

κ. **Π. Α. Παπ.** Πάτρας. — Τὸ χειρόγραφον ἐλήφθη. Σᾶς ἀπαντῶμεν ταχυδρομικῶς.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΗΣ 3|16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1906

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΥΣ 1906

Ἕκαστον γραμμάτιον παρέχει συμμετοχὴν εἰς ἀκέραιον τὸ κέρδος ἑκάστης κληρώσεως.

ΚΕΡΔΗ Δ' ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ
Δραχ. 225,000 Δραχ.

Ἕκαστον γραμμάτιον ἰσχῦον διὰ μίαν ἐκ τῶν κληρώσεων τιμᾶται ΔΡΑΧΜΗΣ.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ

Ἓν Μέγα κέρδος	ἐξ	100,000	Δραχμῶν
Ἓν Κέρδος	ἐξ	25,000	»
Ἓν Κέρδος	ἐκ	10,000	»
Τρία Κέρδη ἐκ 5,000	ἐκ	15,000	»
Πέντε Κέρδη ἐξ 1,000	ἐκ	5,000	»
411 Κέρδη ἐξ 100	ἐκ	41,100	»
578 Κέρδη ἐκ 50	ἐξ	28,900	»
Ἐν ὅλῳ Κέρδη		225,000	Δραχμῶν

Ἀπευθυντέον: εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα τοῦ ἐσωτερικοῦ, εἰς τὰς ἑλληνικὰς προξενικὰς ἀρχὰς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν (Γραφεῖον Λαχείου) εἰς Ἀθήνας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1906.

Ὁ Διευθύνων Τμηματάρχης
Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

Ο ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓ. Δ. ΦΕΞΗ

ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΕΝ ΤΗι ΟΔΩι

ΓΛΑΔΣΤΩΝΟΣ

Ἑκατὸν δραχμῶν βιβλία καὶ μουσικὰ τεμάχια δύνασθε νὰ ἐκλέξητε πληρώνοντες αὐτὰ ἀνὰ 5 δραχ. κατὰ μῆνα. Ζητήσατε τιμολόγιον.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Π. Α. Πετράκου